

לגליון זה מצורף
פוסטר צבעוני של
מכבי יפו

דו-שבועון מצולם לכדורגל

בגליון זה:

רים אישיים של

צחק אנגלנדר

חודה שהרבני

ירור בר-נור

גורי רובוביץ

**קפטן נבחרת ישראל
צבי רוזן**

המחיר: 2.00 ל"י 1.12.72

דבר העורך

קורא יקר!

כמו בארצות מתקדמות בכל רחבי תבל, הפך הכדורגל ביש-ראל לחלק מן החיים שלנו. מאות אלפי צופים נוהרים בשבתות למגרשים, עוקבים אחרי שידורי הטלוויזיה, מאזינים לרדיו ובולעים כל מלה המוקדשת לספורט פופולארי זה בעיתונות היומית.

אבל בניגוד למקובל באירופה ובדרום-אמריקה, עדיין לא הוצא לאור בישראל כתב-עת מצולם המוקדש לכדורגל, לאלה העוסקים בו ולא לה הצופים בו מן היציע. הסק-רנים הרעבים לחומר כזה, נאלצים להסתפק בפירסומים הזרים, אנגלים, גרמנים וצרפתים, הנמכרים בישראל. אבל הם מוותרים מראש על קבלת מידע על הכדורגל הישראלי.

"גול" הוא נסיון למלא את החלל הזה ולספק את סקרנותו של הקורא הישראלי לנעשה אצלנו מבלי להתעלם כמובן מהכדורגל העולמי. שאבנו את השראתנו מהשבועונים והירחונים הזרים. ראינו באילו נושאים הם מטפלים והגענו למסקנה כי הקורא הישראלי ימצא ענין בנושאים אלה אם יהיו קרובים לליבו וייתחסו לשחקנים ולקבוצות האהובים עליו.

"גול" יתן אפשרות לכדורגלנים להתבטא. להביע דעתם על נושאים שונים שיש בהם ענין לקהל הרחב, להתחלק בחוויות עם הקוראים ואפילו לגלות סודות מן החדר. כבר בגליון הראשון אנו מביאים טורים אישיים שנכתבו ע"י כדורגלנים המוכרים לכולנו, המייצגים חתך של קבוצות הליגה הלאומית החל מירושלים הבירה (אודי רובוביץ'), עבור דרך הכרך התל-אביבי (דרור בר-נור), הקבוצות הקטנות יותר מרמת-גן (יהודה שהרבני) ו-פתח-תקה (יצחק ויטקור) וכלה בחיפה שבצפון (יצחק

אנגלנדר). במשך הזמן נשמח לשתף גם כדורגלנים שייצגו מקומות אחרים, לאו דווקא בליגה הלאומית.

"גול" יחשוף מדי פעם פרשיות מן העבר ומן ההווה, נושאים שמסיבות שונות לא זכו לפירסום בעיתונות היומית. מקרים כמו זה שאנו מגלים בגליון ראשון זה: כיצד העמיד משה "קיש" רומנו את ההתאחדות הכדורגל הישראלית על רגליה, כאשר פנה לפני שלוש שנים להתאחדות הבינלאומית שתכיר בו כשחקן חופשי ושכ-תוצאה מצעדו זה כמעט וגרם לחיסולו של חוק החו-בבנות הישראלי.

"גול" לא יזניח גם את הצד המקצועי. דוד שוייצר, מאמן נבחרת הנוער, מסכם בגליון המונח לפניך את השליש הראשון של משחקי הליגה הלאומית. שוייצר הנימנה על בכירי המאמנים בישראל ידריך אתכם, כדורגלנים פעילים ואלה המשחקים להנאתם, כיצד לעשות זאת נכון. מאמן אחר, האנגלי הארי גיים, מעלה ברשימתו הראשונה זכרונות מימים עברו ובעתיד יספר לקוראים על חוויותיו ונסיונו בעבודתו בארץ ובמקומות אחרים.

"גול" יביא לך תצלומים נבחרים של כדורגל מהארץ ומן העולם בצבע ובשחור-לבן. אנו מקווים לפתח בקרב הקוראים, צעירים ומבוגרים כאחד, את תודעת האספנות של תצלומי ספורט, בעיקר של שחקנים אינדיבידואליים כמקובל בעולם. בעזרת תצלומים אלה ניתן לבנות אלבומים ולהחתים את השחקנים על תמונותיהם.

"גול" יובא לך הקורא, אחת לשבועיים. אני מקווה שתהנה ממנו ושתצפה בענין לגליון הבא.

שלך

העורך

העורך: מיכאל קרנון

המו"ל: רוני הלפרין, כתובת המערכת: ת.ד. 28056 ת"א, סידור ותדפיסים: חנון את חנון, לוחות: שרות לאופסט בע"מ, הפצה: "גד" חברה להפצה בע"מ.

צלמים: יוסף רוט ואסף קוטין

16—17	"המטרה — מינכן 1974" — על משחקי הגביע העולמי שיתקיימו בעוד שנתיים במינכן
18	האשה שמאחרי... צבי רוזן, קפטן הנבחרת הלאומית
20—21	תמונת אמצע צבעונית של "מכבי יפו"
23	"תנו לנו הזדמנות" טורו האישי של יהודה שהרבני
24—25	מאה פעמים ראמזי
26—27	כדורגל סובב עולם
28	"מבט מבין הקורות" טורו של יצחק ויטקור
29	שירים ושערים
32—33—34	11 המופלאים מאמסטרדם
36	צחק המוראל
37	"האזהרים מעל לכל" טורו האישי של אודי רובוביץ

עמוד	תוכן הענינים:
4—5	פיפ"א איימה על תקנון הקובבנות
	דוד שוייצר (מאמן נבחרת הנוער)
6—7	מסכם את השליש הראשון של משחקי הליגה הלאומית
9	"גם בחיפה יש כדורגל" טורו של יצחק אנגלנדר
10	תחזית המחזור ה-12 של הליגה הלאומית
11	התקוות החלו ב"גאולה" (על הכדורגלנים הצעירים: ירון עוז וישראל גולדשטיין)
12—13	"לאור הזכרונות" כתבתו של הארי גיים מאמן הפועל תל-אביב
14—15	"השערים הגדולים שלי" פינתו של דרור בר-נור

אתה אפשר לנא... פיפ"א איימה על תקנון החובבנות

הסגר שלו תגיע לסיומה רק לאחר סיום העונה האוסטרלית.

ואז נזכר משה רומנו בשיחה שקיים בזמנו עם הארי גיים. המאמן האנגלי הסביר לו כי מאחר ואגודתו (שמשון ת"א) לא עמדה בהתחייבותיה לפי ההסכם ביניהם, הוא למעשה שחקן חופשי ולכן לא צריך להיות כל קושי לקבל את טופס השחרור. רומנו הסביר זאת לאנשי הכח סידני והללו שיגרו מיד מכתב למשרדי ההתאחדות הבינלאומית בציריך בצרפת העתק מתורגם לאנגלית של חוזהו של רומנו עם שמשון.

מכתב מפ"א

וכאן החלה סדרת התפתחויות שיכלו להביא בסופו של דבר למהפכה בכדורגל הישראלי. ב-21 ביוני 1969 נשלח ממשרדי פיפ"א מברק להתאחדות הישראלית ובו השאלה: האם משה רומנו הוא שחקן חופשי? התשובה מישראל היתה חד-משמעית: רומנו הוא שחקן קבוצת שמשון תל-אביב.

המזכיר הכללי של פיפ"א, ד"ר הלמוט קייזר, לא הסתפק בתשובה סתמית זו. היתה לו הרגשה כי משהו אינו כשורה כאן. ב-4 ביולי נשלח מציריך מכתב מפורט, שנוסח ע"י קייזר (ראה תצלום מצורף) ובו הוצגו מספר שאלות המת-ייחסות למעמדו של רומנו.

המכתב הופנה אל מר דוד דוידסון, המזכיר הכללי של ההתאחדות הישראלית לכדורגל ו- צורפו אליו תצלומים של העתק חוזהו של רומנו עם שמשון, בעברית ובאנגלית. מר דוידסון, נתבקש באדיבות, להשיב לשאלות הבאות:

1. האם היה משה רומנו חובב כאשר עזב את ישראל.
2. במידה ולא, האם שילם לו מועדונו את משכורת המינימום מאז עזבו את ישראל.
3. או האם אתה חושב שלאור נוסח החוזה שלו, רומנו הוא שחקן חופשי מאז עזבו את ישראל.
4. האם, אחרי שעיינת בחוזה המצורף, אתה עדיין בדיעה כי מועדונו רשאי לטעון כי הוא שייך לו כשחקן רשום.
5. האם יש לך נקודות אחרות שברצונך להעלות לבדיקה.

חובבים או מקצוענים? מהו מעמדו האמיתי של הכדורגלנים הישראלים? שאלה זו מטרידה מזה שנים לא רק את הכדורגלנים עצמם, אלא בעיקר את העסקנים המנהלים את הכדורגל הישראלי ולבטח גם אתכם הקוראים.

בימים אלה מתנהלים דיונים בדרג גבוה למדי כדי למצוא נוסחה כיצד להתאים את חוק החובבנות שלנו למציאות של שנות ה-70. ליתר דיוק: מרכזי הספורט מחפשים את נוסחת הפלא כיצד לדאוג לכך ששחקני הכדורגל יהנו ממענקים כספיים אבל יוכלו להמשיך ולהקרא חובבנים. הכוונה ברורה: מרכזי הספורט רוצים להמשיך ולהחזיק ברסן השלטון שיאפשר להם להכתיב את התנאים ולנהל את חיי הכדורגלנים.

אבל האם אכן חייב הכדורגלן הישראלי להמשיך להיות "עבד" לאותה מכונה אדירה הקרויה מרכזי הספורט? האם באמת הוא כפוף לאותם חוקי חובבנות שאינם מציאותיים יותר?

שמשון ת"א לפיו היה אמור לקבל מן האגודה משכורת חודשית בת 350 ל"י כעורר מאמץ, די-רה, תחנת טוטו ויתר התשלומים הנהוגים בקבוצה לגבי שאר השחקנים. בהתאם להסכם, עליו היו חתומים בשם שמשון ת"א שלושה מ-חברי הנהלתה, התחייבה האגודה לעמוד בכל סעיפי החוזה תוך חודשיים מיום חתימתו אחרת יהיה על האגודה לשלם לשחקן פיצוי כספי בגובה של 25 אלף ל"י ובנוסף לכך לשחררו לכל קבוצה שיחפץ.

אבל המציאות טפחה על פניו של משה רומנו והתברר כי למרות החוזה החתום, לא עמדה הנהלת שמשון בהתחייבותיה. רומנו החליט לגסות את מזלו מחוץ לגבולות ישראל, ככדורגלן מקצועני, וכאשר הציע לו המאמן האנגלי הארי גיים, שהכיר אותו מתקופת עבודתו הקודמת בישראל, להצטרף לקבוצת "הלניק" בדרום-אפריקה, לא היסס רומנו והמריא מיד ליוהאנסבורג.

במשך כמה חודשים נדד רומנו במדינות ה-שכנות לדרום-אפריקה מכיון שאגודתו החדשה לא הצליחה להשיג עבורו את רשיון העבודה שהיה כרוך בהפיכתו לתושב קבע. רומנו נכנס בינתיים להסגר בינלאומי וציפה להתפתחויות. ההזדמנות באה מכון בלתי-צפוי — אוסטרליה. מועדון הכח סידני הציע לרומנו ולכדורגלן ישראלי אחר, בנימין בלגור, להצטרף לשורותיה. אבל עם הגיעו לאוסטרליה התברר לרומנו כי מכיון שאין בידיו טופס השחרור הרשמי, לא יוכל לשחק שם באותה עונה היות ותקופת ה-

מסתבר שהתשובה שלילית. יתר על כך: עם ת-יזמה ניתן היה לשנות את מעמדו של כדורגלן הישראלי עוד לפני שנים. ויזמה זו בת לצאת מקרב השחקנים עצמם. ועד כמה דבר יישמע אבסורדי, הגוף שיגן עליהם יקרים כאלה הוא לא פחות מאשר ההתאחדות דורגל הבינלאומית (פיפ"א), שמרכזו בציריך. יקרה אחד שהובא לידיעתה לפני שלוש שנים, לא היתה ההתאחדות הבינלאומית מוכנה לתת יד למדיניות הכדורגל הישראלי. יתר על פיפ"א רצתה לשמור על זכויותיו של הרגלן וסרבה לקבל ניסוחים מעורפלים ה-מידים את הכדורגלן הישראלי בעמדה נחר-

על פרשה זו לא פורסם דבר עד היום, מסי-מובנות. ההתאחדות הכדורגל הישראלית לא נת מעוניינת כי הדבר יובא לידיעת הציבור שחקנים ובכך נמנעה כל פעולה שיכולה היתה למהפכה בכדורגל הישראלי. למזלה של ההתאחדות הישראלית התערבה בפרשה ידו-פידיון, אל האהבה, שכתוצאה מכך הופסקו צומם ההליכים ואיפשרו להתאחדות שלנו לרווחה ומנעו את גיפוף השקר המוסכם החובבנות בישראל.

פניה מאוסטרליה

גיבור הפרשה הוא תחליף המרכזי של קבוצת שון תל-אביב, משה ("קיש") רומנו. ב-3 קטובר 1967 חתם רומנו על חוזה עם קבוצת

מכתב זה התקבל בהתאחדות הישראלית כ"פצצה". ברור היה לאן חותרת פיפ"א. במידה וההתאחדות הישראלית תאשר כי למעשה רומנו הוא במעמד של שחקן חופשי, כיון שקבוצתו לא עמדה בהסכם, הרי בכך אישרה בעקיפין כי בישראל יש כדורגל מקצועני.

סודיות מוחלטת

מבחינת מרכזי הספורט זה יכול היה להיות אסון. ולאור חומרת המצב הוכנסו בסוד העניין רק שלושה עסקנים, שניים של "הפועל" ואחד של "מכבי". ההחלטה הראשונה היתה לא להביא את המכתב לדיון רשמי במוסדות ההתאחדות, מחשש שיודלף החוזה. כמו כן הוחלט לנסות ולהתעלם מן המכתב.

אבל במשרדי פיפ"א יש סדר. כאשר לא הגיע התשובה הצפויה, נשלחה תזכורת (ב-16 באוגוסט). שלושת העסקנים שטיפלו בעניין הבינו כי לא יוכלו להתחמק וחיפשו תשובה שתספק את פיפ"א מחד, אבל לא תפגע בחוק החובבנות המקודש. נערכה שיחה טלפונית ישירה עם ד"ר קינור והתברר כי המוכיר הכללי עומד בדרישתו לקבל תשובות ברורות. הוא הסביר, בצורה ש-אינה משתמעת לשתי פנים, כי אם נכון תוכן חוזהו של רומנו הנמצא בידו, הרי אין כדורגל חובבני בישראל, עובדה שלא הובאה לידיעתה של פיפ"א. בעת השיחה ניסו להסביר לקינור כי הכדורגל הישראלי עדיין חובבני אבל המוד-כיר דרש תשובה בכתב.

לא היתה ברירה. חייבים היו למצוא פתרון ולהשביע את רצונו של ד"ר קינור. התשובה היתה פשוטה ביותר: ההתאחדות לכדורגל טענה כי לאחר שבדקה את הנושא התברר לה כי על החוזה בין משה רומנו ושמעון תל-אביב חתמו אנשים שלא היו מורשים לכך ואשר אין להם קשר ישיר לניהול הקבוצה.

העובדה המעניינת ביותר היא כי לא ניתן למצוא בתיקית ההתאחדות לכדורגל העתק של מכתב תשובה זה שנשלח על-ידה למשרדי פיפ"א בציריך. ההתאחדות טיפלה בזירות רבה בנושא העדין. המכתב נשלח אמנם על טופס רשמי של ההתאחדות אבל ממשרד של אחד ממרכזי הספורט.

חיצו של קופידון

לאור מכתב תשובה זה נותרו שלוש אפשרויות: א. שפיפ"א תקבל אותו כלשונו ות-עבור לסדר היום; ב. שלא תקבל את גימוקי ההתאחדות הישראלית ותכיר במשה רומנו כ-שחקן חופשי. זה לא הדאיג את ההתאחדות כי בלאו הכי מועד תקופת ההסגר שלו ה-קרבה לסיומה ואם היה מתחיל לשחק באוס-טרליה, היה הדבר מתקבל בארץ כאילו סיים את תקופת ההסגר מבלי שיצטרפו להסביר את מתן השיחרור.

משה רומנו (משמאל) דוהר לעבר השער. פיפ"א התערבה במקרה שלו וכמעט הביאה לחיסול תקנון החובבות הישראלי.

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE FOOTBALL ASSOCIATION

FOUNDED LE 21 MAI 1904

TELEPHONE: 23 87 63
ADRESSE TELEGRAPHIQUE: FIFA
CASE POSTALE 126 ZURICH

EXPRESS

Mr. David Davidson,
General Secretary,
Israel Football Association,
12 Wriebach Street,
P.O. Box 98,
Tel-Aviv,
ISRAEL.

ZURICH

4/18

4th July, 1969.

Dear Mr. Davidson,

Player Moshe Romm

May I send you photostat copies of the following documents:

1. Affidavit signed 1st July.
2. Photo copy of agreement (in Hebrew) between the player and his former club.
3. Translation of this agreement.

Would you be kind enough to let me know by express mail the conclusions of your national association, after having read all these documents, especially:

1. Whether Romm was an amateur when he left Israel.
2. If not, whether his former club paid him the minimum salary since he left Israel.
3. Or whether you consider that based on the wording of the agreement he was a free agent as far as his club is concerned when he left Israel.
4. Whether after having studied the agreement you are still of the opinion that his former club is entitled to retain him as a registered player of that club.
5. Possible other comments you might like to submit for consideration.

Looking forward to hearing from you in the near future, and thanking you in advance, I remain,

Enclosures:
as mentioned.

Yours sincerely,
FÉDÉRATION INTERNATIONALE
DE FOOTBALL ASSOCIATION
General Secretary

J. Shaluppi

dictated by: Dr. A. Elzer (signed in his absence)

Please only deal with one document per letter. Please use double paper for letters. The reply to the letter should be sent by express mail.

בחתימת החוזה, היה חלק בזירונו שובו של רומנו הביתה. הם הבטיחו לזו שהפכה מאוחר יותר לאשתו, כי האגודה תעזור לו בכל.

חץ האהבה שנשלח מתל-אביב, פגע בליבו של "קיש" בסידיני והוא החליט לחזור הביתה. אגודת הכח סידיני זנחה את הטיפול בפרשה בהבינה כי בלאו הכי רומנו לא ישחק בשר-רותיה. סוף סוף יכלו שלושת העסקנים לנשום לרווחה בהרגישם כי "הצילו" את חוק החובבנות הישראלי ואת מעמדה של ישראל בזירת ה-כדורגל הבינלאומי.

האפשרות השלישית היתה המסוכנת ביותר: שמשה רומנו יעמוד על שלו ויטען כי החוזה אכן נחתם ע"י אנשים מוסמכים (ואכן הם היו כאלה). אין ספק כי רומנו והכת סידיני היו הולכים בדרך זו אילו לא התערב בענין ידידינו קופידון.

בעוד רומנו ממתיין בסידיני להתפתחויות, קיבל קריאה טלפונית מפתיעה מחברתו ביש-ראל בו היא ביקשה ממנו לחזור מיד הביתה כדי שיוכלו לעמוד בברית הגישואין. מסתבר כי לאנשי שמעון, שקיבלו נזיפה על רשלנותם

דוד שווייצר - מאמן נבחרת הנוער החלוצים ניצלו חולשת השוערים

לדעתי אין כל הצדקה למצב הקיים ולמרות התנאים האובייקטיביים יש לארגן את תכנית המשחקים בצורה כזו שקבוצות תשחקנה לסרוגין בבית ובחוץ, כמו בכל מקום אחר בעולם.

חולשת השוערים

כמה עובדות בולטות באו לידי ביטוי כבר בשליש הראשון של העונה. ואולי התופעה הבולטת ביותר היא מספר השערים הגבוה ש-הובקעו ועוד יותר תוצאות יוצאות דופן כמו 2:7 (הפועל חיפה-בית"ר ירושלים); 4:4 (הכח רמת-גן-מכבי פתח-תקוה); 3:3 (מכבי פתח-תקוה-מכבי יפו); 1:5 (מכבי תל-אביב-שמשון תל-אביב) ועוד.

בסך הכל הובקעו בשליש הראשון של העונה 202 שערים. 51 יותר מאשר באותו פרק זמן אשתקד. נראה לי כי מספרים אלה אינם מורים בהכרח על שיפור קיצוני במשחק ההתקפות אלא יותר מכל על חולשת השוערים. אין זה סוד שרמת השוערים שלנו ירדה מאוד בשנים האחרונות ואם נציץ בטבלה ונראה את המאזן של שוערי הצמרת שלנו, נוכח כי אכן משהו לא דופק כשורה. יצחק ויסוקר, שוער הנבחרת הלאומית, ספג 11 שערים ב-10 משחקים בקבוצת הפועל פתח-תקוה; יוסף סוריגוב ספג 16 שערים במדי בית"ר ירושלים בעוד שאשתקד נכנע במשך כל העונה 15 פעמים בלבד.

מאידך אין זה מפתיע שהפועל תל-אביב ומכבי יפו ממוקמים היטב. אריה בזרנו הוא ללא ספק השוער הטוב ביותר של השליש הראשון ואכן הוא נכנע שבע פעמים בלבד. גם מיקי מיכאלי ספג שבעה שערים ולא במקרה. הוא אחד השוערים היציבים ביותר בליגה עד כה.

דוגמא קלאסית היא הפועל מרמורק שב-11 המחזוריים הראשונים נאלצה לצאת לשבעה משחקי חוץ. הייתי מעז לומר כי אין זה הוגן לה-עמיד קבוצה שעלתה רק העונה לליגה הלא-מית, במצב כזה. כמו כל קבוצה חדשה רוצה הפועל מרמורק לתקוע יתד בחברה הגבוהה. ודווקא בתקופת התאקלמות זו נאלצה ל-שחק את מירב משחקיה רחוק מן הבית. וכאשר החלו לבוא ההפסדים, באה העצבנות וחוסר הבטחון וכתוצאה מכך אין השחקנים יכולים למצות את יכולתם האמיתית.

אין לי ספק כי אילו היתה הפועל מרמורק משחקת עד כה 7 משחקים ביתיים, לא היתה סוגרת את הטבלה. מרמורק היתה מדורגת כפי הנראה במקום ה-12 או ה-13. כל הטבלה היתה נראית אחרת אילו היתה חלוקה מאוזנת של משחקי הבית והחוץ כי גם במצב הנוכחי הפריי-דה נקודה אחת בלבד בין הקבוצה החמישית וה-13 בתום השליש הראשון.

כאשר באים לנתח את הנעשה ב-ליגה הלאומית שלנו, יש בהחלט הצדקה לחלק אותה לשלושה שלי-שים. בשליש הראשון עדיין נמצאות הקבוצות בשלבי חימום וגישושים, המאמנים מנסים לגבש הרכב ולהת-אים את סגנון המשחק לכדורגלנים העומדים לרשותם. השליש השני, שהחל השבוע, הוא אולי החשוב ביותר. בתום תקופת ההרצה הקבו-צות מגובשות כבר, הכושר הגופני מניח את הדעת, האקלים נוח, מ-אידך אף אחת מן הקבוצות אינה עדיין בטוחה בזוכיה בתואר האלי-פות או בירידתה לליגה המישראל ו-יש לכולן אתגר כלשהוא. כאן מת-חיל המירוץ האמיתי.

לדאבוני מאבד אצלנו השליש האחרון וה-קובע הרבה מחיזיונותו בשל העובדה כי הקבו-צות שכבר נהיר להן כי לא תזכנה באליפות וכי מקומן בליגה הלאומית מובטח. מפסיקות לשחק ברצינות. יש ירידה גדולה במתח בקרב השח-קנים, ההנהלה ואפילו קהל האוהדים.

הנהגות העיקריות מכך הן יריבותיהן במש-חקים האחרונים. אם אלה נימנות על התחתית או על הצמרת, הן יכולות לצפות לזוכיה קלה בנקודות.

לי נראה כי זה הכל ענין של מנטליות. כא-שר אימנתי לפני שתי עונות את מכבי נתניה, היה ברור לכולם כבר במחצית הדרך כי קבוצה זו תוכתר כאלופה וגם קבוצות שהיה להן סיכוי תיאורטי, נטשו את המערכה. זה לא יכול היה לקרות בארץ כמו אנגליה. שם ממשיכים לשחק עד הרגע האחרון. בעונה שעברה למשל הובילה מנצ'סטר יונייטד עם יתרון של חמש נקודות (ובאנגליה זה הרבה מאוד) בתום 21 המחזוריים הראשונים. אבל איש לא התרגש. התוצאה: יונייטד סיימה את העונה במקום השמיני וארבע קבוצות ניהלו מאבק פנטסטי עד למחזור הא-חרון לפני שדרבי קאוטי זכתה בתואר.

ואולי אנצל הזדמנות זו כדי לבוא בהצעה מעשית העשויה להביא לכך שיהיה ענין במש-חקים לכל הקבוצות, עד למחזור האחרון. נראה לי כי ההתאחדות לכדורגל צריכה להכריז על פריסים לקבוצות שתסיימנה בחמשת המקומות הראשונים בטבלה: נסיעה לחו"ל או פרס כספי. משוכנעני כי זה יהיה תמריץ גדול גם לקבוצות שתדענה כבר כי אפסו סיכוייהן לזכות בתואר.

חלוקה מאוזנת

לשיטת המשחקים החדשה שהונהגה החל מעונה זו, יש כבר כמה השלכות על הנעשה בטבלה. ולא דווקא חיוביות. העובדה כי כמה קבוצות הופיעו עד כה במספר גדול של משחקי בית, בעוד שאחרות נאלצו לגדוד שוב ושוב למשחקי חוץ, משתקפת יפה בדירוגן בטבלה.

הפועל תל-אביב — הקבוצה היציבה בליגה. "שיע" פיגנבוים נוגח את השער השני בנצחון 0:3 על הפועל כפר-סבא

להתאקלם. הזמן יעשה את שלו ואני משוכנע שהקבוצה תעלה על דרך המלך במהירות מקסימלית.

● **הפועל ירושלים:** מאז ומתמיד היה לקבוצה זו החומר הטוב ביותר בארץ וגם כיום יש לה הרבה מחליפים טובים. אבל תמיד היתה קבוצה בעייתית וכתוצאה מכך פתחה את העונה בצליעה. מאמן רציני ובעל נסיון, שיקח קבוצה זו בידיים, מסוגל להוליך אותה לאליפות. ה"פועל ירושלים" מסוגלת להוציא 25 נקודות בלבד במשחקי בית והייתי אומר כי זוהי הקבוצה "הביתית" ביותר בליגה הלאומית.

● **מכבי חיפה:** מסוג הקבוצות שאין לדעת מה תעשה במשחק הבא. מסוגלת להפתיע במשחק חוץ וכעבור שבוע להפסיד בבית. החורמר בקבוצה זו די בינוני. הרושם שלי הוא כי השחקנים מסתגלים מהר מדי לרעיון שקבוצתם תדורג במרכז הטבלה ואז אין להם יותר שאיפות. קבוצה של מצבי רוח: כמה נצחונות וטי"פוס במעלה הטבלה ולפתע המכונה חורקת והיא נעצרת.

● **הפועל כפר-סבא:** קבוצה שקשה מאוד לנצח אותה בביתה והמסוגלת להפתיע מפעם לפעם במשחקי חוץ. נוצר אצלי הרושם כי כאשר הקבוצה עוברת את "אחוז החסימה" (הבטחת מקומה בליגה) באה מיד ירידה גדולה במתח. הגיע הזמן שהשחקנים יקחו את העניין יותר ברצינות. הבחנתי בכך כי כמעט בכל משחק נעדר שחקן זה או אחר — עובדה לא בריאה.

● **הפועל חיפה:** קשה לנצח אותה בגלל סגנון המשחק ההגנתי שהחזיר בה המאמן הרמני אובה קלימציבסקי. מבחינה הגנתית ממורקמת יוצא מן הכלל על המגרש. יש לה חולשה טבעית בהתקפה. אבל המאמן החדש ג'וני הרדי יצטרך להחזיר בה צורת משחק שונה כיון שהיריבים למדו כבר כי אם משתקים את אבא גינדין ויצחק אנגלנדר, נעצרת הפועל חיפה. המשך בעמ' 34

אברהם ארואטי (מכבי יפו) — כמה מן הצעירים השתלבו להפליא בקבוצותיהם

● **הכח רמת-גן:** אחד הדברים הראשונים שמאמן מתחיל לומד בקורס למאמנים הוא להתאים את סגנון המשחק לפי השחקנים העומדים לרשותו. וזה בדיוק מה שקרה בהכח. המאמן אליעזר שפיגל, שועל ותיק, פועל כבר שנה רביעית בקבוצה והתוצאות מדברות בעד עצמן. זו הדרך הנכונה ומי יתן וקבוצות אחרות תלמדנה ממנה.

להכח הגנה חזקה מבחינה גופנית וממושמת מבחינה טקטית. ההגנה מושכת את שחקני היריב אליה ואז, תוך כדי שתי מסירות, מעבירה את הכדור לעבר שחקני החוד ובכך נוצרים עבורם מצבי הבקעה פוטנטיים. השלישייה הקידמית (גירבי—שהרבני—פרקש) משחקת בהבנה אבסולוטית. כל השלושה מסוגלים ליצור וגם להבטיק. הכח נהנית גם ממגרש ביתי מובהק.

● **הפועל תל-אביב:** העונה חל שינוי רציני בניהול הקבוצה הן מבחינה מקצועית והן מבחינה מנהלתית. אי אפשר שלא להזכיר את מאמן האנגלי הארי גיים שהעלה את הקבוצה על פסים נכונים והתווה גם את קווי הניהול הכספי שהיה עד כה שורש הרע. בסך הכל הפועל תל-אביב היא הקבוצה היציבה ביותר בליגה עד הלום ולדעתי אחת המועמדות הרציניות ביותר לתואר.

● **מכבי פתח-תקה:** ללא ספק ההפתעה של השליש הראשון. בדרך כלל שואפת קבוצה העולה מליגה נמוכה יותר, לבסס מעמדה בליגה העילית. אבל אצל מכבי פתח-תקה אפשר לומר כי עם האוכל בא התיאבון. בצד ניהול מקצועי טוב יש כאן אווירה מצוינת. מרבית השחקנים הצעירים, שגדלו וחונכו באגודה ואם כי הם מקבלים בתמורה פחות מכל קבוצה לאומית אחרת, אין הם מתמרמרים.

● **מכבי תל-אביב:** קבוצת פאר, שזכתה בעבר בתואר האליפות יותר מכל קבוצה אחרת, עוברת העונה משבר רציני. אין למעשה להאשים איש בהתפתחויות: פציעתם של דוד קרקו ורונן לוריא ועזיבתם של עוזא עוזרי וגירא שפיגל נותנים אותותיהם. נוסף לכך קיימת ירידה ניכרת ברמתם של כמה מן הוותיקים, שעברו את שיאם. באין ברירה מנסים האחראים לאגודה ל"שלב שחקנים צעירים ומבטיחים. אבל לרוץ מזלם של צעירים אלה, אין הותיקים מסוגלים כושרם הנוכחי לשאת בעול ולאפשר לצעירים

אבל למרות חולשת השוערים רואים העונה יותר ויותר גטיה למשחק מודרני. מרבית הקבוצות עוברות, בעת שהיוזמה ברגליהן, ממערך של 4-3-3 למערך תוקפני יותר של 4-2-4. בדרך כלל עולה אחד משחקני מרכז השדה ל"שחקן כחולץ מרכזי שני כמו פיגנבוים (בהפועל ת"א), ארואטי או אלברט לוי (במכבי יפו), ירון עוז (במכבי ת"א) או שלמה מהטבי (הפועל ירושלים). תופעה בולטת עוד יותר היא פריצות העומק של מגינים המשחקים כקיצונים ממש: אלקובי (הפועל ירושלים), סדרניה וליאון (מכבי יפו), גינדין (הפועל חיפה), בלו (מכבי ת"א), רוזנטל ומאזה (מכבי פ"ת) ובן-יהונתן וקסטרו (הפועל ת"א).

תופעות אלה מוכיחות כי המאמנים הישראליים אינם שוקטים על שמריהם. הם עוקבים אחרי הנעשה בעולם והייתי אומר כי מבחינה טקטית אנו מתקדמים יפה.

השתלבות הצעירים

כאשר אני מעיף מבט בצמרת הטבלה, איני מתפלא למצוא שם קבוצות כמו מכבי יפו והכח מכבי רמת-גן. בסופו של דבר הן נימנו על קבר צות העילית כבר בתום העונה שעברה והיה רק טבעי שתשומרנה על מקומן שם.

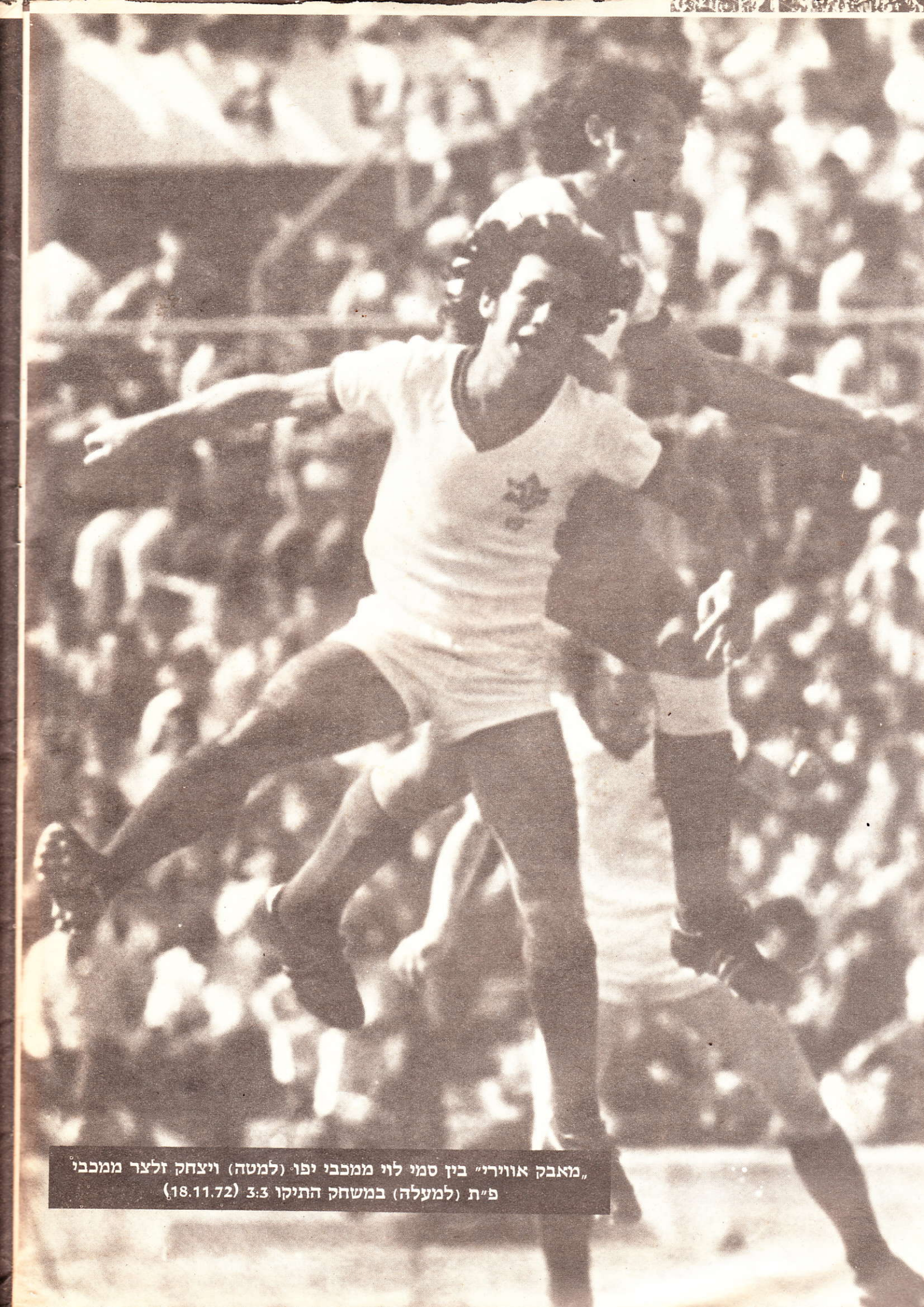
אחת הסיבות להצלחתן של "קבוצות קטנות" אלה היא העובדה כי חלה נסיגה ברורה אצל קבוצות צמרת קבועות כמו מכבי ת"א ומכבי נתניה והפועל ת"א חזרו רק עתה לעצמם. כתוצאה מכך התאזנו הכוחות — מצב בריא בכדורגל לכל הדיעות. הנהנה העיקרי מכך הוא קהל הצופים המחפש במשחק לספק את סקרנותו, את הבלתי-יצפוי והאפתעות. ועתה, כאשר המשחקים פחות או יותר שקולים אני מקווה כי הקהל יחזור שוב ליציעים כי הקבוצות זקוקות לקהל זה, מבחינה כלכלית מובהקת.

אחת התופעות המעוררות בשליש הראשון של העונה היא השתלבותם של שחקנים צעירים בהרכבים של מרבית הקבוצות. חלק ניכר מהם התאקלם להפליא והפך כבר לשחקני מפתח. במיוחד בקבוצות הצמרת. בקבוצת מכבי יפו אפשר לציין את אברהם ארואטי ומשולם זילברשטיין; בהפועל ירושלים את נחום תא-שמע ואברהם אלקובי; בהפועל תל-אביב את ישראל גולדשטיין; במכבי פתח-תקה את יצחק מקמל ודורון רוזנטל; במכבי נתניה את חיים בר ובמכבי תל-אביב את יוסי מזרחי. גם שחקנים אחרים שהפכו כבר לעמודי התווך בקבוצותיהם נימנו עוד לפני שנה על נבחרת הנוער: אריה בירנר (הפועל ת"א), מאיר מאז"ה (מכבי פ"ת), חילאל סאלם ומאיר בלומנטל (הפועל פ"ת), גדעון דמתי ויואל מסוראי (שמשון ת"א). כיצד התרשמתי מ-16 הקבוצות הלאומיות בשליש הראשון? נביא אותן כאן לפי דירוגן בטבלה בתום המחזור העשירי.

● **מכבי יפו:** בראש ובראשונה הייתי אומר כי קבוצה זו הגיעה לאן שהגיעה בזכות ניהול נכון. בראש המועדון עומד איש חזק שהעמיד את הקבוצה כולה על רגליים בריאות. מבחינה מקצועית מורגש שילוב מוצלח בין צעירים וותיקים. קיימת אווירה טובה והקבוצה משחקת כדורגל נכון, בהתאם לחומר העומד לרשות המאמן ז'ק זפראני. הייתי מצביע על המערך העורפי שלה כעל הטוב ביותר בשליש הראשון של העונה. מכבי יפו העמידה גם את אחד השחקנים המפתיעים של העונה — יצחק בלום. משה אונגה שיפר כושרו וארואטי הצעיר תורם הרבה מכשרונו.

מכבי תל-אביב במשבר, הכח רמת-גן בתנופה. מיכאל קדוש, שוער מכבי, מול שלמה גירבי. הכח ניצח 0:2

"מאבק אווירי" בין סמי לוי ממכבי יפו (למטה) ויצחק זלצר ממכבי פ"ת (למעלה) במשחק התיקו 3:3 (18.11.72)

דקרים שמותיהם של המקורבים להם, על חשבון שחקני ערי השדה. למרות זאת אני חוזר ומציין כי באיזור חיפה מצויים כדורגלנים טובים ומוכשרים שלא נותר להם אלא להשתדל שוב ושוב להוכיח במשחקי הליגה כי אינם נופלים מהתל-אביבים.

שיא העונה

זאת אולי הסיבה העיקרית שאני רואה בנצחון על התל-אביביות את האתגר מספר אחד שלי בעונה ואם אפשר לעשות זאת באיטודין "בלומפילד", לעיני אלפי אוהדיהן, מה טוב.

אני חושב כי דבר זה צריך להחמיא לקבוצות אלה. עצם העובדה שאני משחק נגד מכבי תל-אביב, מעבירה בי רטט. כי אני יודע להעריך קבוצה טובה ואין לי ספק כי מכבי תל-אביב היא המועדון מספר אחד בישראל. עבורי משחק נגד מכבי תל-אביב הוא שיא העונה. כמו כל כדורגלן רציני, אני שואף תמיד לנצח. לשם כך אני עובד קשה כל השבוע. אבל 180 הדקות נגד מכבי תל-אביב הם משהו מיוחד שמעלה אצלי את המתח וההתרגשות.

אוהדי מכבי תל-אביב שיקראו שורות אלה עשויים להבין אותי שלא כהלכה. הרצון לנצח את קבוצתם אינו גורע חס וחלילה משנאה. זוהי יריבות ספורטיבית גרידא, שהיא בריאה וחיובית כל עוד אינה גולשת לפסים לא-ספורטיביים. אני יכול רק לקוות כי כדורגלני מכבי תל-אביב יחוו אותה תחושה כאשר הם ינצחו את הפועל חיפה. איני יודע מתי יקרה הדבר אבל אני מקווה כי הפועל חיפה יהפך למועדון "גדול" עוד בתקופת פעילותי כשחקן.

אולם לצערי הרוח הפועמת בהפועל חיפה מזה שנים אינה תואמת מועדון גדול. מוראל, בטחון ורוח של קבוצה גדולה באים קודם כל בהשראתם של המאמן וחברי ההנהלה. עד עתה היו לנו שני מאמנים בלבד בעלי אופי של "מנצחים", מייק דה-יונג ההולנדי ואובה קלימצ'בסקי הגרמני. אבל ההנהלה שפעלה לצידם, הגבילה אותם ולכן לא הופקה תועלת מירבית. נראה לי כי עתה החלה לפעם רוח חדשה בהפועל חיפה ואולי, אולי, תהיה לכך השלכה רצינית בשנים הבאות.

הדוגמא של לידס

אני חייב לסיים כתבה זו בסיפור המהווה לגבי דוגמא מאלפת לחשיבות הפסיכולוגית העצומה של טיפול ויחס נכון. קבוצת לידס יונייטד נימנתה בראשית שנות ה-60 על הליגה האנגלית השנייה עת קיבל לידיו דון ראבי את ניהול הקבוצה. צעדו הראשון היה לשנות את צבעי המועדון ושחקני לידס הופיעו למשחקים בתלבושת כולה לבנה במקום החולצות הכחולות של העבר. התלבושת הלבנה הפכה כבר לסמל של ריאל מאדריד. קבוצת הכדורגל הטובה ביותר בעולם באותה עת וראבי טען כי אם רוצים להרחיק לכת, צריך לחשוב בכיוון זה. הוא דאג שהשחקנים ייהנו ממגרש מטופח יותר, חדרי הלבשה מודרניים וציוד משוכלל. במשחקי חוץ שוכנו כדורגלני לידס במלונות הטובים ביותר ונסעו רק בקרונות המחלקה הראשונה ברכבת. התוצאות ידועות. דון ראבי לא הוניה כמובן את הצד המקצועי אבל "הדברים הקטנים" שטיפל בהם, היתה להם השפעה מכרעת על הפיכתה של לידס יונייטד לקבוצה המצליחה ביותר של אנגליה בעשור האחרון.

דרך אגב, את הסיפור הזה סיפרתי פעמים רבות בהפועל חיפה. אבל רק עתה מצאתי לו אוזן קשבת. אולי בעוד כמה שנים נוכל גם אני לומר כי הפכנו לקבוצה מספר אחת בישראל.

נמנית על סגל הנבחרת הלאומית שנים מספר אולם מעולם לא חשתי את עצמי בטוח כמו התל-אביבים וכל המכיר אותי יעיד על כך כי מעולם לא סבלתי מחוסר בטחון עצמי. אולם כאשר התייצבתי לאימונים, הסבירו לי המאמנים (מילובאן צ'יריץ' ולאחר מכן עמנואל שפר) כי אמנם אני נימנה עתה על הסגל אבל באותה מידה ניפויי הוא שאלה של זמן בלבד.

חיפה המקופחת

וההמחשה הטובה ביותר באה ערב היציאה לתחרויות הגמר על גביע אסיה לאומות בטהראן (1968). במשך שלוש השנים שקדמו לאירוע זה, נימנתי (בהפסקות) על סגל הנבחרת, צברתי 7 הופעות בינאר-ציות בנוסף להופעה בכמה משחקים אחרים בהרכב הראשון. כחודש לפני היציאה לטהראן שותפתי במשחק הקדם-אולימפי נגד ציילון ביפו (0:4). לאחר מכן הייתי משוכנע כי מקומי בנבחרת היוצאת לטהראן, מובטח.

נראה כי דעתי של צ'יריץ' היתה אחרת. הוא זימן לנבחרת בשלב מאוחר את כדורגלני הפועל תל-אביב חיים גוריאלי ודני בורסוק. מבלי לפגוע בשני אלה, הייתי משוכנע אז (ולא רק אני סברתי כך) שכשרם של השניים לא הצדיק את הכללתם בין 18 הטובים של ישראל.

וכאשר הונפה חרב הניפוי, היא לא נפלה חלילה על נציג של מכבי או הפועל תל-אביב, אלא על יצחק גוזלן הבאר-שבעי ו... יצחק אנגלנדר החיפני. פשוט כך, חד וחלק ונזח מאוד לכל הגורמים. הרי ממילא לא יימצאו העסקנים הבאר-שבעים או החיפנים בתל-אביב אלא לקראת אירועים מיוחדים, ועד אז יירגעו לבטח. וגם אם יעוררו סערה, היא תשכח עד מהרה כי השפעתם בין כתלי ההתאחדות קרובה לאפס.

אזכיר על קצה המזלג עוד כמה "פרשיות קלטיות": ניפוי של יוני צבי, כדורגלן מכבי חיפה, מסגל נבחרת הנוער (1965) ונסיעתו של אורי קדמי (נחשו לאיזו קבוצה השתייך?) תחתיו; קטיעת הקאריירה, בצורה מכוערת, של קפטן הנבחרת רובי יאנג; ניפוי של אברהם מנצ'ל עוד בימי ג'ורג' איינסל, חושבני כי אין צורך לספר לכם מי היו שחקנים אלה. למרות זאת "חוסלר" בצורה אכזרית ומבישה. מסופקני אם היו זוכים ליחס כזה אילו נימנו על שורות אחת הקבוצות המיוחסות של תל-אביב.

אם התקבל אצלכם הרושם כי אנו החיפנים אנשים מתוסכלים וממורמרים, ברצוני לתקנו מיד. יתר על כך: הייתי אומר שאנו מציאותיים ומבינים פחות או יותר את התופעה. מבלי שנבוא להצדיקה. מאמני הנבחרת ועסקניה יושבים בתל-אביב ונפגשים לעתים תכופות עם העסקנים והשחקנים של עיר זו אם במיג'רשים, במשרדי ההתאחדות או בבתי הקפה. אין זה מיקרה שכאשר עליהם לזמן את שחקני הנבחרת, מז

תשאלו כל כדורגלן אנגלי ערב פתיחת העונה הן השאיפות האישיות שלו לעונה העומדת פתח. אני מוכן להמר מאה לאחת כי תשובתו תהיה: זכייה באליפות, בגביע ובכל תואר אפשרי אחר.

אבל אם תציגו אותה שאלה לכדורגלן חיפני. טוחני כי איש לא יצהיר על שאיפתו לזכות באליפות או בגביע. הנועזים ביותר יצהירו: מקום שלישי-חמישי בטבלה ישביע את רצוני. יש לא יעז לעלות על דל שפתיו את המלה ל"פחות."

להודות על האמת, תופעה זו מטרידה אותי מזה שנים. יתר על כך: אני מנסה שוב ושוב לשכנע את כרי לקבוצת הפועל חיפה כי עניי האליפות אינו חלקם הבלעדית של הכדורגלנים התל-אביבים ושלי-עשה תלוי הכל רק ברגליהם. לצערי אני נתקל לכל ייותר בחיוכים של סלחנות הבאים כאילו לומר: — בחיך איציק, מה לנו ולאליפות. תן לשחק בשקט מרכז הטבלה."

נראה לי כי זו אינה רק בעייתם של החיפנים אלא של כל הקבוצות המייצגות ערים מחוץ לגוש דן אם מכבי נתניה הוכיחה לפני שתי עונות כי ניתן לשבור את ההגמוניה התל-אביבית. בקרב השחקנים לקבוצות אלה התפתח איזה מן רגש של התגמדות וול התל-אביבים ובעיקר מול מכבי תל-אביב. הרהרתי בזה בנושא זה בתקווה למצוא את הסיבות הגורמות רגשי נחיתות אלה.

בעיית מרחק

התשובה לכך היא ארוכה ומורכבת והייתי מצביע על תופעה אחת כמכרעת — הנבחרת הלאומית. אם בדוק מבחינה סטטיסטית את מספר השחקנים אשר הופיעו בשנים האחרונות בנבחרת שלנו, נראה כי אין שום יחס בין מספר הקבוצות מתל-אביב לבין הייצוג שלהן בנבחרת.

אין לי, ספק כי בחיפה היו בעבר, וקיימים גם הנה, שחקנים טובים ומוכשרים אשר מאמני הנבחרת השונים התעלמו מהם. איני בא לקבוע כי זוהי התעלמות מכוונת אולם לגבי הכדורגלן החיפני קיימת הרהר-שה האובייקטיבית הבאה כאילו להסביר לו כי אינו מוכשר כמו התל-אביבי. "עובדה" הוא בנבחרת ואני "א".

הרגשה זו מלווה אותנו גם כאשר אנו מתמודדים נגד קבוצות תל-אביביות במשחקי ליגה וגביע וכתוצאה מכך אין הכדורגלן החיפני הממוצע יכול להשתוות בבטחונו העצמי לחברו התל-אביבי.

ההסבר היחיד שאני יכול לתת לעובדת ההתעלמות של האחראים לנבחרת מנציגי חיפה הוא, עד כמה שזה יישמע מגוחך, "הריחוק" מתל-אביב. למעשה כיום הו מרחק של שעה נסיעה בלבד אולם מבחינתם של קברניטי הנבחרת הוא נמשך לעיתים כשנה. עד ששחקן חיפני זוכה להכרה רשמית. נחמתי היחידה היא כי גם במעצמות כדורגל כמו אנגליה, מתלוננות הקבוצות בערי השדה כמו סאותהמפטון, ניוקאסל, איפסוויץ' ועוד, על יחס של איפה ואיפה.

למעשה נוצר מצב מוזר עוד יותר: אם וכאשר מוזמן כדורגלן חיפני לאימוני הנבחרת, הרי שהוא מרגיש שם כאורח אשר דלת הנבחרת פתוחה בפניו בכיוון אחד בלבד — החוצה. דוגמאות לכך מצויות למכבייר ואפרט כאן מקרה אופייני שלמדתי אותו על בשרי.

הראשונות - למשחקי חוץ

לצפות מה הן מסוגלות לעשות. יצחק שום ו- חבריו מכפר-סבא נוצחו פעם אחת בשישה משחקי חוץ (2 נצחונות ו-3 תיקו). מאידך נכנעו יצחק ויסוקר וחבריו רק פעם אחת בביתם, ב- משחק ה-דרבי נגד מכבי (3 נצחונות, 2 תיקו). תיקו נראה כאן תוצאה סבירה.

● **שמשון תל-אביב - הפועל ירושלים:** בהופעתה הקודמת העונה באיצטדיון "בלומפילד" ניצחה קבוצת הפועל ירושלים את מכבי תל-אביב 0:2. יתר על כך: אחרי פתיחה אומללה צברה קבוצתו של המאמן אמציה לבקוביץ' 11 נקודות משישה משחקים והיא כרגע הקבוצה המדוברת ביותר בליגה.

אין ספק שאלי בן-רימון, ציון תורג'מן ו- שלמה מהטבי עשויים להעמיד את הגנת שמשון במצבים קשים ביותר. מאידך יצטרכו מגיני ירושלים לפקוח עין על שלישית החודר השם- שונת הכוללת את גדעון דמתי, משה רומנו ויואל מסוארי. נצחון נוסף לירושלים?

● **בית-ר תל-אביב - מכבי נתניה:** בשבעה משחקי בית העונה זכה בית-ר תל-אביב בנצחון יחיד (על הפועל מרמורק במחזור ה-7 שליש). ארבע נקודות משלושת המשחקים ה-אחרונים מוכיחים כי משהו התחיל לזוז בקבוצת בית-ר. גם מכבי נתניה מתאושש מן ההלם ו- מסתגל לעובדה כי צריך, ואפשר, לשחק ללא מרכזי שפיגלר. חניכיו של אריה רדלר לא ניצחו מאז המחזור השני אבל את ארבעת משחקיהם האחרונים סיימו בתיקו. מאזן החוץ של נתניה דל למדי: שלושה הפסדים ושני תיקו. משום כך יהיו כדורגלני בית-ר מועמדים לנצחון.

בליגות א'

המובילה במחוז הדרומי, קבוצת בני-יהודה תל-אביב, תתארח אצל האחרונה בטבלה הפועל קרית-אוננו בעוד שיריבותיה לצמרת ישחקו ב- בית: הפועל חולון נגד הפועל אשדוד והפועל יהוד נגד הפועל לוד. יתר המשחקים: בית-ר רמלה - מכבי רמת-עמידר; הפועל אילת - הפועל דימונה; הפועל בית שמש - מכבי שע-ריים; הפועל באר-יעקב - הפועל בתיים; הפועל על ראשון לציון - הפועל רמלה.

המשחק המרכזי במחוז הצפוני ייערך בהר-צליה בין השניה בטבלה, מכבי הרצליה וה- רביעית - הפועל עכו. השותפות האחרות ל- מאבק הפסגה ישחקו בבית: הפועל חדרה נגד הפועל צפת והפועל רמת-גן נגד הפועל טבריה. יתר המשחקים: הפועל נהריה - הפועל מגדל העמק; בית-ר נתניה - הפועל טירת הכרמל; הפועל בני נצרת - הפועל נחליאל; הפועל קרית חיים - הפועל קרית שמונה.

בוצה המשופרת ביותר העונה בליגה הלאומית, מאזן חוץ טוב מאוד: שלושה נצחונות, תיקו והפסד אחד. גם במשחק זה תיקו נראה הגיוני אבל נצחון באר-שבעי לא יפתיע איש.

● **בית-ר ירושלים - מכבי פתח-תקוה:** למרות הנסיגה הבולטת בכושרה של קבוצת בית-ר בעונה זו, נותר עדיין מגרש ימ"א "מבצרה". בחמשת משחקי הבית שלו ניצח בית-ר שלוש פעמים, סיים אחד בתיקו ונחל הפסד יחיד. אחרי שלושה משחקי תיקו רצופים ישאפו המארחים לנצחון נוסף.

מאידך סיימו הפתח-תקוואים את ארבעת משחקיהם האחרונים ללא הפסד ומאזן החוץ שלהם טוב למדי: 3 נצחונות, 1 תיקו, 1 הפסד. תיקו נוסף? ייתכן אבל בית-ר יהיה פיבוריט לנצחון.

● **הפועל מרמורק - הפועל חיפה:** האם יגשימו כדורגלניה הצנועים של הפועל מרמורק את חלומם ויזכו בנצחון ביתי ראשון בליגה ה-לאומית? הדבר אפשרי בהחלט לאור הנסיגה הבולטת אצל החיפנים, שלא זכו בנצחון מזה ארבעה משחקים. במשחק החוץ האחרון שלהם, לפני שבועיים בבאר-שבע, הובסו 3:0. מרמורק סיימה את שני משחקיה האחרונים בתיקו וזו עשויה להיות ההזדמנות הגדולה שלהם לשבור את הקרח.

● **מכבי חיפה - הכח-מכבי רמת-גן:** שובו הצפוי של יהודה שהרבני להרכב הכח אחרי פגרה מאונס בת שבועיים, יעמיד קבוצה זו כפיבוריטית לזכות בנצחון נוסף. והדגש הוא על נוסף כיון שהכח לא נוצח עד כה העונה במשחקי החוץ שלו (הפסדו היחיד היה בבית נגד הפועל ת"א). שהרבני וחבריו ניצחו בארבעה משחקים וסיימו שניים בתיקו.

לעומת זאת נחלו חניכיו של אברהם מנצ'ל שני הפסדים ביתיים באיצטדיון בקרית-אליעזר ונראה כי יהיו שבעי רצון מנקודה אחת.

● **הפועל פתח-תקוה - הפועל כפר-סבא:** שתי קבוצות מאוד בלתי יציבות שקשה

הציפיה הגדולה של אוהדי הכדורגל לקראת משחקי המחזור ה-12 כי לא תחזור התופעה השבת שעברה עת הסתיימו שבעה משחקי ליגה הלאומית בתיקו ובסך הכל הובקעו 12 ערים. כי בעונה הנוכחית התרגלנו כבר לח-ת בשערים למכביר וכולם רוצים לקוות כי מאזן של השבת האחרונה היה מקרי בלבד. התופעה הבולטת ביותר במחזור הקרוב היא שבע הקבוצות הראשונות בטבלה משחקות חוץ לביתן. זהו מקרה חריג שיכולות להיות לו שפעות גדולות על הדירוג בטבלה.

● **מכבי יפו - מכבי תל-אביב:** היפואים שומים אמנם כמארחים אבל בגלל איסור ה-שטרה לקיים משחק זה במגרש צר המידות פה, העתיקו אותו לאיצטדיון רחב הידיים ב-פתח-תקוה כך שמלבד העובדה כי צפויה להם נוסה שמנה, ישחקו למעשה היפואים בחוץ. המובילה המפתיעה של הליגה הלאומית לא צצה מזה שלושה מחזורים בהם סיימה את שחקיה בתיקו. מכבי יפו תתייצב שוב ללא שני חקנים קבועים בהרכב הראשון: הקפטן "מוצי" און והחלוץ פנחס קינסטליך המושעים מפע-ית מסיבות משמעותיות. מאזן משחקי החוץ של יפו העונה טוב למדי: נצחון אחד, שלושה תיקו ופסד יחיד.

מכבי תל-אביב, האלוף היוצא, לא ניצח מזה מונה מחזורים. יתר על כך: בארבעת המש-קיים האחרונים לא הצליחו כדורגלני מכבי ת"א להבקיע אפילו שער אחד. במחזור האחרון הת-רחו באיצטדיון הפתח-תקוואי וסיימו שם בתיקו פס עם מכבי פ"ת, התיקו השביעי שלהם העו-ה. ולא יתנה זה מפתיע אם גם המשחק נגד יפו תתיים בתוצאה דומה.

● **הפועל באר-שבע - הפועל תל-אביב:** כדורגלני בירת הנגב התאוששו לאחרונה אחרי דירת הפסדים שדירדרה אותם מן הצמרת. ניכיו של אלי פוקס לא נוצחו בשלושת ה-חזורים האחרונים ואף הכניעו על מגרשם את הפועל חיפה 0:3. אבל להפועל תל-אביב, הק-

הליגה הלאומית

(לאחר המחזור ה-11)

נצח' תיקו הפס' שערים נק'

16	7-17	1	4	6
16	9-18	1	4	6
15	8-21	2	3	6
14	17-21	2	4	5
12	8-10	4	2	5
11	10-11	2	7	2
11	12-11	3	5	3
11	14-11	4	3	4
10	9-10	4	4	3
10	14-15	4	4	3
10	15-14	5	2	4
10	16-11	4	4	3
9	13-10	5	3	3
8	19-10	4	6	1
7	23-15	7	1	3
6	21-10	6	4	1

1. מכבי יפו	2. הכח רמת-גן	3. הפועל תל-אביב	4. מכבי פתח-תקוה	5. הפועל ירושלים	6. מכבי תל-אביב	7. הפועל כפר-סבא	8. מכבי חיפה	9. בית-ר תל-אביב	10. הפועל חיפה	11. הפועל באר-שבע	12. בית-ר ירושלים	13. הפועל פתח-תקוה	14. מכבי נתניה	15. שמשון תל-אביב	16. הפועל מרמורק
-------------	---------------	------------------	------------------	------------------	-----------------	------------------	--------------	------------------	----------------	-------------------	-------------------	--------------------	----------------	-------------------	------------------

ליגה א' (צפון)

(לאחר המחזור ה-11)

נצח' תיקו הפס' שערים נק'

18	7-23	2	—	9
16	11-21	3	—	8
16	12-22	2	2	7
15	12-16	2	3	6
14	10-16	2	4	5
11	18-18	5	1	5
11	22-15	4	3	4
10	12-17	5	2	4
10	15-13	4	4	3
10	15-9	3	6	2
10	21-14	4	4	3
9	19-13	5	3	3
8	13-14	6	2	3
7	15-10	6	3	2
7	15-9	6	3	2
4	23-10	8	2	1

1. הפועל חדרה	2. מכבי הרצליה	3. הפועל רמת-גן	4. הפועל עכו	5. הפועל טירת הכרמל	6. הפועל מגדל העמק	7. הפועל קרית-שמונה	8. הפועל נהריה	9. הפועל הרצליה	10. הפועל מחנה-יהודה	11. הפועל צפת	12. הפועל בני-נצרת	13. בית-ר נתניה	14. הפועל טבריה	15. הפועל נחליאל	16. הפועל גבעתיים
---------------	----------------	-----------------	--------------	---------------------	--------------------	---------------------	----------------	-----------------	----------------------	---------------	--------------------	-----------------	-----------------	------------------	-------------------

ליגה א' (דרום)

(לאחר המחזור ה-11)

נצח' תיקו הפס' שערים נק'

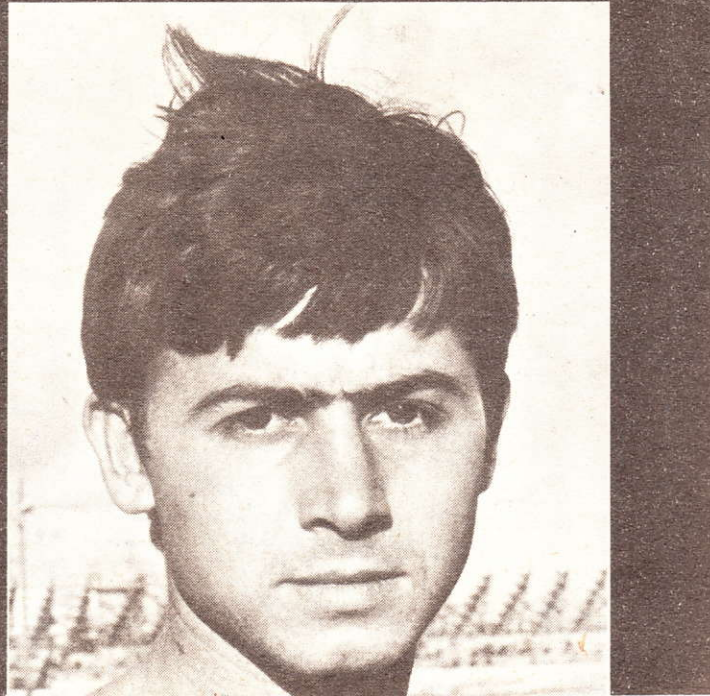
18	11-23	1	2	8
18	8-16	1	2	8
15	16-22	2	3	6
14	11-16	1	6	4
13	13-21	3	3	5
13	10-15	3	3	5
12	16-14	3	4	4
11	18-12	4	3	4
10	18-15	5	2	4
9	15-16	6	1	4
9	12-9	5	3	3
9	19-14	5	3	3
8	19-16	5	4	2
8	16-10	6	2	3
5	24-13	8	1	2
4	19-7	8	2	—

1. בני-יהודה	2. הפועל חולון	3. הפועל יהוד	4. הפועל רמלה	5. מכבי רמת-עמידר	6. מכבי שעריים	7. הפועל באר-יעקב	8. בית-ר רמלה	9. הפועל דימונה	10. הפועל אשדוד	11. הפועל אילת	12. הפועל בית-שמש	13. הפועל לוד	14. הפועל בתיים	15. הפועל ראשון-לציון	16. הפועל קרית-אליעזר
--------------	----------------	---------------	---------------	-------------------	----------------	-------------------	---------------	-----------------	-----------------	----------------	-------------------	---------------	-----------------	-----------------------	-----------------------

והתנקזות והחולו וב, גיאול'ה

ישראל גולדשטיין

ירון עוז

— מאת : משה שינמן —

הביקורת האישית אינה אמנם מנת חלקו של ירון עוז. אך הוא מספר כי ישנם מקרים בהם הותיקים שבקבוצה נזופים בו ובשאר חבריו הצעירים בצורה פוגעת. "בעונה הנוכחית אנו סובלים מעזיבתו של גיורא שפיגל, וכאשר גלגלי הקבוצה חורקים" אנו הצעירים אשמים. לא פעם צועקים עלינו, אך למען האמת באימון הראשון שלאחר המשחק מתנצלים המבוגרים ומצדיקים את עצמם בכך שניסו להסביר לנו את שגיאותינו במשחק."

חרף עובדה זו גאה ירון לשחק במכבי תל-אביב. "בדרך כלל" מייחלים נערים רבים לשחק בקבוצה הראשונה של מכבי תל-אביב, בגלל האפשרות להימצא בחברתם של כוכבי כדורגל ידועים. ואכן זו הרגשה נפלאה לשחק לצידם של צביקה רוזן, רחמים טלבי, דרור בר-נור, מיקו בלו וכמובן גיורא שפיגל, שכולנו מקווים שיחזור לקבוצה. זהו כבוד גדול לשחק במחיצתם, מה עוד ששחקנים אלה גוררים אותי למשחק טוב.

אין ספק שישראל גולדשטיין וירון עוז, היו מתבלטים יותר בקבוצה קטנה. אך הם גאים, שבתקופה הקצרה בה הופיעו בשורות ההרכב הראשון של מכבי והפועל ת"א, זכו כבר במדליות על זכויות בתארים שונים, דבר שלא היו זוכים בו בקבוצה אפורה.

"תוך שלוש שנים זכיתי כבר במדליות זהב על שתי זכויות באליפות המדינה, על זכיה בגביע אסיה ועל זכיה בגביע המדינה, נסעתי עם קבוצתי לבאנגקוק ולארצות-הברית. באיזה קבוצה אחרת הייתי מצליח להיות שותף להישגים נפלאים כאלה?" שואל-קובע ירון עוז. לא פחות גאה ישראל גולדשטיין, השותף בשלב זה רק למדלית זהב אחת המציינת את זכיית קבוצתו בגביע המדינה.

לסיום מדגישים השניים — ירון עוז, החיל, ישראל גולדשטיין העומד בפני גיוסו — כי שאיפתם הנוכחית היא לעזור לקבוצותיהם במשימות הקרובות ואולי, אולי לזכות גם בהתלה אישית.

דרכו של ירון עוז למכבי תל-אביב היתה טבעית. ירון בן ה-21, אחד משחר נעוריו את מכבי תל-אביב וכאשר הוריו הירשו לו לשחק כדורגל במסגרת קבוצתית, לא היסס לרגע ו"היפנה את צעדיו לבית המכבי בתל-אביב שם גרשם לקבוצת הילדים.

אך לא כך היו הדברים אצל ישראל גולדשטיין, בן ה-18. שני אחיו בני ודני, שיחקו בעבר בהפועל תל-אביב. אך הוא עצמו, לא התלהב יותר על המידה מהכדורגל, חרף העובדה שנו"ל למשפחת כדורגלנים שכן פרט לשני אחיו בן דודו הוא יוסף גולדשטיין, הזכור כאחד מבכירי הכדורגלנים בישראל בשנות החמישים, ואשר שיחק במכבי תל-אביב. "למען האמת אינני זוכר את משחקם של דני ובני, הייתי ילד שעה שהם שיחקו. שמעתי עליהם אך לא ראיתי אותם בפעולה. יתרה מזאת: בתחילה לא התעניינתי במשחק, מאחר והורי ביקשו ממני שאקדיש את זמני בעיקר ללימודים. רק בגיל 16 התחלתי לשחק באופן רציני. ואלמלא שב אחי דני באותה תקופה מארצות-הברית יתכן והייתי משחק כיום במכבי תל-אביב". מפתיע, ישראל בסיפורו וממשיך: "אבי חיים, אחד מאז ומתמיד את מכבי תל-אביב, בניו אומנם שיחקו בהפועל אך ליבו נטה למכבי. שעה שהחלטתי לשחק באופן רציני, אמר לי אבי, אם החלטת לשחק אז מוטב שתשחק במכבי. היססתי, ואז הגיע דני, שהחליט שעלי לשמור על המסורת ולשחק בהפועל. וכך היה."

כיום לא מתחרט ישראל על החלטתו לשחק בהפועל. "העונה מצויה הקבוצה בכושר מצוין. החברה עוזרים אחד לשני וגותנים את הכל למען ההצלחה דבר שלא היה בעונה שעברה. לי אישית קשה במקצת בקבוצה מאחר ואחי בני, משמש כמנהל. מבחינה מסוימת, שקשה לי להסביר אותה, אין הדבר נוח במיוחד. מה שב"רור שאין אני זוכה להעדפות על פני שאר חברי לקבוצה. אני רק זוכה לביקורת אישית, פרטית מצד אחי לאחר המשחק. לפעמים זאת ביקורת קטלנית ונוקבת", מדגיש ישראל.

שמים אינו מזדקר עדיין בהבלטה מעל כותרות העיתונים. אולי מפני שהם צעירים, חסרי נסיון וצנועים. אך אוהדי שתי הקבוצות הגדולות של תל-אביב, מכירים היטב את ירון עוז (מכבי) וישראל גולדשטיין (ה-פועל) שהפכו העונה לשחקנים קבועים בהרכב, כמעט "שחקני מפתח."

הרבה מהמשתתף מצוי בקאריירות הקצרות של שני הכדורגלנים, שהחלו לשחק באופן קבוע בקבוצה הבוגרת של מועדונם רק בעונה שחלפה. על השניים, שהם בוגרי בית-הספר התיכון "גאולה", מעידים חבריהם כי לא ירחק היום והם ישמשו כקפטנים של שתי הקבוצות התל-אביביות. "השכל נמצא אצל ירון וישראל, לא רק ברגליים אלא בעיקר, בראש". טוענים ידידיהם המשותפים.

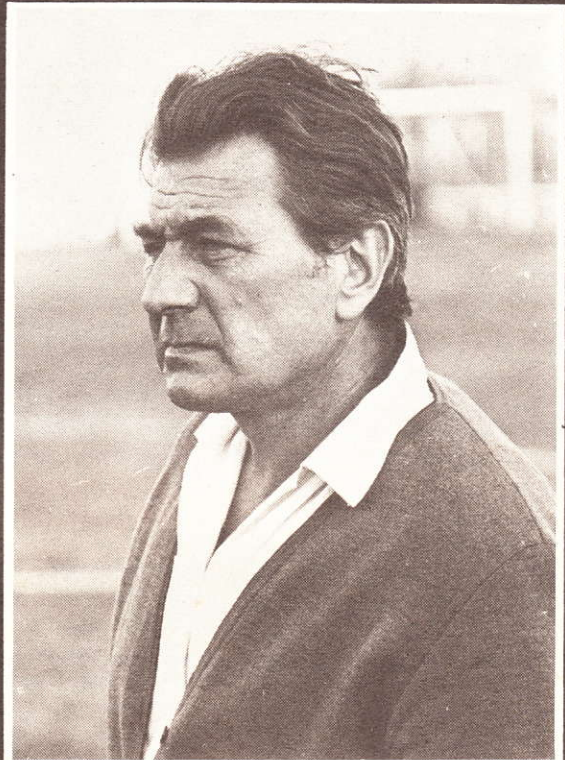
ירון עוז וישראל גולדשטיין משחקים בתפקידי קישור. תפקיד זה הוא לרוחם של השניים ובו הם מקווים להתבלט ולהביא תועלת לאגודתם. "אהבתי תמיד לשחק בתפקיד קישור. לפני יותר משלוש שנים ניסה ישראל חליבנר לתפקד אותי כחלוץ מרכזי, אך לא הצלחתי ומאז הוכ"נסתי ל"מקרה" ממנו הוציא אותי אשתקד, ה"מאמן יצחק שניאור, שאיפשר לי לשחק כמקשר, תפקיד המתאים לעניות דעתי לכשרונותי", מס"פר ירון עוז.

לעומתו, מספר ישראל גולדשטיין, כי הוצב אשתקד בתפקיד בלם שני. "היה זה תפקיד זר לרוחי. אך מאחר ורציתי לשחק בקבוצה הראשונה לא העזתי לפצות פה. למזלי בא לעזרתי דוד פרימא, שהסביר לי כיצד להתמקם ומה לעשות במגרש, דבר שאף מאמן לא היה מצליח להורות לי טוב ממנו. כיום אני אמנם מחלים מפגיעה ברגלי, אך אני מקווה שמאמני האנגלי הארי גיים לא התאכזב ממני העונה בתפקידי כמקשר."

לאור הזכרונות

פרנץ פושקאש — היכן ניתן למצוא
רגל שמאלית מוחצת יותר?

מאת: הארי גיים
מאמן הפועל ת"א

נחום סטלמר — האלגנטי ביותר ובחיר הנוגחים בישראל.

השוואות, השוואות!

כמה פעמים גקלעים אנו לויכוחים על מתי, כיצד ומי היה טוב יותר או האם שיחקה הקבר צה דאז כדורגל יפה וטוב יותר מאשר כיום.

עריכת השוואות, בעיקר בכדורגל בהתייחס לקבוצות ושחקנים מן העבר שגרמו לנו סיפוק רב, היא כמעט בלתי אפשרית. בלתי אפשרית כיון שמעולם לא נוכל להעמיד את שני הצדדים למבחן של אמת. אין באפשרותנו לארגן משחק בין הקבוצה הטובה ביותר של היום עם, נאמר, זו של לפני עשרים שנה.

יש גם הכרח כי שתי הקבוצות תהיינה בשיא כושרן. כי אנו תמיד זוכרים את הפייבוריטים שלנו, במלוא כוחם. אנו נוטים לשכוח את הר ימים הרעים. מבלי להגיע לתגאים הללו, כיצד נוכל לערוך השוואה של ממש?

האמריקנים אירגנו פעמים מספר תחרויות דימוניות, בעזרת מחשבים, בין מתאגרפים גדולים שפעלו בתקופות שונות כמו למשל בין ג'ק דמפסי וקאסיוס קליי או כפי שהוא נוהג

כוונתי לשחקנים כמו גדעון טיש, שהיה מת-קל בסגנון אנגלי ובעל יכולת מצויינת "לקרוא" את המשחק. הייתי בר-מזל ששחקן ברמתו לבש את מדי הפועל תל-אביב, אותה אימנתי. ואם לא היה שובר את רגלה משוכנעני כי היה מצד-עיד את הקבוצה לזכייה באליפות בשנת 1965.

אני זוכר היטב את נחום סטלמך מהפועל פתח-תקוה, כדורגלן אלגנטי שהיה לבטח הנוגח הטוב ביותר בהיסטוריה של הכדורגל הישראלי. ויעקב חודורוב. איזה שוער: ידיים מוצקות, חוש מיקום נפלא וכמו כל השוערים הגדולים אמין ושליט ברחבת שער. אפשר להוסיף עוד אחרים כמו בועז קופמן (הפועל פ"ת) וראובן יאנג (הפועל חיפה).

כמה צעירים החלו לגלות כבר אז סימני כשרון והחלו להשתלב בקבוצותיהם: דוד פרימו, גיורא שפיגל, מרדכי שפיגלר, משה ליאון ויצחק ויסוקר. היו אחרים ששמש נשמת מזכרונות בעת כתיבת שורות אלה. נמנעתי מלהזכיר את הצעירים של הפועל תל-אביב. היתה לי, ועד היום יש לי, חובה גדולה כלפיהם. הם היו בחורים מצוינים והייתי גאה בהם.

הכדורגל של היום הולך בקו המקובל באירופה — דהיינו הנטייה למשחק הגנתי. כולנו יודעים כי באם נמנע מן הקבוצה היריבה להבקיע, לא נוכל להפסיד וכתוצאה מכך הכדורגל של היום פחות מלהיב ופחות מושך. ככל שנקדים לחשוב בכיוון חיובי, כלומר לשחק שוב כדורגל תוקפני ופתוח יותר, כן ייטב לכולנו. הכדורגל של היום חסר שחקנים בעלי אישיות חזקה, ומשום כך הוא דל הרבה יותר. פרימו, ליאון וויסוקר פועלים עדיין ברמה טובה אבל לא מצאתי כאן שחקנים חדשים מלהיבים.

אני יודע כי כל תקופה מביאה את גל הכוכבים שלה. אבל נראה לי כי אין כרגע בישראל שחקנים ברמתם של טיש וסטלמך. מה מצפה לנו מעבר לקו האופק? זו כבר שאלה אחרת. מי יודע? יתכן ותצוץ ותעלה קבוצה של כדור-גלנים צעירים שתוכל להרים את הכדורגל הישראלי לפיסגה הגבוהה ביותר ובכך לדחוף את כוכבי העבר עמוק יותר לעמק הזכרונות. אבל חס וחלילה, אל לנו לשכוח אותם לגמרי.

היכן נהיה ללא ההשוואות?

גדעון טיש

מתקל במיטב המסורת הבריטית.

אלפרדו די סטפאנו — הכדורגלן המושלם.

גדול: פרנסיסקו חנטו בעל פריצות הסופה וכמו מובן פרנץ פושקאש. האם ניתן למצוא רגל שמאלית מוחצת יותר? הכדורגל של ריאל היה כמו שירה בתנועה, עדינות ועוצמה משולבים זה בזה. יהיה קשה מאוד להשתוות לרמתה של קבוצה נהדרת זו.

יש לי גם זכרונות נפלאים מכדורגלנים כמו טומי לוטון, ללא ספק הנוגח הטוב ביותר בכל הזמנים. זכורני היטב כיצד הבקיע את שער המשווה לזכות צ'לסי במשחק נגד דינאמו מוסקבה, זמן קצר אחרי תום מלחמת העולם השנייה. בשערה של דינאמו התייצב השוער המופלא חומיץ' שהיה ידוע בכינוי "הנמר". הוא התרומם כדי להדוף. כדור גבוה שהורם אל פי שערו כאשר לפתע זינק לוטון, התנשא בלפחות ראש שלם מעל אגרופו של השוער הרוסי וגנח את הכדור בעוצמה נדירה לרשת. איזה שער!

ומה עם אותו אשף הכיכוד סטגלי מאתיוס, שהשכיב מגינים בכל רחבי תבל רק בעזרת תנועת כתפיים קלה? מי יכול לשכוח את אותו משחק גמר הגביע האנגלי בשנת 1953 כאשר הוא מוטט במו רגליו את הגנתה של קבוצת בולטון ונדרס ועזר בבלקפול להפוך פיגור של 3:1 ליתרון 3:4 וזכייה בגביע? אכן יש לי זכרונות גדולים משחקנים גדולים.

טיש וסטלמך

הכל טוב ויפה. אבל אני יכול לשמוע אתכם מתלוננים: "ומה עם הכדורגל בישראל? כיצד הוא משתווה כיום לזה של לפני שמונה שנים. הרי אימנתי כבר כאן באותה עת, מה יש לך לומר?" ובכן מבלי לשכוח כי הסכמנו שהששוואות מעין אלה הן בלתי-אפשריות, יש לי כמה הערות העשויות לעניין אתכם.

נראה לי כי הכדורגל של לפני שמונה שנים היה יותר נאה לעין מסביבה פשוטה, שכל קבוצה חשבה יותר לשחק כדורגל פתוח עם הדגש על הבקעת שערים. יתר על כן, באותה עת היו בישראל כמה שחקנים בעלי רמה אישית גבוהה מאוד שהיתה להם השפעה רבה על המשחקים בהם לקחו חלק.

לכנות את עצמו היום, מוחמד עלי, המחשב הגיע לתוצאות מתי, היכן, באיזה סיבוב ומי היה המנצח. האם ניתן להתייחס ברצינות לתוצאות כאלה? אני למשל גורס כי זה בלתי-אפשרי. כי קיימים גורמים בלתי-צפויים שהם חשב אינו יכול להביא בחשבון והויכוחים יימשכו מבלי להתחשב מה קבע המחשב.

ואם קיים סימן שאלה לגבי קרב דימיניו כזה בין שני מתאגרפים, על אחת כמה וכמה לגבי שתי קבוצות המורכבות כל אחת מ-11 שחקנים בעלי מזג שונה ותכונות אישיות אופייניות. אני מקווה כי ירדתם לסוף דעתי והבנתם למה אני חותר.

נראה לי כי הטוב ביותר הוא לשמור את הפייבוריטים שלי בתא מיוחד בליבי ולהיות שבע רצון כי באותו זמן בו הם פעלו, הם היו לגבי הגדולים ביותר. אבל כל נפסיק את הדיכוחים. אלה עוזרים לשמור את הכדורגל מלהיב ומרתק.

די סטפאנו ומאתיוס

וכאשר אני שוקע במעמקי הזכרונות אני יכול לראות את זו שלדעתי היתה הקבוצה הגדולה ביותר בכל הזמנים — ריאל מאדריד. קבוצה שזורה בכשרונות, שכללה את מי שאני רואה ככדורגלן הבחיר ביותר — אלפרדו די סטפאנו, ללא ספק הכדורגלן המושלם ביותר שראיתי. הוא היה למעשה 11 שחקנים באיש אחד. ונוכחתי בכך על בשרי.

לפני כמה שנים, כאשר אימנתי את הקבוצה הבלגית ריאל אנטוורפן, הוגרלנו למשחק נגד ריאל מאדריד בגביע אירופה לאלופות. אחד ממבצעי של דייסטפאנו במשחק זה לא ישכח ממני עד יומי האחרון. תוך מחצית הדקה הוא הרחיק בנגיחה את הכדור מפי שער והציל שער בטוח, פיתח התקפה מסחררת שבסיומה נגח שער מזהיר שהביא את הנצחון לריאל. מסופקני אם העולם יחזה שוב בכדורגלן כמותו.

אבל הוא לא היה היחיד בקבוצה מופלאה זו. ריימון קופה, הצרפתי הקטן שהיה שחקן

השערים הגדולים שלי

בהיותי בן 14 נראה היה לי כי חלום הילדות שלי הולך ומתנפץ לרסיסים. אחרי ששיחקתי שנתיים בקבוצת הילדים של מכבי תל-אביב, התחלתי ללמוד בפנימיה הצבאית בחיפה. "הכל נגמר", חשבתי אז. התחלתי להכין את עצמי לקראת אתגר חדש. ניסיתי להתנחם בכך שאהיה הכדור-גלן הטוב ביותר בין הקצינים. אבל גם זה לא עזר. השנים חלפו וצבי, גיורא, מנחם, שמואל, אלי ואורי, אותם חברים מקבוצת הילדים, הפכו לשמות מפורסמים: רוזן, שפיגל, בלו, מליקה, פרחיה וקדמי. הם הגשימו את חלום הילדות שלהם. ואני?

בקאריירה של כל אחד ישנה תמיד נקודת מיפנה. הבלתי-צפוי קורה ולפתע אתה מוצא עצמך במצב שעוד יום קודם לכן לא חלמת עליו. כן, זה קרה גם לדרור בר-נור.

באחת מחופשות החג באתי הביתה, לתל-אביב. מכבי תל-אביב התמודד עם טוטנהאם האנגלית באיצטדיון "בלומפילד". גם אני עשיתי דרכי לעבר האיצטדיון ה-יפואי. אבל לכל הרוחות, איך נכנסים פני-מה? כמה פעמים הקפתי את האיצטדיון עד שלפתע באה הישועה: לא, החומה לא נפלה בהקפה השביעית. פשוט מאוד פגש-תי באחד מעסקני מכבי תל-אביב, שהכיר אותי מתקופת הופעתי בקבוצת הילדים, הוא הציע לי עיסקה: הוא ייתן לי כרטיס כניסה תמורת התחייבות להופיע בשבת הקרובה למשחק של קבוצת הנוער (כרטיס השחקן שלי חודש אוטומטית כל שנה). זו היתה הצעה שלא יכולתי לסרב לה.

ראיתי איפוא את מכבי תל-אביב מ-ביל פעמיים נגד טוטנהאם הגדולה (צמד

לא נולדתי עם כדור ואמי מו-ה להשבע שהמלה הראשונה ש-טתי לא היתה "גול". אפילו לא סתי כאשר לקחו ממני את הכדור אשר הייתי בעריסה. לא הייתי לן "השערים" של הכיתה. למרות כל הגעתי בסופו של דבר לנבחרת לאומית בכדורגל ולא... לתזמורת וילהרמונית.

ילדות מוזרה? בהחלט לא. מי אמר ל תינוק שצועק "גול" מובטח לו תואר ר השערים? גם לא כל תלמיד שנורק ית הספר יגיע בהכרח לנבחרת הכדורגל כי מכיר אפילו סנדלר טוב שהיה אלוף כוכנה ב"הקפצות" כדור.

אבל שלא תטעו. לא חלמתי להיות נגדס, גם לא טייס. על בטהובן ובאך לא ייתי לדבר ואת הפסנתר הראשון שלי ייתי בבר-מצווה. אפילו לא הייתי ממע-ציו של חוזליטו. בקיצור לא היו בי כל ממנים של ילד-פלא וגם לא משיכה מיו-ת לשטח מסוים. הייתי ילד נורמאלי ו-ו כל הילדים הנורמאליים אהבתי את ה-ורגל. גם לי היו אלילים וחלמתי להד-ת להם.

נחום סטלמר, "שייע" גלזר, רפי לוי, לממה לוי. אלה היו הגיבורים שלי, מקור ערצה וחיקויים. איזה סגנון משחק הצ-יתי לחקות בצורה הטובה ביותר? נראה שזה של רפי לוי. אולי לא באותו כש-ן טבעי אבל הביצוע בסך הכל לגמרי לא שנינו בסופו של דבר מצאנו את הדרך יצרה ביותר אל הרשת.

פגישה ב"בלומפילד"

אבל בין חלום ילדות ומציאות הפרידו ינם. תקופה זו לא ניבאה לי דווקא קאר-יה כדורגלנית. למעשה הייתי קרוב הרבה תר להיות קצין בצה"ל מאשר חלוץ מר-י במכבי תל-אביב.

שערים של משה עסיס) לפני שנכנע ב-סיום 3:2 לשער של אלן מאלרי. ובשבת לבשתי את החולצה מספר 8 של קבוצת ה-נוער (עד שעליתי לקבוצת הבוגרים שיחק-תי כקשר). כושרי הגופני היה לקוי. לא התכוונתי כלל למשחק וכמה מן השחקנים לא היו מוכרים לי. ניצחנו 0:3 והבקעתי את שלושת השערים, כולם במחצית הרא-שונה, כל עוד עמד לי כוחי.

אליעזר שפיגל (כן, האבא של גיורא), היה אז מאמן הקבוצה הראשונה. הוא צפה מן הצד במחצית הראשונה של המשחק שלנו, התרשם והזמין אותי לאימון הקרוב של "הגדולים". טוב שלא ראה את המחצית השניה. בקושי עמדתי על הרגליים.

ויסוקר נכנע פעמיים

ותוך שבוע ערכתי את הופעת הבכורה שלי בקבוצה הראשונה. טלבי, עסיס, רפי לוי, שפיגל ו... בר-נור. כן, החלום הופך למציאות. מולנו — קבוצת שמשון תל-אביב, יריבה שעשתה תמיד צרות למכבי.

אתם יכולים לתאר לכם את התרגשותי. הלילה שקדם למשחק הפך ליום הארוך ביותר בחיי. לא עצמתי עין. איך יכולתי להרדם כאשר חשבתי על מה שעבר עלי בשבוע האחרון. רק לפני שבוע הייתי כל כך רחוק מכל זה. תארו לכם: רפי לוי ודרור בר-נור מול יעקב חודורוב! זה נר-אה לי כל כך מוזר ובלתי-אפשרי. אולי אני חולם?

למחרת אחר הצהריים התברר לי כי אין זה חלום. ניצחנו 0:4. לא הצלחתי להכניע את חודורוב. גם רפי לוי לא הצ-קיע. כבר אז היה לנו משהו משותף. זו היתה הפרמיירה. מוצלחת למדי, אבל ללא שערים: אז זה לא הטריד אותי. היום המצב שונה. הכדור ברשת — רווח לי. לא הבקעתי — ההרגשה כאילו לא עשיתי את העבודה שלי בשלמות. ומי אינו שואף לה-יות בעל מקצוע טוב?

דרור בר-נור

פיתו של

מכריעים. עלי משמעות. כמו למשל בהו-
פזר הבכורה שלי בנבחרת הלאומית, ב-
פברואר האחרון, נגד נורבגיה. ארבעה ימים
קודם לכן חשבתי עדיין על סאן-פרנציסקו
שם ביליתי חודשים מספר לפני שנקראתי
ע"י מכבר תל-אביב לחזור ארצה.

אבל כאשר עליתי על כר הדשא של
איצטדיון "בלומפילד", שכחתי את הכל.
כן, דרור בר-נור לובש את החולצה מספר
9 של ישראל. מימיני גיורא שפיגל ומש-
מאלי מרדכי שפיגלר. חלום הילדות שלי
התגשם במלואו. עכשיו אני יכול למעשה
לפרוש. הופעה בנבחרת זה השיא אליו
יכול לשאוף כדורגלן ישראלי. והנה אני
כאן.

אבל 90 דקות לאחר מכן נוכחתי לדעת
ששברתי עוד שני שיאים: הבקעתי את
שני השערים (ניצחנו 1:2) בהופעת הבכ-
רה שלי בנבחרת וזכיתי לכינוי "גארד
מילר הישראלי", מחמאה גדולה לכל הדי-
עות בעיקר כאשר היא באה מפיו של
מוטליה שפיגלר.

היו עוד שערים. תשאלו את אלכס
סטאפני, פאט ג'נינגס ואחרים. לא פעם
נשאלתי: איך אתה עושה זאת? וזה תמיד
מוכיר לי את אותו הסיפור על אדם שבא
להתייעץ עם עורך דין נודע בענין משפטי.
עורך הדין פתח את ספר החוקים, הציץ
בו לרגע נתן את תשובתו ו... ביקש תש-
לום. הלקוח נשאר מופתע: "עבור מה
התשלום?" הוא שאל, "הרי גם אני יכול
למצוא את התשובה בספר החוקים? תשו-
בתו של עורך הדין היתה: "כן, אבל ה-
חכמה היא לדעת היכן לחפש".

כן, גם אצלי כל החכמה היא לדעת
היכן להתמקם. תנסו, זה נראה פשוט מאוד.

תל-אביב. היריב בגמר — קבוצת יאנגצ'י
מדרום-קוריא. יודעי דבר אומרים כי זו-
הי למעשה נבחרת הלאומית של קוריאה.

הקרב שקול. המתח מרקיע שחקים.
אבל היכן השערים? בתום 90 הדקות עדיין
התוצאה מאופסת. אבל ההחלטה נחושה: אנו
גבוהה מאוד. אבל ההחלטה נחושה: אנו
חייבים לזכות בגביע הזה. ואז באה הדקה
ה-112: מאיר נימני שלח אותי מאחור במ-
סירה מצויינת. פרצתי בין שני מגינים קור-
יאנים לכוון השער. רק 7 מטרים הפרידו
ביני לבין הרשת, 7 מטרים לנצחון ולזכייה
בגביע. אין זמן למחשבות. השוער יצא
לקראתי, לסגור לי את זווית הבעיטה. המ-
רתי על פינה, בעטתי... ולמחרת חזרנו ה-
ביתה עם הגביע.

כעבור שנתיים אני שוב באסיה, באותו
איצטדיון רחב-ידיים בבאנגקוק. גם הפעם
היריבה האחרונה היא אלופת דרום-קור-
יאה. וגם הפעם אני מבקיע בנצחון שלנו
0:2. שער שלא אשכח מעולם, אולי היפה
ביותר שהרשתתי עד היום. צביקה היימן,
בכומר שיא, פרץ את הגנת היריב והגביה
למרכז הרחבה. פגשתי את הכדור בדיוק
בשניה הנכונה ויריתי בעצמה לשער. הכ-
דור ניתז מן הקורה השמאלית, עשה קשת
גדולה עד לקורה הימנית, נחבט בה ונעצר
ברשת. תוך ציפיה בכדור כמעט ופרחה לי
הנשמה. עד שהוא נעצר ברשת חשבתי ש-
עברה שעה שלמה.

גארד מילר הישראלי

שערים יפים יותר, יפים פחות, שערים
נדירים — העיקר שיהיו שערים ובעיקר

כיום אני נחשב לבעל מקצוע טוב ל-
מדי. יש אפילו קבלות. להזכר בכולם?
קצת קשה. אבל ישנם שערים כאלה שב-
אמת קשה לשכוח. שערים שקבעו עובדות
חשובות, ניצחונות מרשימים לקבוצה ו-
הישג אישי מחמיא. שערים שנכנסו כבר
להיסטוריה הספורטיבית שלנו. שערים ש-
אני אוהב להזכר בהם.

זה החל עוד בהיותי בן 19. המקום:
איצטדיון "המכביה" בצפון תל-אביב. מכבי
ת"א (בראש הטבלה) נגד הפועל פתח-
תקווה (במקום השני). העיתונים קראו לזה
"הקרב על הכתר". מי יזכה בתואר האלי-
פות?

אני עדיין ירוק, נרגש וחסר נסיון. אבל
כבר אז עניני מאוד. דקה 65: משה עסיס
מוביל כדור, מסירה לעברי. אני עם הגב
לשער. בעיטת סיבוב ו... בפנים. הוקל לי,
לא רק בגלל שהכדור היה ברשת אלא בג-
לל העובדה שאותו אוהד שקרא כל הזמן
מן היציע "בר-נור החוצה", השתתק. כ-
נראה שחששתי כי הוא יתחיל שוב בק-
ריאותיו (אז עדיין זה הטריד אותי) אחרת
קשה להבין כיצד העזתי, "להתחצף" ולחכ-
ניע את יצחק ויסקר בפעם השניה. מכל
מקום היה זה מיבצע מרהיב של גיורא
שפיגל שהסתיים במסירה מדויקת למרכז
ואני המשכתי את הכדור מן האוויר פנימה.
זכיתי באלופות הראשונה שלי.

הכתרה בבאנגקוק

שישה חודשים מאוחר יותר. מכבי תל-
אביב בבאנגקוק, בטורניר על גביע אסיה
לאלופות. 40 אלף זוגות עיניים אסיאניות
צופות באחד המשחקים הגדולים של מכבי

במשחק הבכורה שלי בנבחרת, עשיתי היסטוריה. הבקעתי את שני השערים
בנצחון 1:2. כאן אני על הקרקע, מבקיע את השער השני.

המטרה - מינכן 1974

נבחרת הברזל של בראזיל, ה- מחזיקה בגביע העולמי, תתכבד לפ- תוח את משחקי שלב הגמר בשנת 1974. בראזיל תשחק ב-13 ביוני 1974 ב"וואלדסטאדיון" בפרנקפורט, נגד יריבה שטרם נקבעה. במשך ארבעה שבועות ייערכו 38 משחקים בכל רחבי גרמניה עד שיוכרע גורל הגביע החדש במשחק הגמר, באי- טדיון האולימפי במינכן ב-7 ביולי.

איטליה, הפיגליסטית המפתיעה של משחקי 1970, הצעירה את נבחרתה בצורה ניכרת. אבל למרות זאת קשה לראות מי ימנע ממנה לזכות בבכורה בבית מספר 2. יתר על כן: המאבקים בין שלוש הנבחרות האחרות יקלו על איטליה את המלאכה. כך למשל הצליחה לוכסמבורג להשיג נצחון בלתי-צפוי על טורקיה אחרי שנכ- נעה בביתה לאיטליה.

התוצאות: שוויצריה-איטליה 0:0; לוקסמ- בורג-איטליה 4:0; לוכסמבורג-טורקיה 0:2.

הסכנה ההולנדית

מאז שנת 1938 לא השתתפה נבחרת הכדורגל של הולנד בשלבי הגמר של הגביע העולמי. נראה כי סוף סוף תחזור עתה לתמונה. ואם אכן זה יקרה, יהיה זה דבר טבעי בהחלט. כי הכדורגל ההולנדי כבר הפך לשם דבר והולנד העמידה בשנים האחרונות שתיים מן הקבוצות הטובות בעולם — איאקס אמסטרדם ופיינורד רוטרדם. שתיהן זכו בגביע הביניבשתי ואיאקס שולטת מזה שלוש שנים בכדורגל האירופי.

לאחרונה יושרו ההידורים בין מועדונים אלה וההתאחדות ההולנדית. נציגי השחקנים חתמו על הסכם עם הנהלת ההתאחדות לגבי התשלומים שיוענקו להם באם יצליחו להעפיל לשלבי הגמר במינכן. ואכן הולנד התייצבה למשחקיה האחר- רונים בהרכבים שהתבססו כמעט אך ורק על שחקני מועדונים אלה.

גם ההגרלה שזומנה להולנדים נוחה למדי. בבית מספר 3 מופיעות עוד בלגיה, נורבגיה ו- איסלנד. רק בשבוע שעבר נפרדו בלגיה והולנד בתיקו אפס במשחק שהיה באנטוורפן וכיון שאין להניח כי ישמטו נקודות נגד היריבות האחרות, נראה כי ההכרעה תיפול עת ייערך משחק ה- גומלין ב-19 בנובמבר 1973. בהולנד. בינתיים מנסים ההולנדים להבטיח לעצמם הפרש שע- רים כזה שבמקרה וגם המשחק החוזר יסתים בתיקו, יבטיח מספר השערים הגדול שהבקיעו את עלייתם לגמר.

התוצאות: בלגיה-איסלנד 0:4; בלגיה- איסלנד 0:4; בלגיה-הולנד 0:0; נורבגיה- בלגיה 2:0; הולנד-נורבגיה 0:9; נורבגיה- איסלנד 1:4.

רומניה, אחת הנבחרות המפתיעות של טור- ניר מכסיקו, ומזרח-גרמניה, תאבקנה על הב- כורה בבית מספר 4. הרומנים שמטו נקודה יקרה במשחק חוץ נגד פינלנד אבל נסיונם העדיף צריך להבטיח להם את הבכורה.

התוצאות: רומניה-אלבניה 0:2; פינלנד- אלבניה 0:1; פינלנד-רומניה 1:1; מזרח-גר- מניה-פינלנד 0:5.

ייצוג כפול לבריטים

סר אלף ראמזי, הוביל לפני שבועיים את

חדשות שנעדרו ממשחקי הגמר במכסיקו ואף קודם לכן.

בבית מספר 1 נערכו עד כה שבעה משחקים ואפשר כבר להצביע על הונגריה כפייבוריטית לבכורה. זאת בעקבות התיקו שכפתה במשחקי החוץ שלה נגד שבדיה ואוסטריה. אין ספק שה- כדורגל ההונגרי החל להתעורר בשנה האחרונה. הנבחרת ההונגרית העפילה לשלבי הגמר של גביע אירופה לאומות (סיימה רביעית) ואם כי הסתפקה במדליית הכסף בטורניר האולימפי במינכן, סביר להניח כי תחזור לגרמניה בעוד שנה ומחצה. גם נצחונה המשכנע של אויפשט, האלופה ההונגרית, על סלטיק הסקוטית בגביע אירופה, מוכיח כי משהו זו אצל המגיירים. שבדיה ואוסטריה עדיין לא הרימו ידיים בעוד שמאלטה אינה יכולה להוות יריב לאף אחת משלוש אלה.

התוצאות: שבדיה-הונגריה 0:0; אוסטריה- שבדיה 0:2; שבדיה-מאלטה 0:7; אוסטריה- הונגריה 0:0; מאלטה-הונגריה 2:0; הונגריה- מאלטה 0:3; אוסטריה-מאלטה 0:4.

"טיפ" ו"טאפ" הם הסמל-קמע של משחקי גמר הגביע העולמי 1974, יורשיהם של "חואניטו" המכסיקני ו"וילי האריה" הבריטי.

הגרמנים כבר קבעו את האיצטדיונים בהם יתקיימו המשחקים. כמה מהם חדשים לגמרי כמו אלה במינכן ובדיסלדורף. אחרים עוברים שיפוצים רציניים כדי שיוכלו לארח את המש- חקים בצורה מכובדת כיוון שמרבית האיצטדיו- נים הקיימים בגרמניה הם מיושנים.

לפי השיבוץ, שאושר על-ידי ההתאחדות ה- בינלאומית (פי"א) ייערכו משחקי בית מספר 1 בברלין המערבית והאמבורג. משחקי בית מספר 2 יהיו בגלזנקירשן, פראנקפורט ודורטמונד. משחקי בית מספר 3 יהיו בהאנובר, דיסלדורף ודורטמונד ומשחקי בית מספר 4 יהיו בשוט- גארט ומינכן.

השלב המוקדם, בו ישתתפו 16 נבחרות, יסתיים ב-23 ביוני. שלושה ימים לאחר מכן יחלו משחקי חצי הגמר. בניגוד לעבר, עת התקיימו משחקי רבע וחצי גמר בשיטת הנוק- אאוט (המפסיד יוצא), תחולקנה הפעם שמונה הנבחרות שתעבורנה את השלב המוקדם לשני בתים ותקיימנה שם משחקים בשיטת ליגה בת סיבוב אחד. מנצחות הבתים תתמודדנה ב-7 ביולי במשחק הגמר בעוד שאלה שתסיימנה במקום השני תפגשנה 24 שעות קודם לכן ב- משחק על המקום השלישי.

שתי נבחרות הבטיחו עד כה את הופעתן בשלבי הגמר: הנבחרת המארחת של מערב- גרמניה, שתשובץ בבית מספר 1 ונבחרת בראזיל, מחזיקת הגביע, שתשובץ בבית מספר 2. על 14 המקומות האחרים ייערכו קרבות קשים באירופה, אסיה, אפריקה ואמריקה.

מספר שיא של 98 מדינות נרשמו הפעם ל- משחקים, שלושים יותר מאשר לפני ארבע שנים, ערב משחקי מכסיקו. גם הפעם, כמו בשני הטורנירים הקודמים, התבססה פי"א על חלוקה גיאוגרפית של חמישה גושים והקציבה להם מקומות בשלב הגמר בהתאם לרמת ה- כדורגל שבאזורן. לאירופה שמונה מקומות מוב- טוחים, לדרום-אמריקה שניים, לאסיה-אוקיאניה אחד, לאפריקה אחד ולאמריקה הצפונית וה- תיכונה אחד. המקום ה-16 ייקבע רק לאחר עימות כפול בין מנצחות בית 9 של אירופה ובית 3 של דרום-אמריקה.

ההונגרים חוזרים

עיקר הפעילות עד כה נרכזה באירופה. היו כבר כמה משחקים באיזור האפריקני והאמרי- קני בעוד שאסיה ודרום-אמריקה תיכנסנה לפ- עולה רק בקיץ 1974.

שלושים ושתיים מדינות אירופיות חולקו ל- תשעה בתים, חמישה בני 4 נבחרות כל-אחד וארבע בני 3 נבחרות כל-אחד. מלבד פולין וצ'כוסלובקיה, קיימו כל הנבחרות לפחות מש- חק אחד ורבות כבר שיחקו גם שניים שלושה משחקים. בכמה בתים החלו כבר להשתמן פיי- בורטיות ברורות אם כי בסך הכל ניתן לומר כי הכל עדיין פתוח וניתן לצפות לכמה פנים

אנגליה במשחק המאה שלו. היה זה הנצחון 0:1 על ויילס בשלב המוקדם של הגביע העולמי (בית מספר 5). ואם כי אנגליה היתה רחוקה מלשכנע במשחק זה, היה זה נצחון חשוב מאוד. הנבחרת השלישית בבית זה היא פולין, האלופה האולימפית, שגילתה לאחרונה שיפור רב ביכולתה. האנגלים יכולים לצפות למאבק קשה ב"פולין אבל מאידך סביר להניח שהוולשים יוציאו נקודה אחת לפחות במשחקים נגד פולין ובכך יעזרו לראמזי להוביל את אנגליה בפעם השלישית בשלבי הגמר של הגביע העולמי.

הרחקתו של ג'ורג' באסט במשחק נגד בולגריה שגרמה לכך שהוא יושעה ע"י וועדת המשמעת של פיפ"א משלושת המשחקים הבאים, תגרום כפי הנראה להוצאתה של נבחרת זו מן התמונה בבית מספר 6. האירים יגרמו בוודאי צרות לבולגריה ופורטוגל עת יארחו אותן בבילפאסט אבל נראה כי המאבק על הבכורה יתנהל בין קולב וחבריו לבין אוזביו ושותפיו.

התוצאות: פורטוגל—קפריסין 0:4; קפריסין—פורטוגל 1:0; בולגריה—צפון אירלנד 0:3; קפריסין—בולגריה 4:0.

בית מספר 7 הוא אחד הפתוחים והשקולים ביותר. העובדה שנבחרת יוגוסלביה סיימה את משחק החוץ שלה בלאס-פלמאס נגד ספרד ב"תיקו, מעמידה אותה כפייבוריטית בבית זה. אי-אפשר להתעלם מהנבחרת היוונית שמסוגלת לזכות במלוא הנקודות במשחקי הבית שלה.

התוצאות: ספרד—יוגוסלביה 2:2; יוגוסלביה—יוון 0:1.

סקוטלנד לא שיחקה בשלבי הגמר מאז 1958. אבל בניהולו של טומי דוקרטי חלה התעוררות גדולה בנבחרת הסקוטית שהספיקה כבר לגבור פעמיים על דנמארק וממתנה למאבקה נגד צ'כוסלובקיה בעוד שנה. קודם לכן ישחקו הצ'כים פעמיים נגד הדנים ואם ישמטו נקודות יקלו את המלאכה על הסקוטים.

התוצאות: דנמארק—סקוטלנד 4:1; סקוטלנד—דנמארק 0:2.

סדרת התפתחויות מעניינות בחודש האחרון הפכה את ברית המועצות לפייבוריטית ברורה בבית מספר 9. הרוסים קיימו כבר את שני משחקי החוץ שלהם (הפסד בצרפת ונצחון באירלנד) ותוך שבועיים, בחודש מאי, יארחו את שתי היריבות. אבל העובדה שצרפת נחלה הפסד בדאבלין נגד נציגיה של אירלנד החופשית, מותירה רק סיכוי קלוש לשתי זבחרות אלה להפתיע את הרוסים בביתם. הזוכה בבית זה תצטרך כזכור להתמודד עם הנמצחת של בית מספר 3 של דרום-אמריקה כדי להבטיח את מקומה בשלבי הגמר.

התוצאות: צרפת—ברית המועצות 0:1; אייר—ברית המועצות 2:1; אייר—צרפת 1:2.

חיים קלים למכסיקו

באיזור האפריקני נמצאים עדיין המשחקים בשלבים המוקדמים ביותר. 24 הנבחרות חולקו לשלושה בתים. בתוך כל בית חולקו שמונה הנבחרות לארבעה זוגות. בתום השלב הראשוני יוותרו איפוא 4 נבחרות בכל בית. גם הפעם יחולקו לצמדים והמנצחים יתמודדו ביניהם על הבכורה בבית.

שלושת הזוכים בבית יקיימו בסופו של דבר טורניר בשיטת בית וחצי. הנבחרת המנצחת תופיע איפוא בעשרה משחקים כדי להבטיח

בית מספר 1				בית מספר 2				בית מספר 3			
1.	אוסטריה	4	2:10	1.	איטליה	2	0:4	1.	בלגיה	4	0:10
2.	הונגריה	4	2:7	2.	לוקסמבורג	2	4:2	2.	הולנד	2	0:9
3.	שבריה	3	2:7	3.	שוויצריה	1	0:0	3.	נורבגיה	3	12:4
4.	מאלטה	5	18:0	4.	טורקיה	1	2:0	4.	איסלנד	3	12:1

בית מספר 4				בית מספר 5				בית מספר 6			
1.	רומניה	2	1:3	1.	אנגליה	1	0:1	1.	בולגריה	2	0:7
2.	פינלנד	3	6:2	2.	פולין	0	0:0	2.	פורטוגל	2	0:5
3.	מזרח-גרמניה	1	0:5	3.	ויילס	1	1:0	3.	צפון-אירלנד	1	3:0
4.	אלבניה	2	3:0					4.	קפריסין	3	9:0

בית מספר 7				בית מספר 8				בית מספר 9			
1.	יוגוסלביה	2	2:3	1.	סקוטלנד	2	1:6	1.	אייר	2	3:3
2.	ספרד	1	2:2	2.	צ'כוסלובקיה	0	0:0	2.	בריה"מ	2	2:2
3.	יוון	1	1:0	3.	דנמארק	2	6:1	3.	צרפת	2	2:2

שהמנצחת שלו תצטרך להתמודד עם המנצחת של בית מספר 2.

בית זה חולק לשני בתי מישנה. בבית א' יתמודדו אוסטרליה, עירק, אינדונזיה וניו-זילנד. בטורניר שיהיה בסיסני החל מה-7 במרץ 1973. בבית ב' ישחקו אירן, הודו, כוויית וסוריה. הטורניר יהיה בטהראן. מנצחות בתי המישנה תיתמודדנה ביניהן והזוכה תתמודד מאוחר יותר נגד הזוכה בבית מספר 1, על כרטיס הכניסה לשלבי הגמר בגרמניה.

תשע הנבחרות הדרום-אמריקניות חולקו ל"שלושה בתים. בבית מספר 1 ישחקו אורוגוואי, קולומביה ואקוודור. (המשחקים, בשיטת בית וחצי, החל מה-24 ביוני וכלה ב-8 ביולי). הפייבוריטית — אורוגוואי.

בבית מספר 2 ישחקו: ארגנטינה, פאראגוואי ובוליביה. המשחקים, בשיטת בית וחצי, בין ה-2 בספטמבר וה-7 באוקטובר. הפייבוריטית — ארגנטינה.

פרו תהיה הפייבוריטית בבית מספר 3 בו משחקות גם צ'ילי וונצואלה. המשחקים בין ה-15 באפריל וה-17 למאי.

אסיה מתכוננת

כמו לפני ארבע שנים תשתתף ישראל גם הפעם בתחרויות המוקדמות באיזור האסיאתי. 16 הנבחרות חולקו לשני בתים. בבית מספר 1 משתתפות: ישראל, תאילנד, מאלזיה, הפיליפינים, הונג-קונג, יפאן, דרום-וייטנאם ודרום-קוריאה. החל מה-15 במאי ייערך בסאול טורניר

הולנד אמורה להיות, "הסוס השחור" של משחקי 1974. ווילם ואן-האנחס (מספר 10) נוגח את השער השמיני בנצחון 0:2 על נורבגיה

צבי רוזן

מלכה רוזן: "התפללתי שלא יסעו לארגנטינה..."

עכשיו כאשר אני בא הביתה ורואה את מלכה והילדים, אני שוכח מכל הצרות. על הקשר שלה עם הכדורגל שומרת מלכה בעזרת הטלוויזיה, מדורי הספורט בעיתונות היומית והחברים. אמנם החברה שלהם אינה מורכבת מכדורגלנים אבל נו-שאי השיחה הם כמעט תמיד... כדורגל. "לפעמים אני חושבת לעצמי: מדוע הוא לא עוסק במקצוע אחר. אבל בסך הכל איני מתלוננת וגם לא מתנגדת שימשיך לשחק. אם הוא אוהב את זה ויש לו סיפוק, מדוע לא? את הילדים לא אדחף לשחק כדורגל. הייתי מעדיפה שילמדו מקצוע אחר. אבל אם יימשכו לזה ויוכלו לעשות קאריירה כמו צבי, לא אעמוד בדרכם."

צבי מחייך. הוא כבר ידאג שהחברה יבעטו בכדור.

באיזור מגוריה בגבעתיים, מכירים את מלכה כאשתו של צבי רוזן הכדורגלן. "כ-אשר אני יוצאת לקניות או לטייל עם ה-ילדים, עוצרים אותי ומחלקים מחמאות לצבי. כמובן שזה נעים מאוד. מאידך יש גם הטרדות, בעיקר טלפוניות. רק לפני זמן קצר באה חבורה של ילדים וצילצלה בפע-מון הכניסה. אלכס פתח להם את הדלת ואז הם ברחו כולם בריצה מטורפת במורד המדרגות. הילד נשאר המום ולא הבין מה קרה."

השבתות הם הימים הקשים ביותר. צבי עוזב בדרך כלל את הבית כבר בשעה מוק-דמת, בעיקר אם הקבוצה יוצאת למשחק חוץ ומלכה נשארת לבדה עם שני הילדים במקום לצאת לטייל עם הבעל, כמו בכל משפחה "נורמלית". אחר הצהריים מת-חילות שעות ההמתנה הארוכות. "אני תמיד דואגת, מצפה שיחזור כבר הביתה. לעיתים רחוקות הוא חוזר בריא ושלם. תמיד יש משהו והתרגלתי כבר להכין ב-שבתות קרח שאוכל לשים על המקומות הפגועים. היו לו כבר פציעות קשות, אבל אני מבינה שזהו חלק מן המקצוע."

את המרץ שלו מוציא צבי על המגרש. גם אחרי הפסדים אין הוא מגיע הביתה עצבני ומוציא את זעמו על האשה והי-לדים. "המשפחה זה גורם מרגיע", אומר צבי, "כאשר הייתי עדיין רווק ידעו בבית הורי שאסור להתקרב אלי אחרי הפסד."

צבי רוזן, קפטן הנבחרת הלאומית וק-בוצת מכבי תל-אביב, מהווה בדרך כלל תחנה אחרונה על המגרש. אבל גם מאחרי-הבלם-מטאטא הטוב ביותר בישראל, כמו אחרי כל גבר, מסתתרת האשה.

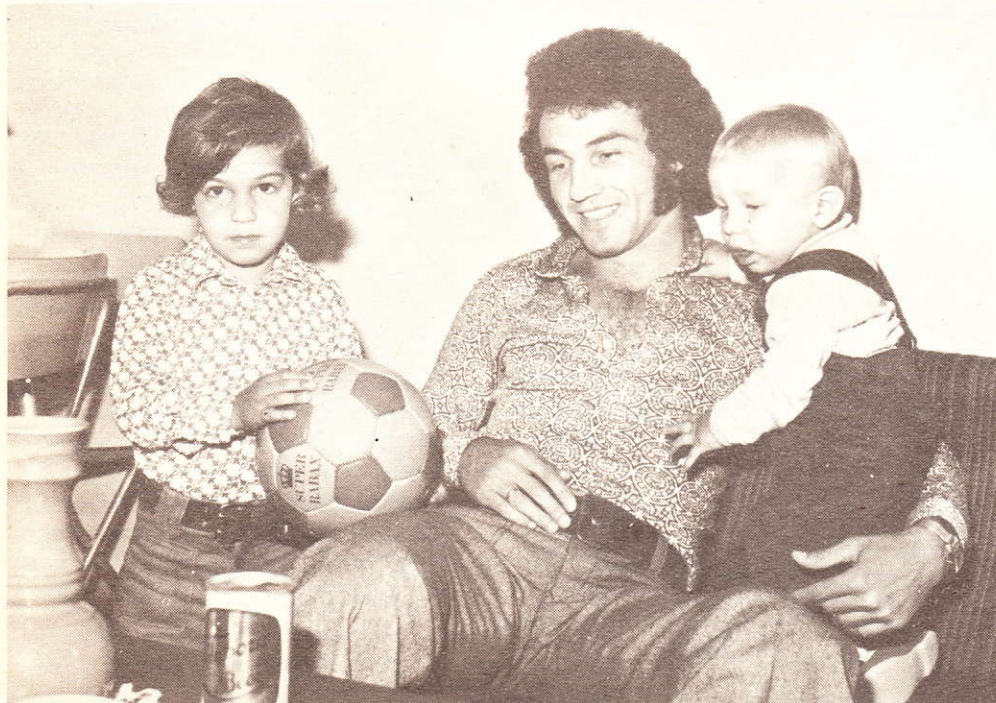
מלכה נישאה לצבי רוזן לפני קרוב ל-שש שנים והעמידה לו שני יורשים: אלכס (בן שלוש וחצי) ועדי (בן שנה). מאז שהכירה את צבי היו חייו מוקדשים לכדו-רגל ומלכה למדה עד מהרה שלהיות נע-רתו או אשתו של כדורגלן מצליח, דור-שים הרבה קרבנות.

מלכה עם אלכס ועדי: "הייתי מעדיפה שהם לא יעסקו בכדורגל..."

"קשה להיות אשת כדורגלן", מתוודה מלכה, "הוא נעדר כל כך הרבה מן הבית. האימונים בקבוצה ובנבחרת, משחקי ה-חוץ בשבתות שלא לדבר כבר על הנסיעות לחוץ לארץ ומחנות האימונים הממושכים בישראל לפני אירועים גדולים. כאשר דב-רו על המסע לארגנטינה, התפללתי שלא ייצא לפועל. לא נעים לשבת בבית ולחשוב שיכול לקרות משהו."

מלכה רוזן אינה מבקרת באיצטדיונים ולא ראתה את צבי משחק מאז החתונה. לפני כן היתה נלווית אליו למשחקים, ב-עיקר בתקופה שהקבוצה שיחקה עדיין ב-איצטדיון המכביה בצפון תל-אביב והיא יכלה לשבת בתוך המגרש, מרוחקת מן הקהל הביקורתי והלא תמיד מנומס.

צבי רוזן עם עדי (ימין) ואלכס: "בבית אני שוכח את כל הצרות..."

ריבלינו, מוככי נבחרת בראזל, בכדור אופני

מכבי יפו

עומדים (מימין לשמאל) ג'ק זפרני (מאמן), שלמה ניניו, דוד אלעזר, יוסף סרנינה, משה אוננה, יצחק בלום, הרצל קבילון, נתן הירש, שלמה גולדברג, יצחק וולף, מרדכי מוכאל, מרדכי חרה, משה לוי (מנהל)
 כורעים: אברהם סעיד, אברהם ארואטי, משה לואון, יצחק בכור, אלי בכר, שמואל לוי

דני מאנו (הכח ר"ג) בולם את חלוצי בית"ר ירושלים במשחק התיקו
(25.11.72) 0:0

תנו לנו הזדמנות!

הנבחרת, יעוררו מיד את הצופים לעידוד קולני, וחוזר חלילה. חברי הנבחרת ואני למדנו כבר בעבר כי משחק טוב אחד שלנו, יחזיר מיד את אהדת הצופים, לפחות עד למשחק הבא.

בשיחות שאנו עורכים בינינו בעת מחנות האימון התגבשה הדיעה בקרב השחקנים כי הקהל איננו "אנטי" נבחרת באופן עקרוני. הוא מגיב בהתאם לרמת משחק ובסופו של דבר, כך זה צריך להיות.

ביקורת מקצועית

שונה המצב לגבי אמצעי התקשורת שגישתם בסיקור פעילותה של הנבחרת, חייבת להיות מקצועית גרידא. אנו הכדורגלנים יודעים להעריך את חשיבותה של העיתונות בקידומו של הכדורגל בכלל וגם של כל אחד ואחד מאתנו בנפרד. אבל כשם שאנו עומדים תחת שבט הביקורת כן גם העיתונות ואמצעי התקשורת ה"אחרים", חשופים לביקורת.

לדעתי אסור לעיתונאי לערב שיקולים אישיים בביקורתו המקצועית או לתת לרגשות להשפיע על ניתוחיו, החיוביים להיות אובייקטיביים, הגיוניים ומקצועיים. לצערי איני יכול להשתחרר מההרגשה שחלק ניכר מן הביקורת הנכתבת בעיתונות על הנבחרת הלאומית, אינה מקצועית ולבטח לא אובייקטיבית.

בעיתונות רבים קראתי דרישה מן הנבחרת שלנו להציג, בגילגולה החדש, רמת משחק גבוהה בדומה לנבחרת הקודמת. לדעתי זהו אבסורד והייתי אומר אפילו בלתי-הוגן. קנה המידה חייב בשלב זה להיות: האם חלה התקדמות במשחק הנבחרת לגבי זה שקדם לו ובהתייחס לזמן שנותר עד טורניר סאול? אפשר כמובן גם לקבוע באם הנבחרת משחקת טוב או רע. אבל לא נראים לי אותם עיתונאים הקובעים כבר היום, כחצי שנה לפני בעיטת הפתיחה בסאול, כי הנבחרת צועדת לקראת כשלון בטוח. זוהי דיעה תבוסתנית שלבטח לא תתרום למוראל של השחקנים.

אני בטוח שכולנו, הכדורגלנים, העסקנים ור העיתונאים, שואפים לדבר אחד: שתהיה לנו נבחרת טובה שלא רק שלא תבייש את הישגי העבר אלא שתבטיח הופעה נוספת של ישראל בשלבי גמר הגביע העולמי. לשם כך עלינו לעשות מאמץ משותף והייתי רוצה לראות את כל הגורמים הללו חוברים יחד במטרה לקדם את הנבחרת. אנו מצידנו נעשה הכל כדי להצדיק את האמון שנותנים בנו.

הקבוצה האהובה עליו והשחקנים אותם הוא מעריץ. השיפוט שלו נעשה רק לפי מה שראות עיניו ורק מתי-מספר מוכנים להכנס לשיקולים ולקשיים העומדים מאחורי המשחקים.

אם להתייחס לשני משחקי המבחן האחרונים שקיימה הנבחרת, הרי שהעובדה הבולטת בירי תר היתה שהקהל לא שבע נחת ממשחקינו והביע את רגשי התיסכול שלו בכך שכמעט ולא עודד אותנו, אפילו שרק שריקות בוז ובסופו של דבר נטשו רבים את היציעים זמן רב לפני תום 90 הדקות.

אני יכול להבין את הקהל הזה. הנבחרת הלאומית יקרה לו. הוא דורש ממנה לשחק כדורגל טוב יותר. הוא רוצה לראות את בחירי השחקנים בישראל מציגים משהו הדומה לכדורגל האירופי שהוא רואה מדי יום חמישי מעל מסכי הטלוויזיה. קהל זה משלם מחירי כניסה גבוהים כדי לבוא ולראות את נבחרתנו בפעולה. וכאשר נבחרת זו אינה משחקת כפי שניתן לצפות ממנה, וכאשר גם הקבוצה היריבה אינה מפצה אותו בכדורגל טוב, באה התגובה הספונטנית הטבעית של זעם ותיסכול.

אני מוכרח לציין כי הקהל שלנו הוא הפכפך גם במובנה הטוב של המלה. קל מאוד לרכוש את אמונו ועידודו. מספר מבצעים טובים של

הנבחרת הלאומית בכדורגל, היתה ו- תהיה גם בעתיד, "ילד הטיפוחים" של הכדורגל הישראלי. זו גם הסיבה העיקרית מדוע מהווה הנבחרת נושא מרכזי לטיפולם של אמצעי התקשורת. וכאחד הנימונה על שורות הנבחרת הנוכחית, אני יכול לראות את בעיותיה ואתגריה באור שונה מזה של העומדים מן הצד.

הנבחרת הנוכחית, המתכוננת לקראת הטורניר המוקדם על הגביע העולמי שייערך בחודש מאי 1973 בסאול, דרום קוריאה, היא לדעתי, נבחרת חדשה לגמרי. תאמרו בוודאי, הכיצד? מרבית השחקנים הנימונים על הסגל הם כבר תיקים ולקחו חלק בכמה ממיבציה הגדולים בשנים האחרונות.

זוהי המציאות מבחינה שמית ומספרית בלבד. השוני העיקרי בין הנבחרת הזו וקודמתה היא כי "הלב" ו"התמח" של נבחרת מכסיקו, עזבו אותה ומשום כך נאלץ המאמן להתחיל את עבודת הבניה מן היסוד.

חושבני כי עובדה זו בלטה לעין בעת שני משחקי המבחן האחרונים נגד אלופת דרום-אמריקה קובצ' אינדפנדינטה ונבחרת המשנה של ארגנטינה. אבל התרשמתי כי קהל הצופים וגם עיתונאים ואנשי מקצוע, לא ראו את הדברים באור הזה.

וזהו למעשה הנקודה העיקרית שברצוני להתייחס אליה בכתבה ראשונה זו: יחס הקהל העיתונות לנושא הנבחרת.

קהל הצופים הוא הבסיס והיסוד לכל ענף הכדורגל שלנו. אנו הכדורגלנים משחקים כדי שהקהל יבוא ויחזה בנו ועומדים חשופים כל העת לביקורתו, חיובית ושלילית כאחת. כי אנו יודעים שאותו קהל, הרוכש במיטב כספו את כרטיסי הכניסה למגרשים, הוא בסופו של דבר המממן העיקרי של הפעילות הכדורגלנית של הקבוצות והנבחרת כאחת.

שריקות בוז

כמו בכל העולם, גם הצופים הישראלים הם הפכפכים. הדבר בא בעיקר לידי ביטוי כאשר המשחק "חם" ולצופים יש אינטרס אישי בתוצאה הסופית. אנו הכדורגלנים מבינים את הקהל ותגובותיו גם אם לא תמיד הן נעימות לנו. אי-ננו מצפים שאוהדים מן השורה יהיו אובייקטיביים. הם אינם יכולים להיות כאלה. לכל אחד

מאה פעמים ראמי

בשבוע שעבר ניהל סר אלף ראמי בפעם המאה את נבחרת אנגליה במשחק בינארצי רשמי, עשר שנים וחודש אחרי שמונה לתפקיד נכבד זה. אבל למרות שהוא ממלא את התפקיד מספר אחד בכדורגל האנגלי תקופה ארוכה כל כך, נותר עדיין סר אלף כחידת סתומה בעיני רבים.

ראמי לא היה מעולם רודף כותרות. הוא מקיים מגע מקצועי, יבש, עם העיתונות ואמצעי התקשורת האחרים. אין הוא יוצא בהצהרות מופצצות ומאידך אין הוא מגיב כאשר ניתכת עליו ביקורת. ולמרות המאזן המרשים שלו עם הנבחרת האנגלית (ראה מסגרת נפרדת) עמד ראמי לא פעם תחת חיצו הביקורת וגם עתה, שנתיים לפני משחקי גמר הגביע העולמי במינכן, ישנם רבים שהיו רוצים לראות מישו אחר במקומו.

ראמי מודה כי ביצע שגיאות בעבר, כמה מהן אולי גורליות. אבל מאידך הוא טוען כי אילו היה באותו מצב כיום, היה עושה אותם דברים בהרגשה כי זהו הדבר הנכון במקום הנכון.

באפריל האחרון נחלה אנגליה את אחת האכזבות הקשות שלה בתקופת כהונתו של ראמי כאשר נכנעה באיצטדיון "וומבלי" למערב-גרמניה, 3:1. "לפני משחק זה", אומר ראמי, "הייתי משוכנע ששחקני יתייחסו אליו במלוא הרצינות רק בגלל אופיו המיוחד והי יוקרה הרבה שבו. אפילו הצהרתי רשמית כי לא אצטרך לדחות את השחקנים. אבל טעיתי. התעלמתי מהמאמץ הגדול שהם השקיעו במשחקי הליגה ובגמר הגביע. קל להאשים את השחקנים. אבל הם היו טרודים במחשבות אחרות. כאשר אני מהרהר במשחק זה עתה, אני יודע שצריך הייתי להמריץ אותם יותר, להסביר להם שוב ושוב את חשיבותו של המשחק". ראמי מודה כי שגה גם מבחינה טקטית. "הצבתי את בובי מור כבלם קדמי בגלל היעדרו של רוי מק'פארלנד. זה לא הצליח. זו היתה טעות שלי".

תקריות בליסבון

מסתבר כי ראמי המסוגר יכול לפרקים גם להיות אחר. ואין זה סוד כי בעיקר הוא אוהב את שחקניו בחברתם. הוא מרגיש בנוח והוא מבין לליבם. יחסיו עם השחקנים יוצאים מן הכלל. אבל למרות זאת הם מתנהלים לפי התנאים שלו. אחד היודע זאת היטב הוא פראנסיס לי, החלוץ המצויין של מנצ'סטר סיטי, אחד ממבקיעי השערים הבולטים של אנגליה. אחרי הופעתו הראשונה בנבחרת, במשחק נגד אירלנד ה' צפונית, הרעיפו עליו העיתונאים שבחים. ראמי לקח אותו הצידה ואמר לו: "אם אתה נימנה על השחקנים המרימים את ראשם אחרי הצלחה תדע מיד כי אנפה אותך מהנבחרת".

מעטים השחקנים שהופיעו בנבחרת של ראמי, השומרים לו טינה. ליתר דיוק ספק אם בכלל ישנם כאלה. אפילו ג'ימי גריבס, שנופה ע"י ראמי תוך כדי שלב הגמר של משחקי הגביע העולמי 1966, מודה כי הוא מחבב את האיש. "נכון, אלף הוא טיפוס מסובך אבל לזכותו ייאמר כי כל מה שהוא עושה מלווה במח"א

סר של ממש. ראמי, בתלבושת רשמית, בעת קבלת התואר המלכותי.

שבה אחת — שיהיה זה טוב עבור נבחרת אנגליה. איני מסכים עם כל מה שהוא עושה והשיטה בה הוא מנהל את הנבחרת כלומר חוסר העצמאות של השחקנים, ההליכה המשותפת לקולנוע, וכו'. אבל מי אני שאבקר אותו. אני לא הייתי מסוגל להיות מנהל אפילו בעוד מיליון שנה. מסופקני אם ישנם רבים אחרים שהיו מסוגלים למלא את תפקידו, באותה הצלחה."

אחד הכדורגלנים הוותיקים בכדורגל האנגלי, ג'ורג' איסטהאם, שהבקיע במרץ האחרון את שער הנצחון לזכות סטוק בגמר גביע הליגה האנגלי נגד צ'לסי (1:2), משחזר מיקרה אחד המוכיח כיצד מטפל ראמי בבעיות אישיות. "בעת היותנו בפורטוגל, החלטנו שיש שחקנים, לחמוק ללגוס כוסית בשעת לילה מאוחרת. כאשר שבנו לחדרינו, מצאנו את הדרכונים שלנו מורחבים על המיטות. הבנו מיד כי אלף יודע על העניין. להודות על האמת: פחדנו מאוד והיינו משוכנעים כי צפויה לנו שטיפה רצינית בבוקר. אבל בעת ארוחת הבוקר לא אמר אלף אפילו מלה אחת. קיימנו אימון באיצטדיון בליסבון ובסיומו קרא אלף לי ולחמשת חברי לשיחה פרטית. השתרכנו אחריו ככלבים מוכים. בסופו של דבר הוא נעמד, נעץ בנו מבט קר ואמר: "אילו היו לי כאן שישה שחקנים אחרים, הייתי שולח את כולכם הביתה". לא תאמינו עד כמה זה השפיע עלינו. מסופקני אם אי פעם שיחקנו טוב יותר במדי הנבחרת. אחד מן החבורה, ג'וני בירן, הבקיע שלושה נציחנו את פורטוגל 3:4."

הסנסציה של איפסוויץ'

כאשר סיים וולטר ווינטרבוטום את תפקידו כמנהל הנבחרת האנגלית בקיץ 1992, לא היה ראמי האיש הראשון אליו פנתה ההתאחדות האנגלית. המועמד מספר אחד באותה תקופה היה ג'ימי אדמסון, עוזר המנהל בקבוצת ברנלי, שזכתה שנתיים קודם לכן ב"אליפות, ואחד המאמנים המצטיינים באנגליה.

אבל כאשר דחה אדמסון את ההצעה, פנו ראשי ההתאחדות לראמי. באותה עת השלים האיש את עונתו השביעית כמנהלה של קבוצת איפסוויץ' טאון. "לא הופתעתי כלל כאשר פנו אליה", אומר ג'ון קובולד, יו"ר הנהלת מועדון איפסוויץ', "למעשה הופתעתי רק שהוא לא היה הראשון ברשימה. ברגע ששמעתי כי התפקיד פנוי, ידעתי כי הוא תפור עבורי. הצטרפתי לאבד מנהל כזה אבל הייתי גאה שהיה לנו חלק בכך שאלף נבחר למשרה הרמה."

ואכן ראמי, בעבר המגן הימני של קבוצת טוטנהאם שלבש גם 22 פעמים את מדי הנבחרת האנגלית, הוכיח עצמו מעל לכל ספק בעת עבודתו באיפסוויץ'. כאשר הגיע לשם בשנת 1955, היתה הקבוצה בליגה השלישית. כבר בתום העונה הראשונה שלו, זכתה באליפות ועלתה לליגה השנייה.

עתה באו ארבע שנים של עבודה יסודית והתוצאה: עליה לליגה הראשונה. ואז בא ההישג המדהים: העולה החדשה, קבוצה אפורה, ללא כוכבים, האפילה על כל הגדולות של התקופה כמו טוטנהאם, וולבס וכו', והוכיחה כבר בעונתה הראשונה כאלופת אנגליה. ג'ימי

מאה המשחקים של נבחרת אנגליה בניהולו של אלף ראמזי

1963		שבידה (גטבורג)		1:2	
צרפת (פריס)		ווילס (קארדיף)		0:0	
סקוטלנד (וומבלי)		אוסטריה (וומבלי)		3:2	
בראזיל (וומבלי)		צפון-אירלנד (וומבלי)		1:2	
צ'כוסלובקיה (ברטיסלבה)		ספרד (מאדריד)		0:2	
מזרח-גרמניה (ליופציג)		1966			
שווייצריה (באזל)		פולין (אברטון)		1:1	
ווילס (קארדיף)		מערב-גרמניה (וומבלי)		0:1	
שאר העולם (וומבלי)		סקוטלנד (האמפדן)		3:4	
צפון-אירלנד (וומבלי)		יוגוסלביה (וומבלי)		0:2	
		פינלנד (הלסינקי)		0:3	
		נורבגיה (אוסלו)		1:6	
1964		דנמרק (קופנהאגן)		0:2	
סקוטלנד (האמפדן)		פולין (קטוביץ)		0:1	
אורוגוואי (וומבלי)		אורוגוואי (וומבלי)		0:0	
פורטוגל (וומבלי)		מכסיקו (וומבלי)		0:2	
אייר (דבלין)		צרפת (וומבלי)		0:2	
ארצות הברית (ניו-יורק)		ארגנטינה (וומבלי)		0:1	
בראזיל (ריו)		פורטוגל (וומבלי)		1:2	
פורטוגל (סאן-פאולו)		מערב-גרמניה (וומבלי)		2:4	
ארגנטינה (ריו)		צפון-אירלנד (בלפאסט)		0:2	
צפון-אירלנד (בלפאסט)		צ'כוסלובקיה (וומבלי)		0:0	
בלגיה (וומבלי)		ווילס (וומבלי)		1:5	
ווילס (וומבלי)		1967			
הולנד (אמסטרדם)		סקוטלנד (וומבלי)		3:2	
		ספרד (וומבלי)		0:2	
		אוסטריה (וינה)		0:1	
		ווילס (קארדיף)		0:3	
		צפון-אירלנד (וומבלי)		0:2	
		ברית-מועצות (וומבלי)		2:2	
		1968			
רומניה (גוארלחארה)		סקוטלנד (האמפדן)		1:1	
1:0		ספרד (וומבלי)		0:1	
0:1		ספרד (מאדריד)		1:2	
3:2		שבידה (וומבלי)		1:3	
1:3		מערב-גרמניה (האנובר)		1:0	
		יוגוסלביה (פירנצה)		1:0	
		ברית-המועצות (רומא)		0:2	
		רומניה (בוקרשט)		0:0	
		בולגריה (וומבלי)		1:1	
		1969			
0:1		רומניה (וומבלי)		1:1	
0:0		צרפת (וומבלי)		0:5	
1:3		צפון-אירלנד (בלפאסט)		1:3	
1:2		ווילס (וומבלי)		1:2	
0:2		סקוטלנד (וומבלי)		1:4	
3:1		מכסיקו (מכסיקו סיטי)		0:0	
0:0		אורוגוואי (מוטוידראו)		1:2	
0:3		בראזיל (ריו)		2:1	
1:0		הולנד (אמסטרדם)		0:1	
0:1		פורטוגל (וומבלי)		0:1	
1:1		1970			
0:1		הולנד (וומבלי)		0:0	
		בלגיה (בריסל)		1:3	
		ווילס (קארדיף)		1:1	
		צפון-אירלנד (וומבלי)		1:3	
		סקוטלנד (האמפדן)		0:0	
		קולומביה (בוגוטה)		0:4	
		אקוודור (קיטו)		0:2	
		1971			
0:1		מאלטה (וואלטה)		0:1	
0:3		יוון (וומבלי)		0:0	
0:5		מאלטה (וומבלי)		0:1	
0:1		צפון-אירלנד (בלפאסט)		0:0	
0:0		ווילס (וומבלי)		1:3	
1:3		סקוטלנד (וומבלי)			
		1972			
2:3		שווייצריה (באזל)		1:1	
1:1		שווייצריה (וומבלי)		0:2	
0:2		יוון (אתונה)		3:1	
3:1		מערב-גרמניה (וומבלי)		0:0	
0:0		מערב-גרמניה (ברלין)		0:3	
0:3		ווילס (קארדיף)		1:0	
1:0		צפון-אירלנד (וומבלי)		0:1	
0:1		סקוטלנד (האמפדן)		1:1	
1:1		יוגוסלביה (וומבלי)		0:1	
0:1		ווילס (קארדיף)			
		המאזן הכללי			
		63 ניצחונות			
		23 תיקו			
		14 ההפסדים			
		יחס השערים 88:201			

אבל הם מחפשים כל אפשרות כדי להלווה בנו. ויש להם שתי הזדמנויות כאלה בעונה לכן אינם רוצים להחמיץ."

הררה כפול שבוע

הלגיו הררה התפרסם בשנות ה-60 כמנהלה של קבוצת אינטר מילאנו, שהיתה באותה עת הקבוצה הטובה באירופה. לאחרונה הוא מנהל את קבוצת רומא שהתחילה את העונה הנוכחית בצורה מוצלחת ביותר. אבל הררה זכה לאחרונה לפירסום בשטח אחר: בגיל 56 הפך לאב בפעם השביעית. אשתו השלישית, העיתונאית האיטלקיה פלורה גאנדולפי, ילדה לו את בנו הליוס שמשקלו 3,200 ק"ג. נשותיו הקודמות, שהביאו לו שישה ילדים, היו צרפתייה וספרדייה.

מילר על הגובה

כושר ההבקעה המדהים של גארד מילר, החלוץ המרכזי של קבוצת באירן מינכן ונבחרת גרמניה המערבית, ממשיך להותיר את מומחיו הכדורגל פעורי פה. באנגליה מקנאים בגרמניה

על משחק הדרכי שנערך בשבוע שעבר לעיני 52 אלף צופים באיצטדיון "מיין רואד" ובו ניצחה מנצ'סטר סיטי את מנצ'סטר יונייטד 0:3, נכתב רבות. לא דווקא בגלל רמת משחק גבוהה ומבצעים עוצרי נשימה שהיו בו, אלא בשל ה"אנטי כדורגל" שהופגן בו. המחצית הראשונה של משחק זה היתה אחת המכוערות ביותר שנראו באנגליה מזו תקופה ארוכה. למרות שעל כר הדשא הופיעו 13 כדורגלנים בינלאומיים, חיפשו הללו יותר את הרגלים מאשר את הכדור. בובי צ'רלטון בן ה-35 תאר את המשחק כ"מגד עיל ביותר בקאריירה שלי".

אבל בהתקפה החריפה ביותר יצא ג'ורג' באסט. הוא מטיל את האשמה למה שהתרחש בשחקני הסיטי. באסט מודה כי אינו אוהב את משחקי הדרכי של מנצ'סטר כי במקום שיהיו מיפגן של כבוד לשתי הקבוצות של העיר, הופכת אותם הסיטי לדו־קרב מלוכלך. "מדוע הם עושים זאת?" שואל באסט ונותן בעצמו את

בריאן "פופ" רובסון הוא מבקיע השערים מספר אחד של ווסטהאם ומלך השערים של הליגה האנגלית עד כה (הבקיע 13 שערים). בשעות הפנאי הוא משחק טניס-שולחן בליגה האזורית של אילפורד-ל-צידה של אשתו מורין. לפחות בספורט זה יש למורין עדיפות על בריאן: היא נימנית על נבחרת אנגליה.

זרים באיטליה

הליגה האיטלקית עשויה לפתוח שוב את שעריה בפני כדורגלנים זרים. מידע זה נמסר לאחרונה ע"י ד"ר אלדו סטאקי, נשיא הליגה, בפגישה עם נשיאי המועדונים המשחקים בליגה הראשונה והשנייה. לדברי סטאקי עשוי הדבר לקבל אישור רשמי לקראת עונת 1974/75 מיד לאחר סיום משחקי גמר הגביע העולמי. הנימוק לעתון ההיתר הוא בעיקר כספי. ראשית, זו יותר באיטליה לקנות שחקנים זרים מאשר מקור מיים ושנית כדורגלנים זרים אלה עשויים לעזור בהאדרת שמו של הכדורגל האיטלקי בזירה ה"אירופית". משחקי מינכן 1974 ישמשו אמת-מבחן לנבחרת הלאומית של איטליה. אם תיכשל, אין ספק שהשערים יפתחו. אם תצליח יתירו רק להתחיל "אורינו" — כדורגלנים זרים ממוצא איטלקי. כאלה קיימים בארצות רבות ואפילו בבריטניה: פיטר מארינלו (ארסנל); לן קאנטלו (ווסט-ברומיץ') ולו מאקארי (סלטיק).

קמצנות וולשית

מקובל בעולם לראות את הסקוטים כקמצנים. בדיחות רבות סופרו כבר על קמצנותם של ה"סקוטים". אבל מסתבר כי הוולשים הם הקמצנים האמיתיים של בריטניה, לפחות אם ניקח את התאחדות הכדורגל הוולשית כאמת-מידה. לפני שבועיים אירחה ויילס את אנגליה בקארדיף במשחק במסגרת השלב המוקדם של הגביע העולמי (אנגליה ניצחה 0:1). בתום המשחק לא רק שלא נערכה ארוחת הערב המקובלת אלא שהשחקנים האנגלים נאלצו לעמוד בתור

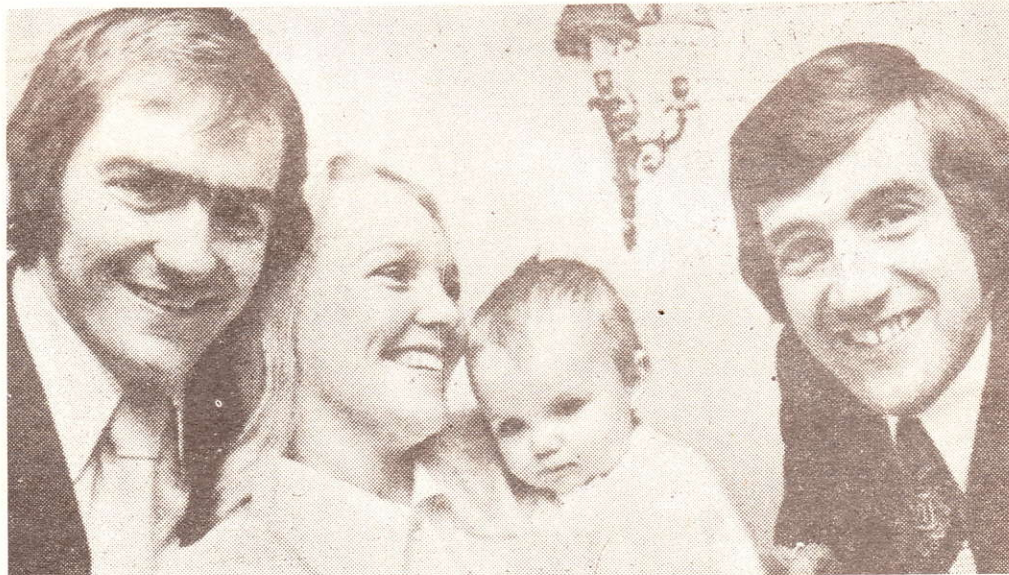

כדורגל סובב עולם

מאת: שאול רוזנברג

שיש לה חלוץ כזה ומתגעגעים לימיו של גימיי גריבס שנחן בתכונות דומות לאלה של מילר והיה מבקיע שערים נדיר. עיתונאי זריז ערך השוואה מעניינת וגילה כי ב-13 משחקיו האחרונים בנבחרת הבקיע מילר 20 שערים. לעומת זאת הבקיעה הנבחרת האנגלית כולה 17 שערים בלבד ב-13 משחקיה האחרונים.

התשובה: "פשוט בגלל שהם מקנאים בנו. הם מקנאים בהצלחה שהיתה מנת חלקנו במשך שנים רבות ובמספר הגדול של הצופים במשחקי. הם מקנאים בעובדה שלא משנה מה שהם יעשו — יונטייד תשאר תמיד קבוצת הפאר של מנצ'סטר. הלוואי ויפסיקו לחשוב על כך. יש להם כל כך הרבה שחקנים טובים.

נורמן האנטר (מימין) נחשב לאחד הכדורגלנים הקשוחים ביותר באנגליה. אולי משום כך מתאים לו התואר "סנדק". הוא מילא תפקיד זה לפי בקשתו של חברו לקבוצת לידס, טארי קופר. נורמן הוא הסנדק של רחל-לואיז קופר בת שמונה החודשים.

בהצלחה גדולה. אבל את השנים האחרונות הוא מבלה בבית-חולים מיוחד בשבדיה לטיפול ב"הרעלה אלקוהולית. אשתו וילדיו נשארו באי-סליה ועתה נערכה פגישה נרגשת בין האב ובנו.

הלב הפגום

בשנה האחרונה היו באנגליה כמה מקרים של שחקנים שהתברר כי הם לוקים בפגם כל-שהו בליבם. זכור המקרה של אסא הארטפור, הכדורגלן הצעיר של ווסט-ברומיץ', שעמד לעבור לילדס ובעת הבדיקה הרפואית אותר פגם בליבו. הוא נשאר בווסט-ברומיץ' ומשחק ב"הצלה רבה לא רק בשורותיה אלא גם בנבחרת סקוטלנד.

לאחרונה נעדר המגן השמאלי בהיר השיער של הוולבס, דרק פארקין, מהרכב קבוצתו. מסתבר כי אצל פארקין, שחקן נבחרת אנגליה ה"צעירה, אותר פגם בלב והוא נצטווה לנוח. "לא איבדתי תקווה לשחק. בכל עבודה אחרת הייתי כבר חוזר מזמן לתפקידי", אומר פארקין. הוא הופיע בשלושת המשחקים הראשונים של הוולבס העונה אבל זמן קצר לפני המשחק הרביעי הוצא מן ההרכב בעצת רופא המועדון שגילה פגם קל בליבו בעת בדיקה שגרתית. הוא עבר בדיקות בבית-חולים וייעצו לו לקחת מנוחה ארוכה.

בטחון עצמי

עומר סיבורי, מאמנה של נבחרת ארגנטינה כיום ולשעבר שחקן נבחרות ארגנטינה ואיטליה, הצהיר לא מכבר: "הלניו הררה טען תמיד כי שחקנים גדולים אינם יכולים להצליח כמאמנים. לאחרונה טפחה המציאות על פניו: דיסטפאנו, פושקאט, קובלה ואנוכי, עושים חיל כמאמנים. נראה לי כי הררה שגה בהערכותיו." אכן בטחון עצמי.

רוצים את ידי

פרו חולמת על הצלחה נוספת במשחקי הגביע העולמי בכדורגל. ולשם כך משוכנעים כי יש להזעיק לניהול הנבחרת את ידי, החלוץ הרבראזילי הגדול לשעבר, שהציע את פרו לרבע גמר הגביע העולמי בשנת 1970. אבל ידי נמצא בימים אלה הרחק הרחק מדרוס-אמריקה. הוא מאמן את קבוצת פנרבחצ'ה הטורקית. והתגלית האחרונה של קבוצה זו הוא החלוץ עוסמן, מב"קיע שערים מוכשר, החולם להמנות העונה עט מבקיעי השערים המצטיינים של אירופה.

נציגי הקטנות

נבחרת הכדורגל של אנגליה שתיקח חלק במשחקי גמר הגביע העולמי 1974, עשויה לכלול קבוצה של שחקנים שמוצאם מקבוצות קטנות ושרק לאחרונה עשו לעצמם שם בקבוצות עיליות. ריי קלמנס, כיום שוערה של ליברפול שעשה את הופעת הבכורה שלו נגד ויילס, שיחק עד לפני זמן קצר בקבוצת סקאנתורפ בליגה הרביעית והיה אחראי לכסאות נוח באחד מחופי הרחצה של אנגליה. קווין קיגאן היה חברו לקבוצת סקאנתורפ לפני שעבר לפני למעלה משנה ל"ליברפול. שחקן נוסף של ליברפול, אמלין יו, שיחק לפני שלוש שנים בקבוצת בארו בליגה הרביעית בעוד שרוי מקפארלאנד היה באותה עת הבלם של קבוצת טראנמר רוברס בליגה השלישית. רודני מארש נחשב ללא-יוצלה ב"קבוצת פולהאם בעוד שקולין באל נמכר ע"קבוצת בארי למנצ'סטר סיטי כדי להזרים קצת כסף לקופה כאשר זו נפלה לליגה השלישית.

פגישה משפחתית

משחקי גביע אירופה מביאים לפעמים לתורפעות יוצאות מן הכלל. אבל מה שהיה לאחרונה בשבדיה, היא לבטח תופעה יוצאת דופן. תודות למשחק הגומלין בגביע אופ"א בין נורשפינג ואינסר מילאן, יכול היה כדורגלן העבר המצוין של שבדיה, "נאקה" סקולונד, לפגוש בבנו בן ה-19 אברט, הנימנה היום על הקבוצה האיטלית קית הנודעת. כזכור שיחק סקולונד במשך שנים באיטליה.

מיק'מילס הוא כוכבה של קבוצת איפסוויץ' טאון ואף הופיע במדי נבחרת אנגליה בתיקו 1:1 עם יוגוסלביה. ידידו הטוב ביותר הוא כלב רועים אנגלי העונה לשם קאלי המצטרף למיק באימוניו וכמו כן טובל עמו באמבטיה הגדולה של המועדון.

די להשיג משקה באולם האורחים של איצטדיון יוניאן פארק. יתר על כך: האנגלים נדרשו שלם, תבין ותקילין, עבור המשקה. מסתבר אין זו הפעם הראשונה שהוולשים מתגלים קמצנים. עת נערך המשחק בין ויילס ואיטליה שלב המוקדם של משחקי הגביע העולמי לפני לוש שנים, אירגנו אמנם הוולשים ארוחת ערב גיגית. הם אף הגישו יין לשולחן. אבל האי-לקים נותרו פעורי פה כאשר הוברר להם כי מארחים הקציבו כוס אחת בלבד לכל שחקן.

דוקלה האומללה

בשנות ה-60 היתה קבוצת דוקלה פראג לא רק גאוות הכדורגל הצ'כי אלא אחת מקבוצות העילית בעולם. אז שיחקו בשורותיה כדורגלנים פלאים כמו מאסופוסט, פלושקאל, נובאק ו"פולוהאר. כרגע מצויה הקבוצה במקום התשיעי בטבלת הליגה עם 13 נקודות מ-14 משחקים. הגיעו הדברים לידי כך שבמשחק שנערך לפני שבועיים נגד קבוצת קושיצה חזו 881 צופים בלבד. ובפראג שואלים: היכן הימים הטובים? אנשי דוקלה יכולים רק להתנחם כי לא רק להם יש בעיות קהל. גם באוסטריה השכנה המצב חמור. 348 צופים בלבד ראו לא מכבר את המשחק בין וינה ול.א.ס.א. אחד מעסקני קבוצת וינה אמר כי ההכנסות ממשחק זה לא הספיקו אפילו לשלם את דמי השופט והסדרנים.

המגן הקברן

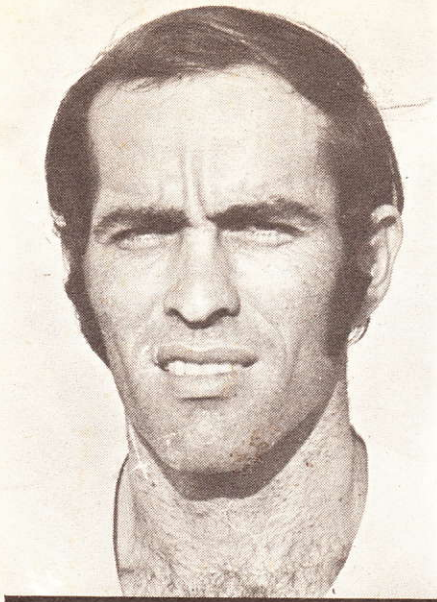
זוכרים את ריי ווילסון, מגינה השמאלי הנפלא של נבחרת אנגליה שזכתה בגביע העולמי בשנת 1966? השאלו להיכן נעלם האיש. ואכן ווילסון נטש את הכדורגל המקצועני והוא עובד היום, יחד עם חותנו, באירגון הלוויות ובקברות. אכן מעבר קיצוני לאחד המגינים הנפלאים בעולם בשנות ה-60. ווילסון סיים את הקריירה הכדורגלית שלו בגיל 34, בקבוצת אברטון, כאשר ברכו נפגעה. לאחר מכן ניהל שתי קבוצות בליגה הרביעית אבל הוא מודה כי לא חשב אף לרצו להשאר בכדורגל כל חייו. הוא משחק להנאתו בקבוצת חובבים בעמדת קיצוני שמאלי: מעולם לא רציתי להיות מגן — חלמתי להיות חלוץ כוכב. אתם יודעים, כל ליצן חולם לשחק את האמלט."

מיק'מילס הוא כוכבה של קבוצת איפסוויץ' טאון ואף הופיע במדי נבחרת אנגליה בתיקו 1:1 עם יוגוסלביה. ידידו הטוב ביותר הוא כלב רועים אנגלי העונה לשם קאלי המצטרף למיק באימוניו וכמו כן טובל עמו באמבטיה הגדולה של המועדון.

טורו של זחק ויסוקר

מבט מבין הקורות

המטרה – סאול

אך החיים נמשכים ואי-אפשר לשבת לאורך זמן על זרי הדפנה. מוכרחים לחזור למציאות: לליגה האפורה שלנו, למשחק בין-לאומי נוסף, לא תמיד נגד יריב מ-פואר כמו איטליה. אבל הזמן רץ ואנו שוב בפני משימה חשובה: המשחקים המוקדמים על הגביע העולמי לקראת שלבי הגמר 1974.

בחדש מאי הקרוב תיקח הנבחרת ה-ישראלית חלק בטורניר המוקדם של אסיה, בסאול. מנסינו בזירה האסיאנית אני יודע כי צפוי לנו מאבק קשה ביותר. אמנם מולנו לא תתייצבנה נבחרות כמו איטליה ואורוגוואי, אבל המאמץ שנצטרך להשקיע לא יהיה קטן יותר. כי הכדורגל האסיאני מתקדם במהירות רבה. הכדורגלנים האסיאנים נלחמים במגרש כאילו זוהי מלחמת קיום: הם מהירים, חזקים בגופם ובעלי כושר גופני טוב מאוד.

המשך בעמ' 38

תאמרו מה שתאמרו: הגענו למכסיקו עם הרבה "מזל". אבל העובדה היא כי הגענו. למעשה היתה ישראל אחת הנבחרות הבודדות שהיתה חובבת במהותה. ו-כאשר בא העימות מול הנבחרות המקצועניות, אין זה מפתיע שהישגי החובבים נופלים מאלה של יריביהם.

אבל על כר הדשא שוכחים את הכל. כאן ניצבים 11 שחקנים מול 11 שחקני יריב ובמשך השנים למדנו כי הכל אפשרי במשחק הזה. שלושת המשחקים שלנו ב-מכסיקו אימתו נקודה זו. איך למשל אפ-שר לשכוח את המשחק הגדול, אחד ה-מפוארים בהיסטוריה שלנו, נגד איטליה?

ישראל הקטנה מול נבחרת הפאר של איטליה: ריבה, ריברה, מאצולה והשוער אלברטו. התוצאה ידועה לכל — תיקו אפס. איך אמרנו: בכדורגל הכל אפשרי. ובכל זאת. חשבתי על כך רבות בימים שלאחר המשחק. וכאשר ראיתי את אותה נבחרת איטלקית מתייצבת מול בראזיל ב-משחק הגמר באיצטדיון "אצטקה", חשתי גאווה גדולה.

בשבוע שעבר חגגתי את יום ה-לדתי העשרים ושמונה. אצלנו נהגים לכנות כדורגלן בגיל כזה כ-"זקן", או לכל הפחות "ותיק". ואם יש בכך מעט מן המציאות לגבי כדורגלנים בדרך כלל, אין הדברים אמורים לגבי שוערים. כי הדיעה ה-כללית היא שהגיל שלי מהווה רק תחילת קאריירה אצל שוערים טו-בים.

אני כיום השוער הקבוע של הנבחרת הישראלית. מאחורי כבר 43 הופעות בין-ארציות אשר כל אחת מהן היתה לגבי חוויה. אחרי הכל אני מתאמן קשה, עובר משברים לא מעטים (איזה שוער לא עובר כאלה?), אך זוכה גם לרגעים גדולים. הרשו לי איפוא להתחלק עמכם בכמה מן הרגעים הגדולים הזכורים לי לטובה. אני זוכר עדיין היטב את ימי הראשונים בנבחרת ואת הופעת הבכורה שלי במדיה. זה היה בדצמבר 1963, בסייגון הרחוקה. איציק ויסוקר הצעיר מפתח-תקווה, בא-פודתו של חודורוב הגדול! קצת קשה ל-עכל, אבל זו היתה המציאות. אני בחברת כמה שחקנים שעוד לפני ימים ספורים היו האלילים שלי: נחום סטלמן, אברהם מנצ'ל, גדעון טיש, אמציה לבקוביץ' ואחרים.

ההתחלה היתה מעודדת מאוד. שמרתי על רשת נקיה בנצחון 0:1 על דרום-וייט-נאם ואני יכול לציין בביטחה שהיה זה אחד המשחקים הטובים ביותר שלי בתשע שנות עמידתי בשער הנבחרת. ואל יהיה הדבר קל בעיניכם כי למעשה משחק זה הוא ש-קבע את עתידי כשוער הנבחרת. אם הייתי נכשל אז ספק אם הייתי מגיע עד הלום. זכורני כי העיתונאים שסקרו את המשחק העניקו לי ציון 8, ציון גבוה בהופעה בין-ארצית.

מול ריבה ומאצולה

במשך השנים סיירתי ברחבי תבל עם הנבחרת וקבוצת הפועל פתח-תקווה. עקב-תי בקנאה אחרי "הגדולים" והרהרתי לא פעם: האם אנו מסוגלים להגיע למעמד השיא של הכדורגל — משחקי גמר הגביע העולמי?

וב-1970, כאשר התייצבנו למשחק ה-ראשון בשלב הגמר נגד אורוגוואי, הר-גשתי על גופי את גודל החוויה. המשחקים במכסיקו היוו את גולת הכותרת של ה-קאריירה שלי בין הקורות.

בעת שהויתי במכסיקו חשבתי לא פעם: מה בעצם אנו עושים כאן? נזכרתי באותם שחקנים מעולים ממדינות שיש להן נבחרות מצוינות, שעדיין לא הגשימו חלום זה. ואז ידעתי להעריך עוד יותר את גודל ה-מעמד.

בפעולה בבלומפילד. בגיל 28 — רק בתחילת הקאריירה.

שירים ואזורים

מאת: משה הדר

של השבת נגד הפועל תל-אביב.

אסף מרגלית, טכנאי שדורי ישראל, משוחח עם הטכנאי שבאולפן בירושלים. "יש שער. תצא לאחר השיר". מעבר למחיצה תפס עמי פזל את מקומו. סטאטוטוס מסיים את חלקו ואנו שומעים את קולו של יצחק איתן: "כן, עמי. נפל שער".

יעקב כץ, צעיר נאה, גבה-קומה "מעלה" את שלום וואנה. "כן, שלום, לזכות מי נפל השער?" חוקר עמי ומחיצה אנו זוכים לשמוע תאור חי של השער שנפל שניות ספורות קודם לכן.

"עמי, יש שער בירושלים" מאותה יעקב בידו אל האיש שמעבר למחיצה הזכוכית. ועוד אנו בבית מסמנים על שער בחיפה, אנו כבר שומעים מכתב הספורט הירושלמי יחיאל אמיתי על שער לזכות הפועל המקומי במשחקו נגד הפועל פתח-תקוה.

"אני חושש שהשבת תהיה שבת חלשה מאד" מזהיר, מנחם, יעקב כץ. "למעשה כל שבת אנחנו חוששים שתהיה שבת יבשה. לפני שבו-עיים למשל היינו בטוחים שתהיה שבת שפל ולמרבית הפתעתנו היו 27 שערים. בכדורגל הכל יכול לקרות. הכדור הוא עגול".

אסף מרגלית ויעקב כץ הם אלה המוכנים לספר מעט על חוויות ותקריות שארעו משך שלוש השנים בהן קיימת התכנית. הם יספרו על שבת השיא של העונה האחרונה בה הובקעו 30 שערים, על השבת היבשה ביותר שהיתה עד כה העונה, בה הובקעו 13 שערים בלבד, על משחקי הגביע בהן הועברו בצורה חיה בעיטות 11 מטרים, על שערים שהובקעו תוך כדי דיווח מהמגרשים. "אני לא יודע אם זה כל כך מעניין" מספר יעקב "אבל אני יואל נמצא כעת במגרש "בלומפילד" ככתב ספורט ואילו אחי, יחיאל, נמצא כעת במגרש הפועל כפר סבא אף הוא ככתב ספורט של התכנית" כן, יעקב בהחלט נחשב כאן בתכנית כ"בן" בית.

מירושלים בוקעת שוב המוסיקה ואנו נכנסים אל האולפן כדי לראות את עמי בפעולה. בינתיים

באולפן מספר 5, בקריה שבתל-אביב, הכל דינן "פתוח". הכל עדיין מתנהל על מי מנוחות. וויי הטלפון בחדר הבקרה עדיין דוממים, כאילו חיים עדיין את מנוחת הצהריים שלהם. מירושלים משמיע לנו יצחק איתן את צילה דגן בפזמון מתורגם משל קרול קינג ובאולפן עצמו שוחחים עמי פזל היד ימינו" יעקב כץ, על מסיכומים של השבת הקרובה.

תכנית הרדיו "שירים ושערים" הפכה לאחד וינה לנושא לשאילתא בכנסת, דבר המהווה נוכחה חותכת לפופולאריות הרבה שלה בקרב חובבי הכדורגל. אין זה פלא. לאחרונה נעשו מספר נסיונות מצד אגודות שונות "להוריד" את התכנית מעל גלי האתר. טענתם היתה כי תכנית גזלת מהם אלפי אוהדים המעדיפים "שבת בבית ולהנות מהמתח שבתכנית מאשר להטריח את עצמם ליציעים השונים.

"יש אמת בטענת האגודות" מספר עמי פזל, בקולו השלול, כשהוא מעשן בניחותא סיגרית. שניות ספורות קודם לכן סיים עמי "לחלוף" על פני המגרשים השונים ולדווח בעזרת הכתבים המצויים שם, למאזינים בבית ולאוהדים במגרשים עצמם, על הנעשה בדקות הפתיחה של המשחקים. "אין ספק כי התכנית "שירים ושערים" זכתה למוניטין בעת האחרונה. הטענה של האגודות צודקת ויש לשבת ולתת עם האגודות בדבר תשלום כולל, תמורה הולמת, כפי שנהוג בארצות שונות. "להוריד" את התכנית? ידעתי תהיה זו טעות גדולה. היא לא תשרת את חובבי הספורט הנמצאים בסיני, ברמה זב-מקומות מרוחקים. התכנית מיועדת למעשה לחובבים אלה. לחיילים הנמצאים אי-שם ולחובבים בעיירות פיתוח, בערים שאין משחקים של ליגה לאומית".

ועוד אנו משוחחים. הבהוב ראשון על אחד משלושת הטלפונים. ברקע אנחנו עוד מספיקים לשמוע את סטאטוטוס מזמר על "אלסה" כש-טלפון מבשר כתב הספורט בחיפה, שלום וואנה, על שער לזכות הפועל חיפה, במשחק המרכזי

יעקב כץ עם שתי שיחות בהולות: "יש שער!!!"

הוא מעיין במחברת עבה ובה אלפי פרטים. שער רים גירליים, נקודות, יחס שערים, מלכי שערים. הכל מסודר, כך שאינו חייב להסתמך רק על זכרונו בעת קריאת הפרשנות. "בתחילה" מספר עמי "היו לנו חששות מתכנית חיה. היינו מש-דרים רק את השערים, ללא כל תוספות. כלומר דיווחים מהאולפן על תוצאות הביניים. כעת, לאחר שהתקנו את הטלפונים במגרשים התחלנו להעביר תאורים חיים. יש שבת טובה ויש שבת פושרת ויש כמובן שבת, כמו זו שתהיה לנו השבת אני חושש, שתהיה חלשה מאד."

כחצי מיליון מאזינים, כך מעריך עמי, מאזינים לתכנית "שירים ושערים". ואלה אינם כוללים כמובן את אלפי המאזינים שבמגרשי הכדורגל עצמם. אין זה סוד כי במגרשי הכדורגל השונים "שתולים" עשרות טרנזיסטורים המה-וים מוקד התענינות לגושים שלמים של אוה-דים.

"ישנם מחזורים שאנו קוטעים שיר כמה ור-כמה פעמים" מספר לנו אסף מרגלית הממושקף תוך כדי "משחק" בשולחן הבקרה. בכיסא המס-תובב שלו הוא חולש על עשרות כפתורים. הוא אשר "מכניס" לשידור ו"מציא" משידור והוא גם זה אשר מתאם את התכנית עם האולפן ב-ירושלים. "תפקידי בתכנית" מספר יעקב "הוא להעביר את שיחות הטלפון אל אסף ולתאם עם עמי את מי להכניס לשידור" קודם. כל שבת היא שונה מרעותה. אין לדעת באיזה מגרש יהיה "שמח". לכן הכנו פתקאות עליהם רשמנו את שמות מגרשי המחזור. כשאני שומע על הבקעת שער בשיחת טלפון, אין לי צורך לרוץ אל תוך האולפן ולבשר לעמי, אני יכול להרים את הפתח ועליו שם המגרש ועמי כבר יודע כי במגרש הזה קרה משהו וכל שעליו לעשות זה לעבור אל הכתב".

השבת "חלשה" מאד. השערים ממאנים לבוא ויצחק איתן משמיע להנאתו, ולהנאת המאזינים שירים כטוב ליבו של עורך התכנית עודד גיר-לור, הדודאים, זמרי ראש הגג, אנריקו מאסיאס והנה: שער!!! אור אדום מהבהב. יעקב מרים את השפופרת. כן, שער נוסף בירושלים. אסף מרגלית מתקשר לירושלים ומודיע על שער. כעבור שניה אנו שומעים את קולו של יצחק

יעקב "מכניס" פתק לעמי פזל

ישעיהו שווגר והשוער בנימין וינברג ממכבי חיפה, סוככים על שערם במשחק הליגה נגד מכבי יפו שהסתיים בתיקו 1:1 (11.11.72)

SUBBUTEO

משחק הכדורגל המשגע את כל אירופה

עכשיו בישראל

מרתף התחביב
HOBBY BASEMENT

ת"א, רח' הס 20 • ת.ד. 26225 • טל. 51458

11 המופלאים מאמסטרדם

תוצרת בית

המעניין הוא כי איאקס אינו המועדון הגדול ביותר של הולנד. פיינורד גדול ועשיר הרבה יותר. לפיינורד יש איצטדיון בן 65 אלף מקומות ברוטרדם. לאיאקס מגרש ביתי צרע (25 אלף מקומות) ומשום כך את משחקיה הגדולים מקיימת הקבוצה באיצטדיון האור' לימפי של אמסטרדם.

אבל זהו מועדון מנהל להפליא, ע"י צוות יעיל וקטן יחסית בראשו עומד הנשיא (היהודי) יופ ואן פראח כשעוזריו הם הגובר טימאן והמזכיר הכללי ווסטריק.

קובאץ' ניצב בראש הצוות המקצועי ולו כפופים חמישה מאמנים אחרים: שלושה מטפלים בקבוצות ה"חובבים", הנער והמילואים ושניים עוזרים ישירות לקובאץ' בעבודתו עם הקבוצה הראשונה. קובאץ' עצמו מספק על אימוני קבוצות הנער ודואג לסגל להם את סגנון המשחק של הבוגרים ולטפח בהם תכונות אישיות כמו של הכוכבים. אומר קובאץ': "כבר בגיל 12-14 אנו עובדים עם הנערים על עוצמה, מסירה ארוכה ו"כורש גופני. אם כדורגלן מסוגל למסור מדויק את הכדור 40-50 מטרים, אין לו כל קושי לדייק במסירה ל-70 מטרים, אבל ההפך אינו תמיד נכון".

ואכן, מחצית מסגל השחקנים בקבוצה הנוכחית הם תוצרת בית. אחרים הגיעו למועדון בגיל צעיר ועברו את כור ההיתוך ורק בודדים נרכשו מקבוצות חוץ. לרשות איאקס עומדים היום 18 כדורגלנים מקצוענים מלאים ועוד 12, חצי-מקצוענים.

בשנת עבודתו הראשונה, התקשר קובאץ' מאוד אל שחקני ולמד להכירם. כך הוא מנתח כל אחד ואחד מ-11 שחקני ההרכב הראשון שזכו בגביע אירופה וב"גביע הביניבשתי".

היינץ סטוי (בן 28 — 1.82 מ' — 82 ק"ג — שוער): "הבחור החרוז ביותר בקבוצה. כאשר הגעת לאמסטרדם דאם הוא היה שוער המילואים. הוא אולי מוגבל ביכולתו אבל יש לו חוש מיקום מצוין והספק עבודה עצום. עבורו אימון זה בדיוק כמו משחק. הערכתי אותו במיוחד כאשר אמר לי כי אם יאבד את מקומו בהרכב זה יהיה הסוף עבורו. הוא לא איבד את מקומו בינתיים."

סטפאן קובאץ' המאמן הרומני שהעביר את איאקס לזוכה בארבעה תארים בעונה אחת.

באותו חודש זכתה יריבתה הגדולה פיינורד ר"ר טרדאם בגביע אירופה אחרי נצחון על סלטיק 1:2. ובעונה הבאה יוצגה איפוא הולנד ע"י שתי קבוצות במשחקי גביע אירופה לאלופות.

פיינורד הוצאה מהמערכה בשלב מוקדם אבל איאקס הלכה מחיל אל חיל ובפעם השלישית ברציפות היה למדינת השפלה ייצוג בגמר. באיצטדיון "וומבלי" בלונדון הכניעה איאקס את פאנאטינאיקוס אתונה 0:2 כשהרכבה כבר כמה מן הצעירים שהשתלבו להפליא.

הבוס הרומני

רינוס מיכלס החליט כי הגיע הזמן ללכת. הוא השיג עם איאקס כל מה שניתן היה להשיג ויצא לחפש אתגרים חדשים (עתה הוא מנהלה של ברצלונה). גם הבלס"מטאטא ואסוביץ' אחרי שלוש שנות שירות, החליט כי הגיע הזמן לחזור הביתה, ליוגוסלביה. ל"אסוביץ' היה כבר מחליף מוכן — הורסט בלאנקנבורג הגרמני ששימש כמחליפו בעונה האחרונה.

השאלה היתה מי יתפוס את מקומו של מיכלס. לא רק שאיאקס היתה זקוקה למאמן בעל שיעור קומה אלא שהיה ברור לכל כי ליורשו של מיכלס יש רק מה להפסיד. אבל למרות הכל היו "מתנדבים" ובסופו של דבר נבחר הרומני סטפן קובאץ' לתפקיד הנכבד.

קובאץ' בן ה-51 לא היה טירון בכדורגל. הוא אימן כבר ברחבי אירופה. תוביל את נבחרת רומניה והיה המדריך הראשי בבית הספר למאמנים בבוקארשט. הוא ידע כי קיבל לידיו קבוצה מצויינת וכי תפקידו העיקרי יהיה לדאוג לכך שהשחקנים לא יאבדו את התאבון שלהם לנצחונות. הוא ערך שינויים קלים בהרכב אבל שיטות האימון שלו, שהיו שונות מאלה של קודמו, נתקבלו יפה אצל השחקנים.

"ההפתעה הראשונה עבור השחקנים היתה שהתחלנו את האימון עם כדור", מספר קובאץ' המדבר אל שחקניו בשפה הגרמנית אם כי במשך הזמן כבר השתלשלו לקולט את השפה ההולנדית. "הם היו רגילים שהחלק הראשון של האימון מתנהל בלי כדור והתייחסו בהסתייגות לצורת האימון החדשה. קפטן הקבוצה, פיט קייור, בעט לעברי כדור מסובב, אולי כדי לבחון את תגובתי. מיד בעטתי בחזרה ברגלי הימנית. כדור מסובב עוד יותר. קייור חיך. ידעתי כי קניתי את השחקנים."

קובאץ' התחבב על שחקניו והם שיחקו עתה לא רק עבור איאקס אלא גם עבור מאמנם. עונת 1971/72 היתה מזהירה. איאקס זכתה באליפות ובגביע ההולנדי, ניצחה בגמר גביע אירופה את אינטר 0:2 ולקינטה צרפה גם את הגביע הביניבשתי לארון הפרסים ה"עשיר של המועדון. האם ניתן לדרוש יותר?

אוהדי הכדורגל העוקבים אחרי הנעשה בזי-רה האירופית והעולמית, שואלים את עצמם לא פעם: כיצד יכולה קבוצת איאקס להתמיד תקופה ארוכה כל כך בפסיגה? כי האלופה ההולנדית, שזכתה בעונה שעברה בכל התארים האפשריים, היא ללא כל ספק הקבוצה הטובה ביותר בעולם כיום.

הסיבה העיקרית להצלחתו של המועדון מאמסטרדם היא כי הוא מייצר כל הזמן שחקנים צעירים מעולים, המסוגלים להשתלב במהירות במערך הראשון ולסתום את הפרצות שנוצרות ע"י נסיגה בכושר של הוותיקים. למעשה נותרו בהרכב הנוכחי של איאקס, רק שלושה שחקנים שלבשו את מדיה עת זינקה לראשונה לצמרת האירופית לפני שש שנים.

יתר על כך: גם מן הקבוצה שהעפילה לראשונה לגמר האירופי ב-1969 (נוצחה 4:1 ע"י מילאן במשחק שהיה במאדריד), נותרו רק חמישה: המגן סוארבר, הבלם הולסהוף והחלוצים סווארט, קרויף וקייור. השיר גוים הבלטים ביותר חלו בעורף ובמרכז השדה. שתי קנים כמו ואן דיוונבודה, מילר, פרונק, חרוט ונוניחה, פינו מקומם לצעירים קרול, גייסקנס, האן ומירן בעוד שבמקום "המטאטא" היוגוסלבי הוותיק וואסוביץ', בא הגרמני הצעיר בלאנקנבורג. ועל הסף ממתינים עתה צעירים אחרים, שהוכיחו כבר בהזדמנויות שונות כי ניתן לסמוך עליהם.

דוגמא טובה לכך היתה במשחק הגמר הביניבשתי האחרון בין איאקס לאינדפנדינטה. בדקה ה-60 ל"משחק, כאשר איאקס למרות יתרונה הבולט בשדה הובילה 0:1 בלבד, הוכנס ג'וני ראפ הצעיר במקומו של סיאק סווארט בן ה-34. ועד מהרה הבקיע הבחור בהיר השיער צמד שערים שהבטיחו את נצחון איאקס. כעבור שלושה ימים, בעת משחק ליגה, ישב ג'וני על הספסל. הוא יודע שההזדמנות שלו עוד תבוא.

שישיה בבלומפילד

ייתכן כי ג'וני ראפ זה יכול היה לתפוס לעצמו מקום של קבע במרבית הקבוצות האחרות של הולנד. אבל גאוותו בכך שהוא נימנה על שורות איאקס. כי איאקס הוא שם דבר בכדורגל העולמי.

בניגוד למועדונים מפורסמים אחרים כמו ארסנל ומנצ'סטר יונייטד האנגלים, סלטיק ורינג'רס הסקוטיים, ריאל מאדריד וברצלונה הספרדים, בנפיקה הפורטוגלית, אינטר ומילאן האיטלקים וכו', איאקס הוא שם חדש למדי בצמרת האירופית. אמנם כבר ב-1958 העפילה איאקס לרבע הגמר האירופי (נכנעה לואשאש בודאפשט) וכעבור שנתיים ייצגה שוב את הולנד בגביע האלופות (נוצחה ע"י פרדריקסטאד הנורבגית). אבל רק ב-1966 הטביעה הקבוצה ההולנדית לראשונה את חותמה בוירה האירופית כאשר הביסה את ליברפול 1:5 בשמינית הגמר לפני שנכנעה בשלב הבאה על חודו של שער לדוקלה פראג המצויינת.

כמה חודשים לאחר מכן ביקרה איאקס בישראל והדגימה כדורגל בלתי-נשכח כאשר הביסה את ה"נבחרת הישראלית" 1:6 באיצטדיון בלומפילד. יותאן קרויף בן ה-20, היה אז כוכב עולה שהחל להתפרסם בכדורגל האירופי. פיט קייור בהיר השיער היה כבר חלוץ מנוסה שהבקיע שערים למכביר.

בעונה שלאחר מכן הגרלה איאקס נגד ריאל מאדריד כבר בסיבוב הראשון ונוצחה בהפרש של שער. אבל במאי 1969 הפכו האדומים-לבנים מאמסטרדם לקבוצה ההולנדית הראשונה שהעפילה לגמר האירופי. אבל כוחם לא עמד להם מול קבוצתה המצויינת של מילאן. זה היה גם האות לאמאנה המסור של הקבוצה, רינוס מיכלס, כי הגיע הזמן להזרים דם חדש.

באותה עונה לא זכתה איאקס בתואר האליפות ומיכלס ניצל את ההזדמנות לשלב שחקנים צעירים בהרכב. למרות זאת העפילה לחצי גמר גביע ערי הירידים (נוצחה ע"י ארסנל) והוכתרה שוב כאלופת הולנד במאי 1970.

אוהדיה המשולהבים של איאקס נושאים על כתיפיהם את יוהן קרויף אחרי הזכייה הראשונה בגביע אירופה בלונדון.

וויים סוארביר (בן 27 — 1.77 מ' — 74 ק"ג — מגן): "עבורי הוא מעין קרויף של ההגנה. בראשית העונה שעברה עבר ניתוח מניסקוס. הוא חזר לאימונים בנובמבר ותוך זמן קצר חזר לכושרו המלא. אולי קשה להתאמן, אבל הוא השחקן המהיר ביותר בקבוצה ואחד הנותן את הכל."

בארי הולסהוף (בן 26 — 1.85 מ' — 84 ק"ג — בלם): "כדורגלן לוחם ללא חת שאינו גכנע לעולם, מבלי להתחשב ביריב ממול. הוא תמיד רוצה ללמוד ולהתקדם. משחק הראש שלו יוצא מן הכלל ואני גאה שגרמתי לכך שהוא ייהפך לשחקן קבוע בנבחרת הלאומית. מאז החל לשחק לנבחרת הבקיע בממוצע שער אחד למשחק למרות תפקידו ההגנתי."

הורסט בלאנקנבורג (בן 25 — 1.76 מ' — 74 ק"ג — "ליברר"): "כמו שאר בני ארצו הגרמנים הוא חייל ממושמע. הוא היה שחקן מילואים כאשר באתי לאיאקס אבל הפכתי אותו לקבוע בהרכב כיון שהוא לא רק טכנאי טוב אלא טקטיקן מעולה הממלא את תפקידו בצורה מרשימה."

רודי קרול (בן 26 — 1.77 מ' — 74 ק"ג — מגן): "בחור צנוע שאינו אומר הרבה אבל יודע הכל. אחד הרווקים הבודדים בקבוצה וכדורגלן טבעי. אני משוכנע שהוא מסוגל למלא בהצלחה כל תפקיד שיטילו עליו. זהו אחד הכדורגלנים המדהימים ביותר שפגשתי במשך שנות עבודתי כמאמן."

הבלם בארי הולסהוף בנגיחה אופיינית לשער היריב.

סמל מועדון איאקס

שני היוהאנים, קרויף (ימין) וגייסקנס, מניפים לראווה את גביע אירופה לאלופות לעיני אלפי אוהדיהם

איאקס אמסטרדם, אלופת העולם ואלופת אירופה, בהרכבה המלא: עומדים (מימין לשמאל): האן גריננהוט (מאמן), סאלו מילר (מעסה), סיס וובר רודי קרול, יוהאן נייסקנס, ארנולד מירן, גארד מירן, וויס סוארביר, הורסט בלאנקנבורג, פוט קייזר, בארי הולסהוף, סטאפן קובאץ' (מאמן ראשי), בוב בראמס (מאמן). כורעים: ג'וני ראפ, גארי קלטון, דיק ואן-דייק, יוהאן קרויף, היינץ סטוי, רוד סורנדונק, ארי האן, סיאק סווארט, היינץ שיכלר.

11 המופלאים מאמסטרדם

שהוא קמצן, מה שאינו נכון כלל. כיון שהיה יתום, וחי בעוני, הוא יודע את ערכו האמיתי של הכסף. לדעתי הכדורגלן בעל הסגנון היפה ביותר מאז פוש קאש".

פיט קייזר (בן 31 — 1.80 מ' — 1.75 ק"ג — חלוץ): "פיקח וערמומי שלא כדאי להתחכם איתו. הוא יצא תמיד מנצח. האינטליגנציה הטבעית שלו באה לידי בטוי גם במשחקו. אני מחבבו מאוד בגלל היותו מסור וגלוי לב. לא במקרה הוא הקפטן של הקבוצה. בחור בשל, בעל אופי חזק ובנוסף לכל, כדורגלן מן הקו הראשון, בעל רגל שמאלית אימתנית וכשרון נדיר לביצוע בעיטות עונשין".

כן. זוהי איאקס אותה מוביל עתה סטפן קובאץ' בעונתו השנייה. כבר עתה ניצבת הקבוצה בראש הטבלה (למרות שני הפסדים) ונראה כי מקומה ברבע הגמר האירופי מובטח אחרי שניצחה את צ.ס.ק.א. סופיה 1:3 במשחק הראשון בבולגריה. אם תוכתר השנה פעם נוספת כאלופה האירופית, זה יהיה רק טבעי. כי כל המעורה בכדורגל האירופי יודה — אין כמו איאקס.

שאוילי בגללו הפכה למשוגעת לכדורגל".

סיאק סווארט (בן 34 — 1.72 מ' — 70 ק"ג — חלוץ): "נימנה על שורות איאקס מזה 25 שנה ולמרות זאת הוא עדיין נלהב למשחק כמו חובב. קורה לו שהוא פורץ בבכי כאשר אני מחליף אותו בגלל פציעה. מחוץ למגרש הוא איש עסקים מצליח, בעל חברה המשווקת טבק ונבחר פה אחד ע"י כל השחקנים כשר הכספים של הקבוצה".

יוהאן קרויף (בן 26 — 1.76 מ' — 72 ק"ג — חלוץ): "נולד ממש מול האיציטדיון וכבר מילדותו גלה ככדורגלן מופלא. זכה באליפות הולנד בכל הדרגים, החל מילדים, עבור בנערים, נוער ובוגרים. מה לא נאמר כבר על כדורגלן מופלא זה? כל מה שאוסיף רק יגרע. לכן אדבר על קרויף האיש. בחור נהדר ומסור. לפני חג המולד האחרון שיחק עם חוס גבוה — רק כדי לגרום לי נחת רוח, שאוכל לצאת לחופשה ברומניה בלב שקט. מה שהטריד אותו היה פן חבריו יחשבוהו ליהיר בגלל שבא למשחקים לא בתלבושת האחידה של המועדון. הוא התגורר באותה עת אצל הורי אשתו וחליפת הייצוג שלו נשארה בבית. טוענים

ארי האן (בן 24 — 1.78 מ' — 69 ק"ג — קשר): "כאשר הגעתי לכאן היה שחקן מילואים וניסיתי להבין מדוע. לאור יכולת משחקו הגבוהה. זה היה פשוט מאוד: הוא עשה את שרותו הצבאי באותה עת, וסבל מעייפות. איפשרתי לו לנוח וזה בדיוק מה שהוא עשה. בינלאומי הולנדי וכמו כן האינטליגנט של הקבוצה".

יוהאן נייסקנס (בן 21 — 1.70 מ' — 70 ק"ג — קשר): "כדורגלן יוצא דופן המשחק מגיל שמונה והיה בינלאומי הולנדי ב... כדורבסיס. הוא גותן את הרושם כאילו הוא פקיד בנק אבל למעשה הוא ניחן בניתוח המזהים ביותר שראיתי אי פעם. פעמיים הצליח ל' הבקיע שלושער בנגיחות, שתיים מהן ניגחו מחוץ למלבן 16 המטרים. אחת התגליות הגדולות של ה' כדורגל האירופי. ובנוסף לכל הוא גם אהוב על כולם".

גארד מירן (בן 21 — 1.7 מ' — 73 ק"ג — קשר): "מבחינה טכנית הוא יכול להתחרות בכל כדורגלן בראזיל. אבל הוא ביישן גדול וזקוק תמיד לעידוד. במחצית משחק הגמר האחרון נגד אינטר, הוא פרץ בבכי כיון שהחטיא כמה מבעיטותיו. הוא בא לאיאקס, יחד עם אחיו, מוולנדאם, עירת הדייגים המפורסמת

דוד שוויצ'ר

המשך מעמוד 7

דעתי צפויה לה עדיין תקופה קשה למרות הני-הול הטוב, מקצועי וטכני כאחד.

● **בית"ר ירושלים**: קודם לכן ציינתי כי יש להתאים סגנון משחק לשחקנים העומדים לרשות המאמן ולא להפך. בבית"ר ירושלים קרה דווקא ההפך: מאמן חדש, בעל שיעור קומה (עמואל שפר) מנסה להחדיר בקבוצה שיטות משחק מודרניות. אשתדק היתה לה עונת שיא (מקום שני) בזכות רוח הלחימה של שחקניה, ההתלהבות, המשחק הפשוט וניצול כמעט מקסי-

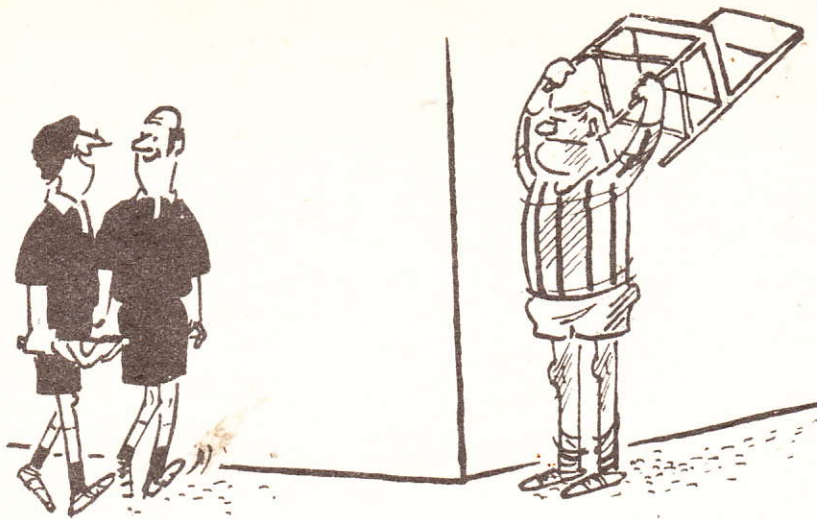
● **הפועל באר-שבע**: עדיין לא נגמלה מהתופעה החוזרת ונישנית של פתיחה מהירה ונלהבת של העונה, ובשקיעה מדהימה בהמשך. ייתכן וזה קשור במנטליות של השחקנים. העונה יש גם לקהל חלק במצב כי בגלל התנהגותו נענשה הקבוצה ונאלצה לשחק כמה משחקים מחוץ לבית. בנוסף לכך היו לה בעיות פנימיות והחלפה ההנהלה. אם תיכנס למסלול, תשפר מיקומה.

● **הפועל פתח-תקוה**: מיקומה אינו מפתיע. הקבוצה מצויה במשבר מאז עזיבתו של שמואל רוזנטל. אין לה כיום מנהיג במרכז השדה, חסר לה הברק שאיפיין אותה בעבר, ול-

● **בית"ר תל-אביב**: לאור החומר הער-מד לרשותה, מיקומה אינו ריאלי. יש בקבוצה הרבה שחקנים מנוסים, תנאים טובים ומאמן ותיק ומנוסה. מן הטובים בארץ (יצחק שניאור) היודע כיצד לנהל קבוצה, מכל הבחינות. שורש הרע: היחסים החברתיים הבלתי תקינים בין השחקנים. אם ניתן יהיה לתקן זאת אין סיבה שלא לתקדם.

כל מהאמנים שהקני קבוצת בורוסיה מנשגאלדלר (בשורותיה משהק
הישראל ללארשם שמואל רוזנטל) : מימין לשמאל: זוראן, קלאף, גינטר, נצר
ובנהיה

"חששתי שהגי'נאי הזה יהרוג אותך כאשר הרחקת אותו מן המגרש"

"אתם יודעים מה — בואו נשחזר זאת במהלך איטי"

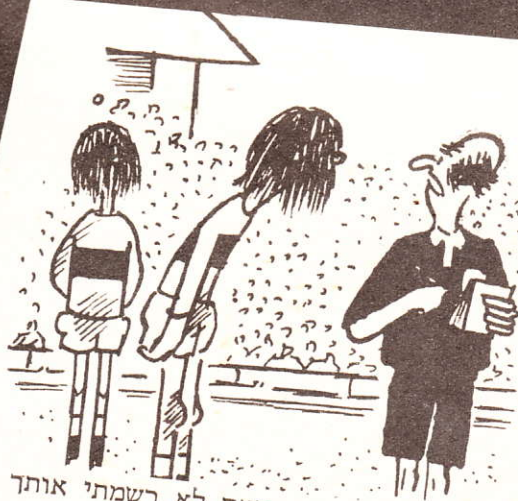
באוק האובל

"מספיק כבר משה, אנחנו רק בחימום!"

"עלית לנו הון תועפות אבל איננו מצפים ממך לנסים... לא לפני שבת אחה"צ"

"פניך מוכרים — האם לא רשמתי אותך כבר במשחק זה?"

האזהר יס אסל הכל

כל כך ההפסד מבחינה ספורטיבית. מה שמדאיג אותי אלה הן תוצאות הלוחאי. קשה לי לעבור בעיר אחרי הפסד. פשוט קשה..."

נצחון ב"דרכי" ירושלמי הוא ענין של הכרח. לשני הצדדים. שני משחקי "הדרכי" השנתיים הם החשובים ביותר לגבי האוהדים הירושלמים. לא פעם הם באים אלינו ואומרים: "תנצחו ב"דרכי ולאחר מכן לא איכפת לנו שתפסידו את יתר המשחקים שלכם."

התודעה הזו עברה מן הכדורגל לכדורסל, שהפך העונה לספורט מספר 2 של ירושלים. גיתן היה להוכיח בכך במשחק האחרון בין בית"ר והפועל. חלק ניכר מן הצופים שבאו ל"עמק המצלבה" אינם מבינים הרבה בכדורסל. היו אולי כאלה שבאו בפעם הראשונה בחייהם לחזות במשחק הסלים. מה שמשך אותם היתה הידיעה כי כאן יתנהל קרב עירוני בין בית"ר והפועל. הרעש היה עצום. כל סל, כל עבירה, לוו בשאגות הקהל. יכולת לשמוע שוב ושוב קריאות כמו "אופסייד" או "פנדל". למי היה איכפת שכאן משחקים כדורסל.

"עגבניות אודי"

היריבות הגדולה בין שתי הקבוצות הירור שלמיות באה לידי ביטוי לא רק כאשר הן מתמודדות בינן לבין עצמן. יום ראשון שלאחר משחקי הליגה הוא יום מיוחד במינה. המעסיקים במקומות העבודה כבר התרגלו לכך שיש להם העדרויות רבות בימי א'. פשוט מאוד, האוהדים של הקבוצה שנכשלה בשבת, נמנעים מלבוא לעבודה פן יבולע להם. הם חוששים שיעשו אור תם לצחוק. הדבר בולט בעיקר במסעדה של "אגד". נהגים רבים מוזתרים על ארוחת הבוקר שלהם כדי שלא יצטרכו להכנס למסעדה ולהת-ייצב בפני אוהדי הקבוצה היריבה המצפים להם בכליון עיניים, על-מנת להקניטם.

לאיש מן החוץ נראה אולי כל זה קצת עגום, לא ספורטיבי. אבל אנו, שחקני הכדורגל הירור שלמים, יודעים להעריך את הנכס היקר הזה המלווה אותנו. כמה קבוצות בארץ יכולות להת-גאות בקהל אוהדים כזה ההולך אחריהן באש ובמים?

השחקנים עצמם הם בדרג של אחרים (אנשים חשובים מאוד). מבחינת הפופולאריות הם יכולים להתמודד עם אנשי ציבור מפורסמים ביותר. היתה פעם הצעה לשלוח כמה מאתנו לבחירות. משוכנעני שגם נשיא ארצות הברית ריצ'ארד ניקסון לא היה מתבייש בכמות התמונות של הכדורגלנים המודבקות על הקירות בחנויות, מסעדות ומקומות ציבוריים אחרים. די להכנס לשוק מחנה יהודה ולראות את תמונות השחקנים המקשטות את הקירות, כדי להבין עד כמה יק-רים ספורטאים אלה לאוהדיהם. בעלי הדוכנים מכריזים על מרכולתם בקולות קולות בהוסיפם את שמות אליהם: "עגבניות אודי!", "תפוזי אלי!" הפכו כבר לשם דבר בשוק ססגוני זה.

רק ירושלמי אמיתי יכול להעריך קהל "שרוף" זה. אין לי ספק שזוהי תופעה יוצאת דופן בספורט הישראלי. עלינו רק לדעת כיצד לכוון את התלהבותו לאפיק הנכון כדי להנות ממנו מבחינה ספורטיבית.

טורו האיש של

אודי רובלוביץ

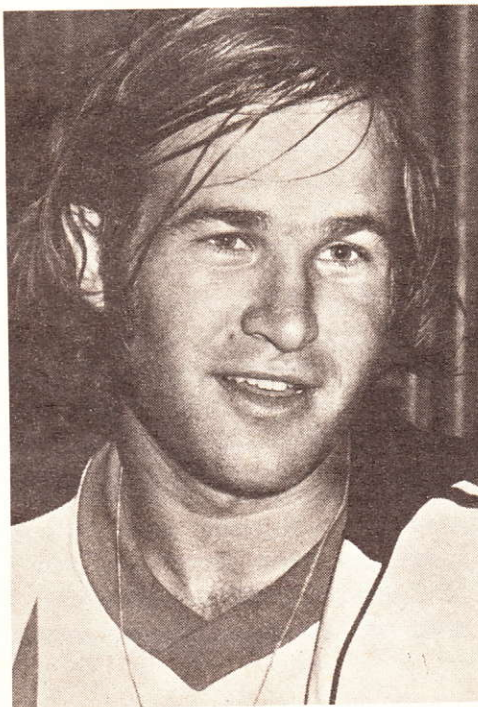
שחקן

בית"ר ירושלים

לא, יש לו השפעה מכרעת על מהלך הענינים. אני חושב שזה עצוב מאוד כאשר מערבבים פוליטיקה בספורט. אבל זוהי המציאות אצלנו.

"אופסייד" בכדורסל

לא הייתי אומר כי רק היריבות הפוליטית גורמת למתח העירוני הזה בקרב האוהדים. לכולם ידוע כי בירושלים קיימות למעשה שתי אגודות ספורט גדולות — הפועל ובית"ר. שתי הן מנסות ליטול את ההגמוניה העירונית לידיהן ולתת את הטון. זכורני היטב כיצד התוודעה לפני פעם כדורגלן של הפועל: "לא איכפת לי

מה לא נכתב ולא סופר כבר על העיר ירושלים? גדולי הסופרים והמשוררים הק-דישו את מיטב יצירותיהם לעיר הקודש, עיר הנצח. אבל ירושלים היא גם עיר של ספורט. וכירושלמי גאה, הייתי רוצה לפר-לכם כיצד מתייחסים הירושלמים לספורט ומבהי ההרגשה להיות ספורטאי מצטיין ב-עיר זו.

האמת תאמר כי עד היום לא העמידה ירו-שלים ספורטאים גדולים. אבל ספק אם יש עיר אחרת בישראל החיה את הספורט כמו ירושלים. לא רק בשבתות, כל יום בשבוע.

אוהדי הספורט הירושלמים הפכו כבר לשם דבר בנוף הספורטיבי הישראלי. תשאל כל אדם המתעניין בספורט על ירושלים, ומיד הוא ישיב לך: "איזה קהל יש להם שם."

ואכן יש לנו קהל אוהדים לא רגיל. ומה שמייחד את האוהדים הירושלמים בראש וברא-שונה זוהי האהבה, ללא גבול, לקבוצתם. הם מסורים לה בלב ובנפש ורצונם לקחת חלק בנ-עשה בקבוצתם האהובה, יכול אפילו להעביר אותם על דעתם.

האוהד הירושלמי אינו נימנה על שיכבה מסוימת של הציבור. זהו חתך של החברה הי-רושלמית. לנו השחקנים מספיק להציץ מן הר-גשר ולעבר היציע כדי לראות פקיד בנק יושב ותוחל לצידו של רופא נודע או עורך דין מוכר מתחבק עם רוכל בשוק, אחרי שהבקענו שער. חוץ למגרש כל אחד ועיסוקיו. ביציע — כולם משפחה אחת.

"שנאה" עירונית

כל מי שחזה ב"דרכי" הכדורסל שנערך לפני יבועות מספר במגרש בית"ר בעמק המצלבה, יכול היה לעמוד על משמעות המושג "אוהד ירושלמי". אבל קודם כל עליכם להבין מה פיר-וש "דרכי" לגבי הירושלמי ולא משנה כרגע איזה ענף ספורט מדובר.

כן, מדובר אמנם בספורט, אך למעשה מא-לה היריבות העירונית על הכל. מה שמפריד דרך כלל בין שני המחנות הגדולים של אוהדי בית"ר והפועל זוהי "השנאה" למחנה היריב. א פעם ניסיתי לתהות על קנקנה של תופעה זו ולהבין ממה נובעת אותה "שנאה".

ההסבר המסורתי הוא כי שנאה זו נובעת יד מן הימים של טרם קום המדינה, הימים ל ההגנה, אצל ולח". רבים מאוהדי בית"ר אים עד היום את "הפועל" כסמל של המימסד, ל השלטון, בעוד שהם מזדהים עם האופוזיציה. מאבק בין שני הגופים הללו, שהחל עוד בימי מחתרות ונמשך עד היום, נותן את אותותיו ביריבות הספורטיבית. ולצערי לא קם עד יום שום גוף, או אדם בעל השפעה, שינסה לשר על פני תהום זו.

מעניין כי הספורטאים עצמם שומרים על ס של כבוד ליריביהם. אך לא כן קהל האוה-ם. כוחו של קהל זה גדול מאוד ואם נרצה או

המטרה – מינוח

אבל רמזי מודה כי הטקטיקה הכללית שלו היתה מבוססת ראשית כל על יציבות הגנתית. גם בנקודה זו ניתנה עליו ביקורת רבה. הטענה היתה כי בגלל גישה זו משחקת אנגליה כדורגל דל וחסר תנופה. אומר רמזי: "אני רואה את תפקידי העיקרי בהעמדת נבחרת שתשחק כדורגל נאה ותזכה בנצחונות. אילו הייתי נוכח כי עומדים לרשותנו שחקני התקפה ברמה גבוהה, הייתי בונה את משחק הנבחרת בהתאם. אבל לצערי לא היו לנו שחקנים כאלה. היו לנו שחקני הגנה מעולים, פועלים חרוצים. מכאן היינו צריכים להתחיל ולבנות את הנבחרת בהתאם, בנצלנו את הניקודות החזקות שלנו. אין להסיק מכך שלא היו לנו כדורגלנים מעולים. למעשה היו בנבחרת הרבה כדורגלנים מצויינים."

בבגדי עבודה, ערב משחקו המאה נגד ויילס.

מבט מבין הקורות

המשך מעמוד 28

אנחנו משחקים כדורגל שונה כי בעוד שישאל שייכת לאסיה מבחינה גיאוגרפית, אנו בנויים פיזית בצורה אחרת, כאירופים, משום כך אנו משחקים גם כדורגל בסגנון אירופי, כדורגל טכני וטקטי יותר.

וזה לדעתי נקודת המפתח: כדי להצליח בסאול עלינו לבנות נבחרת שתבסס את משחקיה על מחשבה מחד וכוח גופני מעולה מאידך. כפי שאמר אחד ממאמני הנבחרת בעבר: נבחרת ישראל זקוקה למהנדסים טובים ובנאים טובים גם יחד.

נקודה נוספת, שספק אם יש לנו שליטה עליה, היא השיפוט. הנסיון שלנו בשטח זה בזירה האסיאנית הוא רע ומר. השופטים במשחקים שלנו היו במרבית המיקריים חד-צדדיים הן בגלל חשבושים שונים והן בגלל חוסר התמצאות בחוקה. יש רק ל-

איתן "ואנחנו מתבשרים על שער. אליך עמי" יעקב משוחח עדיין עם הכתב "תשאר על הקו תהיה מוכן להכנס" הוא מאותת לעמי. "כן יצחק. שער נפל בירושלים. נעבור אל כתבנו יחיאל אמית".

חדשות השעה שלוש חולפות. יעקב הוויאס מבטור על שער לזכות מכבי נתניה במשחק נגד מכבי חיפה. מתקשרים אל יואל כץ בבילומ פילד לברר מה קורה השבת למכבי יפו. "אבא" כץ מספר על משחק טוב ללא שערים. עוברים לפתחתקוה, אל דניאל דבורין הנמצא במשחק מכבי פתחתקוה נגד מכבי תל-אביב. ועוד אנו חולפים על פני המגרשים הנה הבהוב בלתי מתוכנן. "יש שער" מחייך יעקב. "הפועל כפר סבא מוליך 0:1 נגד מרמורק". מעבר לקו מבשר אחיו על השער. יעקב אינו מסתיר את שביעות רצונו.

התכנית "שירים ושערים" דורשת ריכוז רב ממפיקיה וממגישה וכושר אילתור והתמצאות מהירים. שמונה כתבים מועסקים כל שבת – ויש לתאם את הדיווחים כך שיקלחו בשטף ובמהירות האפשרית. בשבועות האחרונים הורחבה היריעה והדיווחים מגיעים גם מהמגרשים בהם מתחרות קבוצות הצמרת של ליגה א'.

"התכנית איננה רעיון ישראלי" מספר לנו בהפסקה שבין המחציות עמי פוטל. "גם באיטליה וגם בגרמניה קיימות תכניות דומות. אין ספק כי למדנו משהו מהתכניות הללו. אך אנחנו מקווים להכניס בקרוב שינויים נוספים."

אסף מרגלית

הזמן רץ. המתח הולך וגדל ככל שמתקרבים מחוגי השעון לסיום. האם יצליח הפועל כפר סבא להשוות את התוצאה במשחקו נגד הפועל מרמורק? האם יהיה שער העצמי של כך יהונתן השער המכריע במשחק נגד הפועל חיפה? האם יזכה מכבי נתניה סוף סוף בנצחון במשחק נגד מכבי חיפה? כיוון שהתוצאות כבר ידועות לנו אחרי מחזור השבת, אין צורך להוסיף עליהם ולא כלום. השעה קרבה כבר לחמש כשאל האולפן מגיעים נחמיה בן אברהם ומשה קשטן כדי לקבל את הדיווחים לתכנית "ממגרש הספורט". רכילות מהמגרשים, דיווחים אחרונים, תוצאות סופיות. "איך שלא יהיה השגנו שיא" קובע יעקב כשבקולו נשמעת מרי רות גדולה "זה היה המחזור 'היבש' ביותר העונה מבחינת שערים. 12 שערים בסך הכל."

עמי פוטל עורך את הטבלה, מכין הערות לפרשנות ומסיים את התכנית במבולוג ארוך ומקצועי. תוצאות ליגה א' מתחילות לזרום מהמגרשים, אך כאן ממלכתו הבלעדית של משה קשטן. עבור עמי, יעקב ואסף עוד שבת עברה. עוד תכנית הגיעה לסיומה.

קוות כי את טורניר סאול ינהלו שופטים הוגנים ובעלי ידע, אחרת תהיה המשימה שלנו קשה פי כמה.

בנבחרת הנוכחית יש עדיין מספר ניכר של שחקנים שעברו את חוויות מכסיקו. ואחרי שטעמת פעם אחת ארוחה טעימה כזאת, אתה רוצה עוד ועוד. הכל תלוי בנו ואם נדע להתמודד עם הבעיות שהזכרתי להלן ואם נוכל להן, הרי שנצליח שוב להעפיל לשלבי הגמר. מה אפשר לדרוש יותר?

ד"ר שווייצר

(המשך 'מעמ' 34)

מלי של הביתיות. אם יצליח המאמן להחזיר את השחקנים למצב דומה אין ספק שבית"ר תטפס יפה במעלה הטבלה.

● **מכבי נתניה:** בקבוצה זו חלה ללא ספק הנסיגה הגדולה ביותר. לפני שתי עונות עשיתי היסטוריה עם קבוצה זו. כאשר קיבלתי אותה לידי היתה במקום ה-11 בטבלה. בעונה שלאחר מכן זכתה מכבי נתניה בתואר האליפות עם יתרון של 11 נקודות על יריבותיה, מיבצע ללא תקדים. הקדמה זו היא כדי להסביר לכל אלה שפנו אלי ושאלו אותי מה קורה לקבוצה מרשימה זו? הגדולה של נתניה בתקופתי היתה שלאחר מחקר ומעקב שערכתי על כל שחקן בנפרד ועל צורת ניהולה, הגעתי למסקנה כיצד עלי להרכיב את הקבוצה. שיניתי תיפ"קודים, החזרתי לשער את סורינבו וקיבלתי סמכויות מלאות בניהול הקבוצה, עם תמיכת הנהלה. היתה בקבוצה אווירה טובה, התלהבות והבחורים שיחקו זה עבור זה וכיבדו זה את זה.

כמאמן ותיק אני מרשה להעיר לאחרים, הן מקבלים לידם קבוצה טובה, כי ראשית שיאפשרו לקבוצה להמשיך ללכת כפי שהלכה קודם, ללא שינויים גדולים. הבעיה בנתניה היתה שהמאמן שהחליף אותי רצה, כנראה בתום לב, לשנות תפקידים. זה לא הלך והחלה הירידה. נוסף לכך באה העונה גם עזיבתו של שפיגלר שלא כל ספק השפיעה בצורה רצינית. אבל אני עדיין בדעה שאין כל הצדקה שקבוצה, שזכתה בצורה נאה משכנעת באליפות, תידרדר בצורה כזו. כי מסביב לשפיגלר היו הרבה שחקנים צעירים וטובים, שיכלו להמשיך להצטרף בצמרת.

● **שמשון תל-אביב:** כל קבוצה טובה בנויה מעורף וחזית כאשר חוליית מרכז השדה היא עמוד השדרה שלה. ללא עמוד שדרה דומה הקבוצה לאדם בלי לב. כמו הלב סופגת חוליית מרכז השדה את הכדורים שבאים מן ההגנה והיא צריכה לוות אותם לעבר ההתקפה. הבעיה של שמשון כי אין לה כרגע מרכז שדה. והסוב"לים העיקריים הם שלושת שחקני החוד. זוהי השלישיה הקידמית הטובה ביותר בליגה הלאומית (דמתי, רומנו ומסוארי). כדי לעלות על דרך המלך חייב לבוא שינוי במרכז השדה.

● **הפועל מרמורק:** הקבוצה החלשה ב"יותר בליגה הלאומית. ראיתי אותה בתום העונה החולפת במשחק הקובע נגד מכבי שעריים. כבר אז אמרתי שהקבוצה תיזדקק לתיגבור רציני לקראת הופעתה בליגה הלאומית. בנוסף לכך לא שפר מולה בתכנית משחקיה והיא נאלצה לצאת למספר גדול של משחקי חוץ. עצם זה שלא ניצחה עדיין בבית חייב לעורר דאגה. נראה לי כי תצטרך להאבק עד לרגע האחרון כדי להשאר בליגה הלאומית.